

Tema broja:
**Mi (ni)smo totalno
dručkiji od drugih**

mimladi

List III. gimnazije | Zagreb | veljača 2018. | godina LX. | broj 109

DOGAĐAJNICA

- Velika promjena 4
- Devet državnih natjecanja 4
- Dan škole 6
- Božićni sajam 9
- Božićna akademija 10
- Učenici za katedrom 11
- Pomicanje granica 13
- Zaboravljeni sportovi 14
- Nova lica 17

TEMA BROJA

- U šarenim čarapama 18
- Misli pozitivno i život te neće razočarati 20
- Daske koje novi život znače 21
- Kad slova plešu 23
- Fajter 24
- Ako upališ svjetlo nekome, osvijetlit ćeš i svoj put 26
- Varke „blijestećih omotača“ 28

INTERVJU

- Heraklit i Diogen – najveći frajeri antičke filozofije 30

SKITNJE

- U srcu europske kulture 34
- Izlet za dušu, tijelo i um 36
- Mañana 38
- Prvi put iz četvrtog pokušaja 40
- Osvojena Šija i Orlova glava 42

INTERVJU

- Pamtite lijepe trenutke, zaboravite one druge 43

PROJEKT

- Sve miriše na SHE 45

INTERVJU

- Kao na nebu 48

SPORT

- Još jedna sjajna sezona 51
- Uvijek na vrhu 52
- Međunarodni košarkaški turnir 54

KREATIVNI KUTAK

- Slike koje govore 56
- Bijeg u novu stvarnost 58
- Kriva je kapa 60

DRUGO LICE

- Dominantna od srednjoškolskih dana 61
- Od novog vala do Berlinske filharmonije 63

POSJETILI SMO

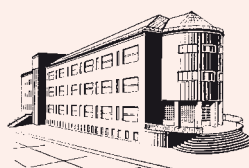
- Apocalypso Now 64
- Šetnjom do spoznaje 65

PREPORUČUJEMO

- Pogledajte! 66
- Pročitajte! 67
- Priča koja liječi 68

RAZBIBRIGA

- Kutak za odrasle 69
- Do vrha, kako god! 70
- Pazi gdje sjediš! 70

mimladi - list III. gimnazije

Nakladnik: III. gimnazija, Kušlanova 52

Web: www.gimnazija-treca-zg.skole.hr

E-mail škole: trec.a.zg@3gimnazija.hr E-mail novinarske grupe: novinarska.treca@gmail.com

Za nakladnika: Darka Sudarević, prof. Voditeljica novinarske skupine i lektorica: Maja Ilić, prof.

Glavna urednica: Marcela Mikulić Uredništvo: Josipa Rendulić, Gabrijela Đuras, Marija Bencun, Laura Šimunjak,

Karla Kereković, Tamara Riška, Bruno Radić Fotografije: Gabrijela Đuras, Zrinka Korbar, prof. i Robert Šilić

Naslovnica: Gabrijela Đuras Dizajn i priprema za tisak: KOFEIN, Zagreb

Tisak: Printera grupa, Sv. Nedelja Naklada: 1000 primjeraka Cijena: 20 kuna

ISSN 1331-8357

„Ako želite biti nezamjenjivi, morate biti drugačiji.“

Coco Chanel

Marcela Mikulić, IV. c

Oni koji su jednom probali letjeti odbijaju ponovno stati na zemlju

Sve više i sve snažnije masovni mediji utječu na formiranje naših stavova i stvaranje mnogih predra-suda. Broj pojedinaca koji su dovoljno hrabri probiti se kroz gomilu neprestano pada, barem se tako čini, bez obzira na to što je sve veća mogućnost izražavanja vlastitih stavova koju pruža globalna po-vezanost. Uniformiranost, slijepo praćenje vodećih trendova, kakvi god oni bili, strah od odbacivanja i nepripadanja, posebno su prisutni kod mladih. Bojimo li se različitosti?

Neki, pak, nemaju izbora – rođeni su drugačiji, bez mogućnosti potpune prilagodbe zbog različitih tjelesnih i mentalnih diferencija ili situacija u kojima su se našli.

Biti čovjek znači shvaćati da su to posebnosti koje nas čine jedinstvenima i da svi jednako vrijedi-mo. Razlike nas čine onime što jesmo, ne postoji osoba koja će se moći ponositi vašim osobinama ako se vi ne usudite.

U ovom vam broju donosimo rijeku dojmova ljudi čiji je život po nečemu specifičan. Čitat ćete o sli-jepima u kazalištu, beskućnicima, Downovom sindromu, disleksiji, ali i o halo-efektu i tome koliko lako i površno često prosuđujemo ljude. Osim toga, saznat ćete gdje smo bili i što smo posjetili, kamo smo sve putovali i kuda se skitali. Zabilježili smo i sve važne školske događaje u protekloj godini, po-hvalili se državnim i svjetskim natjecanjima, pratili projektne aktivnosti, razgovarali s profesorom Kristijanom Krkačem o filozofiji, s Martinom Čvek o glumi i predstavama u Gavelli, a s našim profe-sorima o svemu pomalo.

Zabavite se, čitajte i odazovite se našim pozivima u sljedećim brojevima, pošaljite nam svoje prijed-loge, ideje ili pak gotove tekstove.

Nova ravnateljica škole

Velika promjena

Trebamo razvijati sva područja kako bismo zadovoljili različite interese učenika

Marcela Mikulić, IV. c

Profesorica informatike Darka Sudarević ove je školske godine zauzela najudobniju fotelju Treće, onu ravnatelj-sku. Nakon dvadeset i šest godina u razredu našla se u situaciji gledati školu iz drugačije perspektive. „Velika je to promjena,“ kaže ravnateljica uz osmijeh na licu, „ali, naravno da se snalazim, pa moram!“ Na novom mjestu nisu je dočekala velika iznenađenja, no razlike postoje. Kao profesorica bavila se uglavnom radom s učenicima, na redovnoj, fakultativnoj i dodatnoj nastavi. Sada se mora brinuti o svima, i učenicima i roditeljima i djelatnicima škole. U tijeku su i veliki radovi na školi koji ponekad utječu na organizaciju rada u školi. Ravnateljica kaže da joj pomalo nedostaje neposredan rad s učenicima, ali, s druge strane, novi posao smatra izazovom u kojem još puno toga treba naučiti.

Planovi

„Ove su školske godine planovi usmjereni na podizanje kvalitete nastave i izvannastavnoga života škole. Projekt promicanja zdravlja,

koji je započeo prošle školske godine, nastavlja se i ove. Poboljšanje prehrambenih navika učenika i povećanje tjelesne aktivnosti glavni su ciljevi ovoga projekta. Drugo područje u kojem želimo pomoći suradnja je s drugim školama putem različitih projekata, poput eTwinninga i Erasmusa. Planovi postoje i za profesore, za njih su predviđene dodatne edukacije kako bi povećali svoje informacijsko-komunikacijske, pedagoške i organizacijske kompetencije“, rekla nam je ravnateljica Darka Sudarević.

Na pitanje o budućoj ulozi sporta u životu naše škole (u kojem smo prethodnih godina imali odlične rezultate), ravnateljica odgovara da će sport i dalje biti važan jer je uostalom dio projekta zdravlja. Naravno, trebamo razvijati i druga područja u kojima se učenici već godinama natječu, poput umjetničkog, STEM te društveno-humanističkog područja kako bismo zadovoljili različite interese učenika.

Ravnateljica Darka Sudarević

Na pitanje hoće li joj nedostajati izleti, ravnateljica je odgovorila brzo i bez razmišljanja: „Stvarno misliš da zato što sam ravnateljica neću ići s učenicima na izlete?“ Da je tako, potvrdila je odlaskom na jesenski izlet s trećim razredima u Bratislavu. I na kraju, na pitanje što bi poručila učenicima, ravnateljica kaže da je najvažnije da vrijedno rade i uče jer se rad i trud uvijek isplate, a tako ulažu u vlastito znanje koje će nositi dalje u život.

Pregled državnih natjecanja i smotri

Devet državnih natjecanja

Josipa Rendulić, III. b

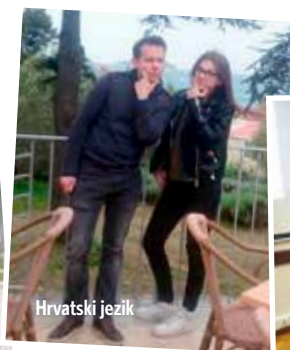
I ove je godine velik broj naših učenika sudjelovao na natjecanjima na svim razinama, a posebno izdvajamo imena onih koji su uspjeli ostvariti odlazak na državno natjecanje.

Od 14. do 17. ožujka 2017. godine održalo se Državno natjecanje iz informatike, već tradicionalno, u Primoštenu. Na natjecanju je sudjelovao naš učenik **Dominik Cvetkovski**

u kategoriji Razvoj softvera, sa svojim softverskim radom *Kidzler*. U žestokoj konkurenciji osvojio je 4. mjesto. Mentorica mu je bila profesorica, sada ravnateljica, Darka Sudarević. Nešto kasnije, učenik **Petar Mihaljević** uz mentoricu Zrinku Korbar sudjelovao je na Državnom natjecanju iz matematike u A kategoriji, održanom također u Primoštenu, ali od 3. do 5. travnja 2017.

Vjeronaučna ekipa

Bez ikakvih primjedbi

Učenici **Stjepan Dolić** i **Martin Devenica** ostvarili su odlične rezultate na školskom natjecanju iz kemije i time si osigurali prolazak na županijsko natjecanje gdje su zauzeli 4. i 2. mjesto te su nas od 25. do 28. travnja 2017. predstavljali na državnom natjecanju koje se održalo u Svetom Martinu na Muri. Mentorica im je bila profesorica Ksenija Bedeković. Učenik **Martin Devenica** sudjelovao je i na Županijskom natjecanju iz logike, pod mentorstvom profesora Petra Runje. Osvojivši treće mjesto, osigurao si je prolazak na državno natjecanje koje se održalo od 24. do 26. travnja 2017. u Puli.

Naši učenici bili su pozvani i na Državnu smotru projekata iz područja Građanskoga odgoja i obrazovanja – Projekt Građanin, koja se održala u Zagrebu 20. svibnja 2017. Pod vodstvom mentorice Vlatke Tomić, četiri učenika trećih razreda predstavili su nas izlaganjem o konsumerizmu. **Uršuli Kokor, Marceli Mikulić, Karlu Kosalecu i Robertu Šiliću** nije trebalo previše sreće jer je povjerenstvo pohvalilo njihovo izlaganje bez primjedbi, a neke su škole bile toliko zainteresirane za našu temu da su profesori pitali bi li voljeli izlagati u njihovim školama.

Prvi put na državnom iz hrvatskoga jezika

U Topuskom je od 5. do 7. travnja 2017. održano Državno natjecanje iz vjeronauka na kojemu je sudjelovala i ekipa naše škole, zajedno sa svojim mentorom, profesorom **Stjepanom Pavekom**. U ekipi su bili **Filip Škoro, Kristijan Jukić, Filip Rustan** i **Nika Đudar**. Naša ekipa plasirala se na odlično peto mjesto te je osvojila nagradnih sedam dana ljetovanja u Malom Lošinj od 26. lipnja 2017. Učenica **Nika Đudar** sudjelovala je i na Državnom natjecanju iz hrvatskoga jezika koje se održalo od 26. do 28. travnja 2017. godine u Osnovnoj školi Fausta Vrančića u Šibeniku. Ovo je prvi put da je netko iz naše škole u posljednjih dvadesetak godina pozvan na državno natjecanje iz hrvatskog jezika. Nika je na županijskoj razini od dvadeset i osam pozvanih učenika prvih razreda postigla odlično trinaesto mjesto. Mentor joj je profesor **Ilija Barišić**.

Na Lidranu smo, kao i dosadašnjih godina, imali svoje predstavnike. U jakoj se konkurenciji među tri predstave koje su prošle na državnu razinu našla scenska igra naše dramske skupine s predstavom „Kao da se držimo za ruke“. Povjerenstvo je istaknulo odličnu glumu, ujednačenost i suigru kao kvalitete naše dramske skupine, uz izvrsnu artikulaciju

i odlična režijska rješenja. Državno natjecanje održalo se u Primoštenu od 22. do 24. ožujka, a našu skupinu glumaca činili su: **Toma Serdarević, Andrija Vajda, Marin Suić, Valentina Kolak, Jelena Pavlović, Lea Klarić Martinović, Ana Škoro, Lea Vukmanić, Paula Seuček** i **Matija Vljčić**, a mentorica im je bila profesorica Maja Ilić. I naš školski list *Mi mladi* bio je predložen, ali ne i pozvan na državnu smotru.

I, naravno, neizostavni su i sportski uspjesi o kojima više možete pročitati na sportskim stranicama. Spomenut ćemo samo sjajne košarkašice koje su, bez ijednog poraza, postale državne prvakinja pod mentorstvom profesorice Ane Čačić.

Svečanom akademijom obilježen

Dan škole

Marcela Mikulić, IV. c

Prošla je nastavna godina privedena kraju u najboljem mogućem svjetlu, utakmicama na školskom igralištu i glazbeno-scenskom svečanom akademijom, 31. svibnja kada je obilježen Dan škole. Uživali smo pjevanju školskog mješovitog zbora koji je, kao i uvijek, izvrsno *istrenirala* profesorica glazbene umjetnosti Martina Krajnović. Nakon himne, izveli su pjesmu *Čuj umiljat zov* F. Mendelssohna i *Thank you for the Music* (B. Ulvaeus/B. Andersson). Poznatu pjesmu J. Houre *Zagreb* zbor je otpjevao uz pratnju Lane Crnobrnje Perenčević, Bernarda Spiegla i Ante Tomasa na gitarama. Skladbu S. Joplina, *The Entertainer*, izveli su Lucija Kurtalj na flauti, Lucija Kanceljak i Matea Kasačić Drakšić na violinama te Luka Galuf na violončelu i Robert Šilić na kahanu. Uz sve to, imali smo prigodu uživati i u glazbi S. Rahmanjinova (*Vocalise*, op. 34, br. 14) u izvedbi Luke Galufa na violončelu i profesorice Zarije Alajbeg-Galuf na klaviru.

Program je nastavila Kristina Krsnik kazivanjem poezije. Izvela je pjesmu Dobriše Cesarića *Predgrađe* kojom je nastupila na Državnoj smotri Lidrano. Na kraju nam je, kao i uvijek, posebno zadovoljstvo bilo

pogledati predstavu *Kao da se držimo za ruke*, autori-
ce Ivane Gudelj, u izvedbi
dramske skupine GTTG, a
pod vodstvom Maje Ilić,
profesorice hrvatskog je-
zika. Predstava je to ko-
jom su osigurali odlazak

na Državnu smotru Lidra-
no koja vrlo osjećajno progovara o ljudskim odnosima
i gubitku voljenih osoba koji teško možemo prebolje-
ti. Glumačka je ekipa vrlo domišljato prikazala slože-
nost odnosa i veza služeći se konopcima kao važnim
i vizualno snažnim scenskim znakovima.

Dan škole završen je Svečanom sjednicom na ko-
joj su dodijeljene pohvalnice i nagrade učenicima i
profesorima koji su Treću predstavljali na državnim
i svjetskim natjecanjima.

Dramska skupina

Zbor

Andro Katanec – Oskar znanja za postignuća u robotici

Uvijek ima mjesta za napredak

Činjenica da sam jedan od dobitnika Oskara i dalje mi je nevjerojatna

Marcela Mikulić, IV. c

Oskar znanja u rukama

Agencija za odgoj i obrazo-
vanje i Ministarstvo znanosti
i obrazovanja u suradnji s Hr-
vatskom zajednicom župani-
ja i ove su godine državnim
i međunarodnim prvcima
dodijelili **Oskar znanja**, naj-
veće priznanje i nagradu za
izniman uspjeh i postignute
rezultate na državnim i me-
đunarodnim natjecanjima u
znanju.

Dodjela priznanja i Oska-
ra znanja održala se 29. lipnja
2017. godine u Velikoj dvora-
ni Ekonomskog fakulteta Sve-
učilišta u Zagrebu.

Andro Katanec, učenik IV.
f razreda, osvojio je Oskar
znanja za svoja postignuća u
robotici. Da podsjetimo, An-
dro je prošle godine na svjet-
skom prvenstvu u robotici u
Leipzigu, kao kapetan hrvat-
skog tima, osvojio prvo mje-
sto u supertimovima dijeleći
ga s mađarskom ekipom (je-
dini su riješili zadatak u pot-
punosti), a u pojedinačnoj
konkurenciji osvojio je treće
mjesto u konkurenciji 34 eki-
pa iz cijeloga svijeta.

O Andri ste već više puta
čitali u školskom listu i na

zidnim novinama jer se svake
godine sa svjetskih natjeca-
nja vraća s vrijednim prizna-
njima. Na pitanje zauzima li
Oskar znanja posebno mje-
sto u zbirci priznanja, Andro
odgovara: „Definitivno zau-
zima. Oskar znanja dodjelju-
je se samo onima koji osvoje
prva mjesta na međunarod-
nim natjecanjima, a činjeni-
ca da sam ja jedna od tih oso-
ba i dalje mi je nevjerojatna.
Sretan sam i zadovoljan po-
stignutim, ali uvijek ima mje-
sta za napredak.“

Dani otvorenih vrata

Dojdi osmaš

Laura Šimunjak, III. e

I ove godine naša se škola predstavila na manifestaciji *Dojdi osmaš* održanoj 12. svibnja na Zrinjevcu. Tiskana je, kao i dosadašnjih godina, brošura, a na štandu su članovi novinarske skupine zainteresiranima davali sve potrebne informacije. Najčešće je pitanje bilo koliko je teško u školi, kakvi su profesori, ali mnogi su se raspitivali i o fakultativnim aktivnostima i sportu. Nastupom školskoga benda na pozornici zaokruženo je predstavljanje škole na Zrinjevcu. Nastavak je slijedio u samoj školi, 2. i 3. lipnja, na Danima otvorenih vrata kada je mnogo budućih učenika u pratnji roditelja posjetilo školu, razgovaralo s profesorima i učenicima kako bi lakše donijeli odluku o nastavku školovanja.

Naše novinarke

Treća je sreća

Glazbeni talenti

Dan Mjesnog odbora Peščenice

Naša stara Pešča

Gradonačelnik najavio izgradnju osnovne škole do 2019. godine

Kristina Husinec, III. b

Treća gimnazija i ove je godine sudjelovala u kulturno-sportskoj manifestaciji pod nazivom Naša stara Pešča čiji je cilj promovirati kvart i pokazati sav njegov potencijal uz aktivnosti koje osiguravaju dobru zabavu. Program je bio vezan za sportske, kulturne, ali i edukativne (prije svega zdravstvene) aktivnosti. Tako su organizirana natjecanja u košarci, nogometu i trčanju, a medalje i trofeje pobjednicima je, i ove godine, dodijelio gradonačelnik Milan Bandić. No, uz sve sjajne medalje najviše je zasjaio gradonačelnikov pas Rudi koji je također kući otišao sa zlatnom medaljom. Gradonačelnik je i ovom prigodom odgovarao na pitanja novinara i zainteresiranih građana, a jedno od češće ponavljanih (za koje smo i mi zainteresirani) bilo je pitanje o izgradnji osnovne škole. Mreža tv navodi na svojim stranicama da je gradonačelnik najavio izgradnju škole do 2019. godine. Hoće li tako stvarno biti, vidjet ćemo (jer mi smo o najavama izgradnje škole pisali već više puta).

Gužva je ipak bila najveća u Bužanovoj ulici gdje su bili postavljeni štandovi na kojima su se predstavile škole, vrtići, društva i organizacije s

područja Pešče, među kojima je bio i štand Treće gimnazije. Ove je godine izgledao nešto drugačije jer su se na njemu našli domaći zdravi kolačići, limunada i voće, a sve u svrhu promicanja zdrave prehrane.

Središnji dio programa obilježili su nastupi kulturno-umjetničkih društava te školskih i vrtićkih skupina s područja Peščenice u prostorima Mjesnog odbora. Između ostalih, nastupio je i naš školski zbor, pod vodstvom profesorice Martine Krajnović, izvedeći pjesmu *Zagreb Prljavog kazališta*. Zbor su tom prigodom pratili na gitarama Lana Crnobrnja Perencević, Helena Martinac, Ante Tomas, Lav Novosel i Robert Šilić na bongosima.

Cijeli je program, prema običaju, završio porcijama kuhanoga graha i veselim kvartovskim druženjem.

Naš zdravi štand

Sveti Nikola i anđeli na hodnicima Treće Budite kao djeca

Oživjevši tmurnu školsku atmosferu, profesorica je mnogima neočekivano uljepšala dan
Karla Kereković, III. f

Već drugu godinu zaredom profesorica vjeronauka, Anđa Prljević, pronalazi način kako da uveseljava učenike na Dan svetoga Nikole. Polaznici fakultativne nastave Sveci i blaženici Katoličke Crkve odjenuli su se u svetog Nikolu i anđele te učenicima dijelili prigodne, ručno izrađene paketiće. U njima su bili bomboni i listići s različitim, motivirajućim porukama svetaca i blaženika. Sveti

Nikola, poznat kao zaštitnik djece, misli i na nas srednjoškolce, ali i na profesore te nas potiče da do iduće godine budemo još bolji.

Objašnjavajući što ju je motiviralo, profesorica Anđa Prljević kaže: „Učenike i mene je za ovaj, nadamo se već tradicionalan, način obilježavanja kršćanskog sveca Nikole potaknula njegova veličina i potreba za uveseljavanjem drugih ljudi.

Isus nam govori da budemo kao djeca tako da i mi nastojimo u ovim odraslim danima života gajiti kreposti vjere, nade i ljubavi te ih prenositi u našoj velikoj obitelji s kojom provodimo najviše vremena tijekom radnog tjedna.“ U tom je naumu profesorica uspjela jer je, oživjevši tmurnu školsku atmosferu i vrativši nas u djetinjstvo, mnogima neočekivano uljepšala dan.

Hortikulturci na djelu Božićno ozračje

Marcela Mikulić, IV. c

Hortikulturci su i ove godine dali sve od sebe kako bi učenicima, profesorima i svima ostalima uljepšali boravak u školi. Bez obzira na već tradicionalan nedostatak snijega u božićno vrijeme, prigodni su ukrasi školu učinili mnogo toplijom i ugodnijom. Uz stepenice su bili postavljeni veliki anđeli koje su učenici izradili od kartona, a potom ukrasili. Na prozorima je bila pšenica, a lampice su osvjetljavale adventski vijenac na panou.

Osim unutarnjim uređenjem škole, učenici neparne smjene pomogli su i u uređenju dvorišta, obrezujući ruže i skupljajući granje, a na proljeće ih očekujemo u punom broju (ne samo na fotografiji) i zasukanih rukava.

Na hortikulturi su uspješno uzgojili anđele

Božićni sajam

Užitak za duh i tijelo

Presudili su kreativnost, originalnost i znanje

Marcela Mikulić, IV. c

Ove je godine prvi put održan tematski božićni sajam. U organizaciji profesorica Sande Ilić, Martine Krajnović i Jadranke Sabolek svakom je razredu dodijeljena jedna hrvatska regija koju su trebali predstaviti na svome štandu preko specifičnih proizvoda. Za razliku od prijašnjih godina sajam nije održan za vrijeme nastave, nego su obje smjene bile zajedno, a među posjetiteljima su bili i roditelji. Sajam je bio humanitarnog karaktera, a osim dobrih kolača, bilo je i sira, kobasica, pa čak i sarme. Da ipak sve ne završi samo kao vašarsko veselje, pobrinula se profesorica Martina Krajnović pod čijim je vodstvom zbor otpjevao nekoliko prigodnih pjesama. U glazbi se moglo nastaviti uživati u prizmju škole gdje je veselo društvo ispunjavalo glazbene želje.

Zagorci - pobjednici

Svi prisutni mogli su sudjelovati i u tomboli, za koju su brojeve izvlačile učenice IV. f razreda, a svaki

je broj donosio neku nagradu tako da su svi bili zadovoljni. Jesu li zadovoljni i svi izlagači, nemamo podatke, ali svakako jesu oni čiji su štandovi ocijenjeni najboljima. Povjerenstvo za prosudbu, čiji su članovi bili profesori: Katica Kosić, Antonio Perić, Ivana Jerković, Katarina Essert i Nada Žalac, procjenjivali su štandove prema njihovoj kreativnosti i originalnosti, a uz to su ispitali i koliko učenici poznaju običaje predstavljene regije. Najbolja tri razreda nagrađena su oslobođanjem od odgovaranja, a vremenski period ovisio je o zauzetom mjestu. Prvo je mjesto pripalo 3. a razredu, drugo su dijelili 3. f i 4. a, dok su treće mjesto također podijelili 1. e i 2. e razred.

Pedagoginja Nada Žalac rekla je kako je bilo izuzetno teško odabrati pobjednike s obzirom na to

da su svi uložili veliki napor i puno truda.

Dok se na hodnicima uživalo u delicijama, u učionici informatike održan je turnir u *Hearthstoneu*, igrici u kojoj se odlučilo okušati šesnaest učenika naše škole. Kotizacija je bila 30 kuna, a prikupljenih 480 kuna dodijeljeno je razredima četiriju najboljih igrača. To su, po redu, Nikolina Glasnović (II. b), Ante Pacadi (II. d), Rikard Mikleć (II. f) i Dominik Kniewald (IV. b) koji su, osim novčano, nagrađeni i igrom s najboljima. Naime, na sajmu je gostovao i najbolji hrvatski *esport* tim *Ancestral* s čijim su predstavnicima naši najuspješniji učenici imali prigodu igrati na kraju turnira.

Sav prihod ostvaren na ovome sajmu donirat će se, prema dogovoru, Dječjem domu u Nazorovoj (50%), a ostalih 50% svaki će razred donirati potrebitima prema vlastitom izboru.

Budući da su i učenici i profesori oduševljeni atmosferom, organizacijom i ishodom sajma, sigurni smo da će se organizirati i sljedeće godine.

I najveći umjetnici su jednom pjevali na školskim stepenicama

Božićna akademija U vedrom raspoloženju

Gabrijela Đuras, III. f

Dramska skupina

Kraj prvog polugodišta obilježen je tradicionalnom božićnom akademijom koja se održala 23. prosinca. Na priredbi su nastupili mješoviti zbor, dramska skupina i Tija Tkalčević, a program je vodila Valentina Kolak (IV. d). Zbor je ove godine, pod ravnanjem profesorice Martine Krajnović, izveo pet pjesama: *Viva la musica*, *Pahuljice padaju*, *Tri kralja jahahu*, *Joy to the World* te završio pjesmom *Happy Christmas*. Zbor su pratili Lucija Kurtalj na flauti te gitaristi Helena Martinac, Ivan Miloš, Ante Tomas i Lav Novosel.

Pod mentorstvom profesorice Maje Ilić dramska je skupina priredila nešto drugačiju predstavu. Uz mnogo smiješnih scena progovorilo se i o vrlo ozbiljnim obiteljskim i društvenim problemima, a publika je

Plesačica Tija Tkalčević

Zbor

bila oduševljena i zadovoljna. „Božićno čudo“, kako su naslovili svoju dramsku igru, nastalo je iz niza improvizacija koje su članovi dramske skupine (njih dvadesetak) samostalno stvarali tijekom prvoga polugodišta.

Na samom kraju nastupila je Tija Tkalčević izvođeci plesnu točku kojom je ove godine osvojila treće mjesto na Svjetskom prvenstvu u stepu. Velikim pljeskom i s osmijehom na licu službeno je završeno prvo polugodište.

Zamjena učenik – profesor

Učenici za katedrom

Mia Vukmirović

Mlada profesorica kemije

U travnju je održana tradicionalna zamjena učenika i profesora. Profesori su sjeli u klupe, a učenici se našli za katedrom. Više nikome nije neobično vidjeti takvu situaciju jer se ovaj projekt pod nazivom „Ostvari svoj san – postani profesor na jedan dan“ već godinama održava. Osim toga, zamjena je ušla i u redovnu nastavu kao nastavna metoda kojom se neki profesori rado koriste.

Odaziv je, kao i dosadašnjih godina, bio odličan jer su rijetki profesori koji ne žele sudjelovati. Naravno, da bi zamjena bila uspješna, potrebno se ozbiljno i dobro pripremiti u dogovoru s profesorima koje se mijenja. Iskustva su gotovo uvijek pozitivna, a mnogim je učenicima upravo zamjena pomogla u izboru budućega zanimanja.

Najsladi je dio, ipak, bilo druženje u zbornici uz kolače koje su neki profesori tom prigodom pripremili.

Na profesorskim mjestima

Profesorica ili učenica?

U zbornici je najslade

Matematička liga

MAT liga i Večer matematike Računajmo zajedno!

Laura Šimunjak, III. e

Ove je godine naša škola po prvi put sudjelovala u MAT ligi. Riječ je o ekipnom matematičkom natjecanju učenika osnovnih i srednjih škola. MAT liga nastala je u svrhu popularizacije matematike i poticanja timskog rada. Natjecanje se održalo 6. prosinca 2017., a je li sveti Nikola pomogao učenicima, kako su se u najavi ovoga natjecanja nadale naše profesorice, znaju samo oni. Naša je škola sudjelovala sa šest ekipa koje su činili učenici od prvih do četvrtih razreda. Pripreme za natjecanje održale su se 2. prosinca, a natjecateljima su u pripremi pomogli i bivši maturanti. Opći su razredi zauzeli 3., 8. i 14. mjesto, a matematički su, u mnogo većoj konkurenciji, zauzeli 21., 22. i 27. mjesto.

I dan kasnije, 7. prosinca, računalo se u sklopu Večeri matematike na standardnim lokacijama (učionice 31, 33, 35), a odziv je, kao i uvijek, bio velik.

Europsko natjecanje u
poznavanju engleskoga
jezika

Best in English

*Premalo računala, a previše
zainteresiranih učenika*

Marcela Mikulić, IV. c

Treći put zaredom, 30. studenoga 2017., naša je škola sudjelovala u internetskom natjecanju *Best in English*. Podsjećamo, to je europsko natjecanje na engleskom jeziku, otvoreno za sve srednje škole u Europskoj uniji, ali i šire. Test je namijenjen srednjoškolcima u dobi od 15 do 19 godina. U brojku 17 612 učenika iz cijele Europe ubraja se i dvadeset učenika Treće gimnazije, a najbolje su se plasirali **Valentina Filipović** (IV. a) zauzevši 106. mjesto i **Ivan Golubić** (IV. b) na 117. mjestu. Oboje su imali 93.5 bodova od maksimalnih 98. Kao škola, na temelju svih rezultata, osvojili smo 39. mjesto (od 750 škola iz 29 zemalja), a među hrvatskim školama na 13. smo mjestu. Profesorica Marijana Ivica kaže kako su iskustva učenika vrlo pozitivna: „Učenici se rado uključuju i prijavljuju na natjecanje u velikom broju, ali možemo primiti samo dvadeset učenika jer smo ograničeni brojem računala.“

Macho

Konkurencija na vrhuncu

Best in English

Pripreme za Međunarodnu kemijsku olimpijadu

Pomicanje granica

Iako su predavanja bila iscrpljujuća, uživao sam u proširivanju pogleda na svijet

Stjepan Dolić, III. f

Na Institutu Ruđera Boškovića i na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, od 18. do 22. prosinca 2017. godine, sudjelovao sam na pripremama za Međunarodnu kemijsku olimpijadu. Ne znajući što me očekuje, znatizeljno sam krenuo na svakodnevne pripreme koje traju cijeli dan. Slušali smo predavanja o naprednom gradivu iz anorganske, organske i fizikalne kemije te o matematičkim metodama koje su potrebne za usvajanje tog gradiva. Iako su predavanja znala

biti vrlo iscrpljujuća i komplicirana, uživao sam u produbljivanju vlastitoga znanja iz kemije i proširivanju pogleda na svijet koji me okružuje. Profesori i predavači bili su opušteni, spremni odgovarati na naša spontana pitanja i uvijek su nastojali održati kreativnu i radnu atmosferu. Osim toga, upoznao sam puno ambicioznih, ali dragih i zanimljivih učenika iz cijele Hrvatske s kojima sam dijelio interese, pa smo se svi vrlo brzo zbližili. Mogao bih reći da smo svi uz mnogo novih znanja

stekli i mnogo lijepih iskustava koje nećemo zaboraviti. Predavanja su nas ohrabrila da možemo pomicati vlastite granice i da je uz dovoljno rada, volje i interesa sve moguće.

Druga zimska škola kemije u Rijeci Kemičari, prijavite se!

Uz opsežna predavanja popraćena slikovitim pokusima brzo se i lako pamti

Stjepan Dolić, III. f

Druga Zimska škola kemije održana je u Prirodoslovnoj i grafičkoj školi u Rijeci od 7. do 12. siječnja. Tijekom jutarnjih predavanja i poslijepodnevni laboratorijskih vježbi naučili smo mnogo zanimljivoga gradiva i njegovu eksperimentalnu primjenu, naravno, uz pomoć našihiskusnih predavača: doc. dr. sc. **Tomislava Portade**, kemičara s Instituta Ruđera Boškovića, **Gorana Gotlibovića**, profesora biologije i kemije škole domaćina, studenata **Doriana Sinčića** i

Viktora Škorjanca, koji su ujedno i bivši učenici škole, te raznih gostujućih predavača s različitih područja. Gradivo koje smo tamo usvojili izlazi iz redovnog školskoga gradiva kemije, no uz opsežna predavanja popraćena slikovitim pokusima, brzo i lako se pamti. Osim toga, bilo je zanimljivo promijeniti sredinu na neko vrijeme, obići prekrasnu Rijeku te usporediti sistem i mentalitet druge škole s vlastitom. Međutim, ništa od toga ne bi bilo izvedivo bez podrške Instituta Ruđera Boškovića, Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa (HDKI), Prirodoslovne i grafičke škole u Rijeci te Primorsko-goranske županije. Ovaj je događaj tek jedan u nizu već održanih sličnih događanja jer je tijekom prošle godine održana Zimska škola kemije u Rijeci, Ljetna škola kemije u Rijeci, Ljetna škola kemije u Varaždinu i Jesenska škola kemije u Osijeku. Uz to, tijekom većeg dijela protekle školske godine održavan je svake subote u Prirodoslovnoj školi Vladimira Preloga dodatni praktikum iz kemije za srednjoškolce grada Zagreba, a na Institutu Ruđera Boškovića održavale su se različite radionice. Ovo sigurno nije kraj ovakvim događanjima tako da za novake koje zanima kemija uvijek ima mjesta.

Malo drugačiji sat razrednika

Zaboravljeni sportovi

Zbog loših uvjeta i nedostatka financija samo rijetki zaljubljenici u klizanje ustraju

Josipa Rendulić, III. b

Da sat razrednika može biti i malo drugačiji od uobičajenoga, pokazali su profesorica **Irena Bastić** i njezin 1. a razred pozvavši u goste učenice XV. gimnazije, polaznice IB programa koje su održale prezentaciju o sportovima na ledu.

„Artistic, expressionistic, demanding and beautiful“, tako su **Sara, Katarina i Ida**, učenice XV. gimnazije, opisale sportove na ledu, poput umjetničkog, sinkroniziranog i brzog klizanja, koji nisu toliko popularni, ali zaslužuju mnogo više pažnje. Izlaganje je održano na engleskom, a nakon njihova slijedilo je izlaganje naših dviju učenica koje su predstavile našu školu preko sportskih natjecanja na kojima smo sudjelovali i medalja koje smo osvojili.

Ova prezentacija dio je obaveznih izvanškolskih aktivnosti koje polaznici IB-ja moraju sami osmisliti u skupu tzv. CAS (Creativity, Action, Service) programa, a spada u Creativity i Action. Cilj njihova izlaganja bio je potaknuti učenike da se počnu baviti kojim od tih gotovo u potpunosti zaboravljenih sportova. Osim prezentacije, djevojke su izradile i podijelile prigodno dizajnirane letke u kojima na četirima jezicima,

Djevojke su prezentirale na engleskom

engleskom, hrvatskom, francuskom i njemačkom, upoznavaju početnike s osnovnom terminologijom vezanom uz sportove na ledu.

Dobra suradnja škola

Preko prezentacije saznali smo da države poput Rusije i SAD-a, koje su tradicionalno i nositelji medalja u klizačkim sportovima, potiču djeću od najranije dobi predškolskim i školskim programima na bavljenju tim sportovima te ulažu znatna sredstva kao potporu sportašima. A

glavni razlog zbog kojeg ti sportovi nisu toliko popularni kod nas upravo su nedovoljno dobri uvjeti u kojima sportaši treniraju i to što nitko ne želi ulagati u njih, a njihovo financiranje dosta je skupo. Klizači su prepušteni sami sebi te mnogi zbog loših uvjeta i nedostatka financija jednostavno ne mogu konkurirati pa samo rijetki i istinski zaljubljenici u te predivne, ali izuzetno zahtjevne sportove ustraju.

Ovaj sat razrednika ispaio je na poslijetku i dobar pokušaj suradnje dviju škola. Tako su, između ostaloga, naši učenici vidjeli kako polaznici IB-ja moraju samostalno odraditi i osmisliti program iz CAS-a, što je uvjet za stjecanje međunarodne diplome. Suradnju dviju škola s naše strane posebno podržale dvije učenice 1. a razreda, **Iva Gligora** (klizačica) i **Eva Vogrinc** (skijašica), koje su se potrudile pripremiti i prezentirati sportske uspjehe naše gimnazije. Gošće su ih posebno pohvalile zbog izvrsnog vladanja engleskim jezikom, a sportski uspjesi naše škole odjeknut će i u izvješćima kojima naše gošće moraju potkrijepiti svoj projekt. Tako su djevojke s obiju strana odradile odličan posao.

Mioćanke o klizanju

V. simulirana sjednica Hrvatskog sabora za učenike srednjih škola

Prvo pa uspješno

Marcela Mikulić, IV. c

Kako je biti u sabornici, sjediti među novinarima ili se za govornicom obraćati stranačkim kolegama i političkim neistomišljenicima, iskusili su srednjoškolci iz cijele Hrvatske 15. svibnja kada je održana V. simulirana sjednica Hrvatskog sabora za učenike srednjih škola. Amandman na predloženi Zakon o mirenju iznijela je i naša bivša maturantica **Laura Krajinović**, a s njom je sjednici prisustvovala i **Marcela Mikulić** (IV. c) u ulozi novinarke. Simulirane sjednice Hrvatskog sabora odvijaju se u sklopu nastave Građanskog odgoja i obrazovanja, a naša je škola ovom prigodom sudjelovala prvi put. Sudjelovanje na sjednici bilo je zanimljivo iskustvo, a Laura, koja je upisala Pravni fakultet, kaže da se osjećala ugodno ispred mnoštva iako je imala tremu. Amandman, koji je kasnije prihvaćen, iznijela je bez većih problema i onako kako je planirala. Iako je fotografiranje bilo zabranjeno,

Buduća političarka

nismo mogli propustiti prigodu ovjekovječenja prvog takvog izlaganja. Učenicima je u pripremi pomogla mentorica, profesorica **Vlatka Tomić**.

Treća gimnazija na televiziji

Smiješak – snima se!

Josipa Rendulić, III. b

Kamera, svjetlo i mikrofoni. Što se događa? Tri nasmiješena lica smjestila su se u kutu učionice te komentirala, izazivajući još veću znatiželju. Nakon nekoliko minuta mogao se primijetiti logo Hrvatske radiotelevizije na njihovoj kameri i zbrojiti dva i dva. Naime, dva gospodina u pratnji mlade gospođice došli su kako bi snimili vrijedne informatičare i postavili im nekoliko pitanja. Tema razgovora bila je informatika, zanimalo ih je naše

mišljenje o tome koliko je razvijena u Hrvatskoj, zatim bismo li radije nastavili školovanje u Hrvatskoj ili inozemstvu i zašto. Većina je smatrala da je premalo sati informatike u srednjim školama, da je ona dosta važna, no da kod nas nije toliko razvijena i uglavnom su ispitanici pokazali volju za odlazak na studij u inozemstvo. Ekipa HRT-a bila je zadovoljna odgovorima, reportaža s izjavama učenika emitirana je u emisiji *Indeks*.

Lica učenika Treće osvanula su i na RTL-u Danas povodom razgovora o ovisnostima. Ovaj se put nije govorilo o drogama, nikotinskim proizvodima, ni alkoholu, na redu su bili mobiteli. Naše su maturantice progovorile o tome kada i zašto koriste mobilne uređaje, jesu li im potrebni za učenje ili ih dekoncentriraju te su objasnile kako

Mobitele koristimo "samo" za učenje

ponekad, zanesene društvenim mrežama i virtualnom zabavom, ne primijete koliko su vremena potrošile. Ipak, svoje pametne uređaje nisu odlučile odložiti, već upotrijebiti na najbolji mogući način – za školu.

Tema su bili mobiteli

Pod maskama

Marcela Mikulić, IV. c

Rijetko se tko kao dijete nije veselio maškarama i prerašavanju u nekoga drugoga. Da to veselje nije rezervirano samo za djecu, dokazali su 28. veljače učenici, ali i neki profesori naše škole. Maske su bile raznovrsne, nekima se reagiralo na aktualna zbivanja pa smo mogli vidjeti Trumpa i njegovu policijsku pratnju, ali i Schumachera, Betmana, *Squatting Slavs in Tracksuits* ekipu, Popaja, Taxi, Bratz, Teletubbies te mnoge druge. Osim učenika maskirali su se i neki profesori, profesor Gagić zavodio je u crnom, a profesor Pešić skrio se iza maske Tweetyja. Iako nije bilo izbora za najbolju masku, sigurni smo da je svatko imao svoga favorita.

Mislim da sam vidio micu macu!

Bratz

"The Beach Boys"

Bivši maturanti

NOVA

Hoće li se u Trećoj uskoro zaplesati?

Marcela Mikulić, IV. c

Profesorica Ozana Radovniković ove je školske godine došla u našu školu na mjesto profesorice tjelesne i zdravstvene kulture, zamijenivši profesoricu Anu Čačić. Ovdje se osjeća ugodno jer je upoznala mnogo sjajnih ljudi, što profesora, što učenika. Prilagodbu joj olakšava činjenica da predaje samo prvim razredima, pa su zajedno u tom procesu. Ipak, doživjela je veliku promjenu, iako u prosvjeti radi već trideset godina, jer je prije Kušlanove radila u maloj, otočnoj školi. Profesorica kaže da je najviše naučila u školama u kojima su uvjeti bili najlošiji jer se naučila snalaziti u svakakvim situacijama i zadržati pozitivan stav. Razrednica je I. e razredu, a nada se kako će se na popisu fakultativnih predmeta uskoro naći i standardni i latino-američki plesovi koje bi voljela podučavati. U našoj joj se školi sviđa natjecateljski i sportski duh koji se osjeća, ali komentira kako se od učenika općenito očekuje da u svemu budu najbolji te da joj je teško vidjeti kako neki pokleknju pod pritiskom i ugroze vlastito zdravlje. Svoje slobodno vrijeme, kojeg nema mnogo, provodi s unukom, obitelji i psom. Voli i izrađivati stvari, a posvećena je, naravno, i sportu.

Prof. Ozana Radovniković

Napredovanja u struci I profesori imaju tremu

Marcela Mikulić, IV. c

Tijekom svoga radnoga staža profesori mogu napredovati u struci postajući mentori i savjetnici, a tu su titulu dužni obnavljati svakih pet godina. Tada im na nastavu dolaze savjetnici iz AZOO-a koji prate i vrednuju njihov rad.

Naša se škola može pohvaliti velikim brojem profesora

mentora i savjetnika, a svake godine taj se broj povećava. Tako je ove godine čak pet profesorica napredovalo u zvanju.

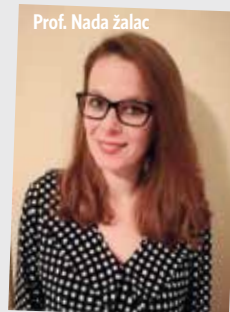
Profesorice Sanda Ilić, Ksenija Bedeković i Katica Kosić promovirane su u profesorice savjetnice, a profesorice Ivana Cvijović Javorina i Berislava Runje u profesorice mentorice.

Rodena pedagoginja

Karla Kereković, III. f

Naša nova pedagoginja, profesorica **Nada Žalac**, rođena je Zagrepčanka iz Prečkog koja je nakon završene osnovne škole upisala opću gimnaziju internatskog tipa pokraj Varaždina. Zahvaljujući dobrim ocjenama (u Sloveniji je već tada bila uvedena državna matura pa nije bilo prijemnih ispita), isprva se upisala na Filozofski fakultet u Ljubljani gdje je spojila svoju želju za učenjem francuskog jezika i pedagogije. Međutim, tamošnji studij nije bio bolonjskoga tipa zbog čega se vratila u Zagreb i nakon pauze uspješno upisala pedagogiju na zagrebačkom Filozofskom fakultetu. Nakon završenog studija stažirala je u dječjem vrtiću u Španskom, zatim je kratko radila u osnovnoj školi pored Krapine, a nakon toga dobila je posao u učeničkom domu koji se nalazi u sastavu srednje škole koju je nekoć i sama pohađala. Zbog želje za povratkom u rodni Zagreb, seli se i pronalazi posao u našoj školi.

Profesorica kaže da se pedagogijom počela baviti jer su je odmale na interesirala zanimanja vezana uz posao učitelja te se na kraju, iako je neko vrijeme razmišljala o psihologiji, odlučuje za pedagogiju. Škola i učenici zasada joj se čine dobrima i sve joj se dopada te očekuje dobru suradnju sa svima. U slobodno vrijeme voli se baviti pjevanjem, planinarenjem i trčanjem, a neko se vrijeme bavila čak i *capoeirom*, odnosno kombinacijom plesa i borilačkih vještina.

Prof. Nada Žalac

Obožavateljica znanstvene fantastike

Karla Kereković, III. f

Nova školska psihologinja i profesorica psihologije **Ivana Delač** rođena je u Zagrebu, no kako je većinu života provela u Karlovcu smatra se Karlovčankom. Završila je gimnaziju u Karlovcu nakon čega se vraća u Zagreb na studij na zagrebačkom Filozofskom fakultetu. Osim toga, neko je vrijeme živjela u Novoj Gradiški. Psihologiju je odabrala jer ju je odvijek zanimalo kako ljudi funkcioniraju i zašto čine određene stvari. Prijatelji i kolege iz razreda uvijek su joj prilazili s problemima tražeći savjet, zbog čega je shvatila da joj pomaganje drugima dobro ide.

Profesorica kaže kako joj je cilj potaknuti što više učenika da se bave psihologijom kako bi bolje razumjeli jedni druge, a možda joj i jednoga dana bili kolege. Dodaje i da se na novom poslu zasada nema na što požaliti jer se nalazi u školi s velikim brojem dobrih učenika koji joj se, bar zasada, čine vrlo zainteresiranim, punima potencijala i znanja o temama iz psihologije. Spominje i da mnogi misle o psihologiji samo kao o parapsihologiji, a ne kao o pravoj znanosti, što treba svakako ispraviti. Osim studija, profesorica Delač završila je i prva dva stupnja edukacije za psihoterapeuta bihevioralno-kognitivnog smjera. Uz to, voli planinarenje i badminton te se bavi znanstvenom fantastikom u svim mogućim oblicima. Obilazi različite SF konvencije, drži predavanja na njima, a piše čak i romane.

Prof. Ivana Delač

Profesorica od malih nogu

Tamara Riška, III. b

Profesorica **Ivana Jerković** rođena je Slavonka, završila je gimnaziju u Vinkovcima i osječki PMF na Odjelu za fiziku. Privatni život doveo ju je u Zagreb koji joj je postao drugi dom. Posebno ju opuštaju šetnje, a njena druga strast je glazba bez koje ne provodi dane. Prije nego što je postala član III. gimnazije, radila je u V. gimnaziji na zamjeni kao profesorica informatike. Još joj je od petog razreda osnovne škole bio san postati profesorica, no tek se u četvrtom razredu srednje škole odlučila za fiziku jer, kako sama kaže: „Tek sam tad naglo shvatila bit fizike i vječno pitanje *zašto se nešto događa*.“ Profesorica Jerković o školi i radnoj atmosferi ima samo riječi hvale, učenici i ostali kolege dobro su je primili te joj se posebno sviđa atmosfera u zbornici gdje stalno vlada veselje i *pozitiva*.

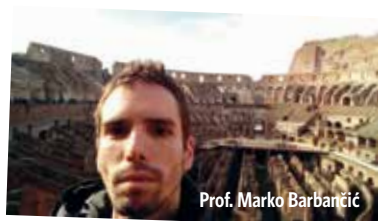

Prof. Ivana Jerković

Svestrani informatičar

Petar Vukadin, III. a

Marko Barbančić *novopečeni* je profesor informatike u Trećoj gimnaziji. Rodom je iz Rovinja, a nakon srednje škole, koju je pohađao u svom rodnom mjestu, dolazi na studij u Zagreb. Završio je Prirodoslovno-matematički fakultet (Fizički odsjek), a upravo je tijekom studiranja došao u doticaj s Trećom gimnazijom. Naime, današnja ravnateljica naše škole, profesorica Darka Sudarević, bila mu je mentorica kod koje je odradio praksu za fakultet. Kada ne predaje u školi, profesor Barbančić rekreativno igra odbojku na pijesku, uči japanski, a povremeno programira i igra videoigre te kuha. Zasad je profesor u našoj školi zabavno, a vjerujemo da će tako i ostati.

Prof. Marko Barbančić

Downov sindrom jedan je od češćih genetskih poremećaja U šarenim čarapama

Različitost ne smije biti prepreka, nego poticaj

Marcela Mikulić, IV. c

Downov se sindrom smatra čestim genetskim odstupanjem, a istraživanja pokazuju kako se u prosjeku svako sedamstoto djeteta rađa s njim. Povijest i prve simptome ovoga sindroma opisao je Langdon Down 1866. godine uočivši ih na svome djetetu, a 1957. godine Lejeune je otkrio da se radi o genetskom poremećaju u kojem se pojavljuje četrdeset i sedmi kromosom. Ovaj se poremećaj javlja neovisno o zdravlju roditelja i njihovu načinu života, a razlog nastajanja pogrešne podjele stanica ostao je nepoznat unatoč brojnim istraživanjima.

Osobe s Downovim sindromom obično imaju kose oči, manji nos i usta, ali i cijelu glavu. Često su vedrijeg karaktera, vrlo iskreni i dobroćudni, a većina intenzivno izražava emocije pa se ne ustručavaju pokazati neizmjernu ljubav.

Promjena za cijeli život

Želeći saznati više o ovoj bolesti i životnim iskustvima, razgovarali smo s Anom čija je mlađa sestra, deseto-godišnja Iva, rođena s Downovim sindromom.

Ana se još i danas živo sjeća ba-
kinih riječi: „Rodila ti se seka, gdje

si?!“ koje su joj zauvijek promijenile, ali i obogatile život. Iako je još istoga dana s ocem posjetila rodi-
šte, prva prigoda da provede vrije-
me sa sestrom pružila joj se tek dva
mjeseca kasnije, kada je Iva prvi put
došla kući iz bolnice. „Downići če-
sto imaju problema sa srcem ili pro-
bavom. Ni moja seka, nažalost, nije
bila izuzetak“, otkriva nam Ana. Iva
je imala mišićnu hipotoniju, od-
nosno smanjenu napetost mišića, što
je zahtijevalo mnogo napornih fizič-
kih vježbi kako bi se mišići dobro raz-
vili. Nije to ništa neobično jer gotovo
sve osobe s Downovim sindromom
imaju hipotoniju. Unatoč tome, da-
nas je Iva sportski tip, ima mnogo
energije koju iskorištava na treninzi-
ma borilačkih sportova. Ana komen-
tira kako joj je drago vidjeti sestru
sretnu i ispunjenu, čak i kad odluči
vježbati na njoj. Prirodan je talent, ali
nije iznimka jer downići često imaju
izražen određeni dar o čemu nam je
posvjedočio i Mario Kovač, hrvatski
kazališni i filmski redatelj, na pred-
stavljanju svoje knjige *Pod svjetlima
pozornice* u zagrebačkoj knjižnici Sil-
vija Strahimira Kranjčevića.

Kreativnošću se ruše predrasude

Gospodin Kovač prvi je put u doti-
caj s downićima došao na smotri Li-
DraNo, na kojoj i sam svake godine
sudjeluje kao izbornik. U razgovoru
odmah spominje školu u Slavonskom
Brodu koja je jedina škola u Brodsko-
posavskoj županiji za odgoj, obrazo-
vanje i rehabilitaciju djece s teškoća-
ma u razvoju. Govori kako je tamo
pristup prema djeci s Downovim sin-
dromom bio potpuno pogrešan kad
je riječ o kazalištu. Naime, odgajate-
lji nisu bili obučeni raditi takvo što s
djecom jer je njihov rad bio usmjeren
na stjecanje radnih i strukovnih navi-
ka vezanih uz neke manje zahtjevne
poslove. „U kazalištu se takav pristup
pokazao kontraproduktivnim,“ go-
vori gospodin Kovač, „a njihov način
rada podsjetio me na rad s djecom
predškolske dobi. Međutim, ovo nisu
bili dječaci i djevojčice predškolske
dobi, ovo su bili momci i djevojke vi-
ših razreda osnovne škole i srednjoš-
kolci, a kasnije se uključilo i nekoliko
odraslih osoba. Njihove želje, moti-
vi i htijenja u kazališnom smislu bili
su jednaki kao i u njihovih vršnjaka.“

Ogledalo, ogledalce moje

Post nubila phoebeus

Gospodin Kovač kaže kako se neki od njih nisu znali u potpunosti izraziti, ali je bilo sasvim jasno da nisu htjeli raditi predstave poput *Leptiricu* šareniću. S njima se radilo kao da im je sva inteligencija, a ne samo kognitivna, zastala u jednom stupnju razvoja. Međutim, njihova emotivna inteligencija maksimalno je razvijena! Oni imaju želje, porive i ambicije koje su mnogo veće od onoga što im se dotada pružalo. „Zahvaljujući radionicama, shvatili smo da su njihove mogućnosti puno veće i ravnopravne onima glumaca amatera njihovih godina. Kad smo podigli ljestvicu i počeli se baviti ozbiljnijim naslovima i zahtjevnijim zadacima, oni su bili puno sretniji, ispunjeniji i bolje su izvršavali zadatke. Naravno, bilo je i onih koji nisu pokazali preveliko zanimanje i kojima je sve brzo dosadilo, ali to je posve normalno. Ali, oni koji su *zagrizli*, pokazali su izvrsne rezultate. Najbitnije je svaku vrstu invaliditeta znati iskoristiti na kreativan način, uz umjetnički pristup“, zaključuje gospodin Kovač.

Socijalizacija je najveći izazov

I Anina su iskustva slična: „Među najvećim je izazovima bila socijalizacija. Naša je majka uložila ogroman trud kako bi Ivu upisala u

redovan vrtić, a to se stvarno isplatilo jer su ju svi prihvatili. Bila je oduševljena i uvijek je s veseljem odlazila u vrtić i vraćala se iz njega. Posebno je simpatično bilo razdoblje kad je u vrtiću pohađala sate engleskog jezika. Naime, tada nije pričala, progovorila je tek nedavno, a genijalno je što je zapamtila neke engleske riječi. Tako sada loptu ne zove lopta, već *ball*, a patku *duck*.“ Ipak, Ana kao najveći izazov navodi upis i početak nastave u redovnoj osnovnoj školi.

Majka je još jednom dala sve od sebe. Mnogi su se opirali njenim pokušajima, ali unatoč tome upisana je u redovnu osnovnu školu i dodijeljen joj je asistent. Početni je problem bio što Iva još nije govorila, a učiteljica nije bila baš zadovoljna činjenicom da ima *downića* kojem je potreban nešto drugačiji pristup i pokušala je se, kako Ana kaže, na neki način riješiti. *Superheroj mama* još je jednom dala sve od sebe i svojoj kćeri osigurala nastavak boravka u istoj osnovnoj školi. „Problem je bio i kada se škola nije bila voljna angažirati u pitanju asistentata. Bez obzira na to što svako dijete s teškoćama ima pravo na njega, mojoj su seki zamalo oduzeli to pravo. Naime, njezina je škola imala asistentu, ali je gospođa sama radila s petero

djece pa je bilo nemoguće ijednom se posvetiti dovoljno. Zahvaljujući još jednom mojim roditeljima, škola je promijenila stav, posebno kad su se u razgovoru počeli spominjati mediji, pa je Ivi dodijeljena asistentica s kojom je uspješno radila cijeli drugi razred.“

Malo volje za velike rezultate

U trećem je razredu Ivi odmah osigurana asistentica, doduše druga, a sestra Ana, iako u početku nezadovoljna promjenama, drži da one mogu pomoći u sazrijevanju i otvaranju prema zajednici. „Iva se najviše slagala s prvom asistenticom, ali što je starija, lakše prihvaća takve promjene i nove ljude,“ kaže Ana. Danas je Iva prihvaćena i sretna, glavni je animator u razredu, obožava plesati, a svi hvale njezine tjelesne sposobnosti. Učiteljica i članovi stručne službe izrazito su zadovoljni njezinim radom i vedrinom. „Znam da će zdrava djeca uvijek radije birati zdravu djecu, posebno u tinejdžerskom razdoblju, i da moja sestra nikad neće moći biti sama s njima u klubu ili u velikoj gužvi na nekim proslavama, ali mnogo je drugih situacija u kojima može sasvim ravnopravno sudjelovati“, zaključuje Ana.

Iskustva Ane i njezine obitelji, kao i iskustva o kojima je svjedočio gospodin Kovač, pokazuju koliko je malo dobre volje i truda potrebno za velike rezultate. Potrebno je, prije svega, prevladati vlastite predrasude i strahove, pružiti priliku i uključiti osobe s poteškoćama u društvene aktivnosti jer su dobrobiti koje iz toga proizlaze višestruke, i za društvo i za pojedinca. Najlošije je kada sav napor padne na obitelj, a društvo, ne samo institucije nego i svi mi kao njegovi članovi, zakaže i ogлуši se na potrebe drugačijih.

Obitelj je najveći blagoslov

Naša novinarka otkriva na svom primjeru što znači biti *drugačiji*

Misli pozitivno i život te neće razočarati

Često ljudi, zbog straha od nepoznatoga, pristupaju drugačije

Laura Šimunjak, III. e

Rodiš se prerano, malo si drugačiji s postavljenom doživotnom dijagnozom koja se ne definira kao bolest, jer lijeka nema, već kao stanje. Stanje je to u kojem hodaš drugačije, nosiš naočale, oči ti bježe na sve strane, pišeš kao lijevom nogom, bježe ti redovi i stupci pred očima, karta svijeta izgleda ti kao da si se i sam u njoj izgubio. Biti drugačiji nije nimalo jednostavno, a ubrzani život i velike mogućnosti izbora nimalo ne olakšavaju stvari.

Nije loše, moglo je i gore

Medicinskim rječnikom, ukratko rečeno, u mom slučaju radi se o blažem obliku spastične cerebralne paralize – jače zahvaćena noga, slabije ruka i manja motorička nespretnost prstiju. Nije loše, moglo je i gore.

I naučiš se s time živjeti, ideš dan za danom. Polako. Od najranijih dana učiš jednostavne životne rutine, koje su većini urođene, a ti ih moraš učiti, izvježbavati. Učiš puhati, hodati, dizati se, koristiti se nožem i vilicom, učiš kako pravilno primiti olovku, kako pisati, kao i svako

Nije sve tako sivo

drugo dijete. Jedina je razlika što je za sve to potrebno više truda i napora, ne samo onoga koji uči, već i onih koji ga poučavaju.

Ipak, uz podršku obitelji i najbližih prijatelja nije toliko teško. Učili su me odmalena da ću biti malo drugačija i da su djeca dobra te da ne misle loše ako me zafrkavaju. Sjećam se majčine rečenice: „Ma ništa ti loše ne misle dečki kad kažu da si spora kao puž ili skačeš kao koza, oni su jednostavno vrlo kompetitivni, njima je nadmetanje najvažnije u životu.“ No, je li zaista tako? Biti osnovnoškolka s takvim poteškoćama nije bilo lako. Likovni, glazbeni i tjelesni bili su prestrašni predmeti. Da ne povjeruješ, zar ne?! Danas

sam pitala svoju mlađu sestru, koja pohađa treći razred osnovne škole, koji joj je najdraži predmet. Naravno da nije mogla odlučiti između glazbenog, likovnog i tjelesnog.

Jadna curica koja šepa

Pitate se u čemu su bili moji problemi. Krenimo od tjelesnog: preskok kozlića – nema šanse, noge

Čudo prirode

Zašto?

kao klade. Trčanje – predivno nekih desetak sekundi, ako ne gledamo kako trčim, noge lete sva-ka na svoju stranu. Na likovnom crtamo pticu, a učiteljica kaže da nije tema bila drvo. Glazbeni nije bio loš sve do četvrtog razreda u kojem je učitelj inzistirao na sviranju blok flaute. *Ma daj me nemoj*, prsti kao paukova mreža, jednog pomakneš, svi ostali se spleću.

I sve to ostala djeca vide, pamte, pitaju. Jedni me zovu „ona curica koju boli noga“, za druge sam „jadna curica koja šepa“. Svatko ima neki svoj razlog zbog kojeg me žali ili ne voli, jer sa mnom u timu nije baš osigurana pobjeda na sportskim igrama, a ipak je dječacima to *najvažnije u životu*.

Kasnije se neke stvari i promijene. Odrastajući, počinjemo bolje shvaćati pa je lakše objasniti vršnjacima da imati omanju poteškoću koja te čini drugačijim ne znači da ti trebaju pristupati drugačije. Često ljudi, zbog straha od nepoznatoga i novoga, onima koji imaju neku poteškoću u razvoju pristupaju drugačije nego „zdravim“ osobama. Najčešće se boje da će učiniti neki krivi pokret ili reći nešto pogrešno. Ali, tko želi saslušati i čuti što „drukčiji“ *imaju reći* o svom stanju, shvatit će da razlika nema. Jednake su nam želje, potrebe, načini razmišljanja i interesi. Kao i svima, ponekad su na životnom putu vodopadi, ponekad tjesnaci, a ponekad i mirno, široko korito. Volim to mirno, široko korito. Volim razgovarati, slušati glazbu, gledati filmove. Volim ići u školu, čuti mišljenja svojih školskih kolega. Volim život.

Popratili smo aktivnosti slijepih osoba Daske koje novi život znače

Gubljenje vida i slijepost sigurno je teško proživjeti, a nakon toga još je teže sve prepričati. Oni su ipak smogli hrabrosti i progovorili

Marcela Mikulić, IV. c

U našoj se školi već dugu niz godina vrlo uspješno radi sa slijepim učenicima koji aktivno sudjeluju u svim oblicima rada, i u redovnoj nastavi i u izvannastavnim aktivnostima, postižući sjajne rezultate. Vrlo često su među njima izrazito talentirani pojedinci na različitim područjima. Dovoljno se sjetiti Kristine Krsnik koja je prošle godine sudjelovala na Državnoj smotri Lidrano (predstavljajući Centar Vinko Bek), a imala je i samostalnu izložbu likovnih radova. A takvih je pojedinaca bilo i ranije.

Budući da smo temu ovogodišnjega školskog lista posvetili različitostima, pratili smo tijekom godine i neke aktivnosti vezane za slijepe osobe. Tako smo posjetili Tiflološki muzej, pratili Smotru BIT u Vidri, bili na predstavljanju knjige Marija Kovača, surađivali s Udrugom za školovanje pasa vodiča i, naravno, razgovarali s našim učenicima.

BIT u Vidri

Desetu godinu zaredom, 5. listopada 2017., u zagrebačkom kazalištu Vidra okupio se velik broj slijepih i slabovidnih glumaca iz cijeloga svijeta, povodom X. međunarodnog festivala kazališta slijepih i slabovidnih „Slijepi u kazalištu“. Tom prigodom nekoliko učenika Treće smjestilo se u udobna sjedala kazališta i uživalo u predstavi *Jučer sam se sjetio plave* kojom su naši glumci predstavili Hrvatsku. Predstava počinje opisivanjem omiljenih boja o kojima glumci govore na temelju sjećanja, a radnja se gradi na njihovim životnim pričama, pa smijeha i suza nije nedostajalo. „Potpuno mi je nezamislivo da ne vide“, komentirao je maturant Robert Šilić koji se u Vidri našao u ulozi fotografa. „Toliko su se izvrsno snalazili na pozornici da uopće nisam osjetio razliku, a predstava je bila izvanredna. Iako sam čuo pozitivne kritike, ipak je nadmašila sva

Naša bivša učenica Kristina

Fotograf na djelu

Divno sunce

moja očekivanja“, zaključio je Robi. O predstavi smo razgovarali i s gospođom koja je došla u pratnji njemačke glumačke skupine kojoj se predstava također izuzetno svidjela: „Jako je dirljiva i šalje posebnu poruku osobnim pričama. Gubljenje vida, slijepost, sve mora biti teško proživjeti, a nakon toga još teže prepričati. Oni su ipak smogli hrabrosti i progovorili.“

Svoje je mišljenje s nama podijelila i ministrica kulture Nina Obuljen Koržinek koja je za list *Mi mladi* rekla kako prati rad kazališta slijepih i slabovidnih *Novi život* te redovno posjećuje njihove predstave. Dese-ta po redu smotra BIT (*Blind in Theatre*) nije prva koju je posjetila jer uživa u njihovoj glumi: „Oni su glumački uvijek izvrsni, a pričajući svoje priče kroz glumu uspjeli su ostaviti snažan dojam na nama i približiti nam svoje osjećaje i život.“

Udahnuti svjetla pozornice

Mario Kovač, hrvatski kazališni i filmski redatelj, 15. je studenog 2017. godine u zagrebačkoj knjižnici Silvija Strahimira Kranjčevića predstavio svoju knjigu *Udahnuti svjetla pozornice*. Tim je povodom rekao nešto o suradnji sa slijepima u kazalištu. Naglasio je razliku između onih koji vide i onih koji ne vide, a za primjer je uzeo čašu vode koja je bila na stolu ispred gospodina Vojina Perića i njega. S jednim osjetilom manje osoba je primorana ostalima se koristiti intenzivnije. Za sebe je rekao kako vidi i shvaća kako je ispred njega čaša vode, a kako bi gospodin *Vojo* za isti podatak i zaključak morao opipati,

podići i pomirisati čašu kako bi se uvjerio da se u njoj nalazi voda, odnosno morao bi upotrijebiti sva ostala čula kako bi primijetio nešto što se inače primjećuje letimičnim pogledom. Tu je razliku htio osvijestiti i kod *videćih glumaca* tako da je vrlo često u radu s mladima i profesionalnim glumcima pokušavao primijeniti iskustvo koje je stekao tijekom života. Učio ih je i informirao na sve načine kako bi što bolje surađivali sa slijepim glumcima, a kasnije se to isplatilo. Na predstavljanju knjige u knjižnici bio je i jedan od najboljih hrvatskih slijepih glumaca, Vojin Perić, koji je i predsjednik Hrvatskog saveza slijepih. Osim što je profesionalni glumac, on je i pisac kazališnih komada te direktor kazališta slijepih i slabovidnih osoba „Novi život“. Sudjelovao je u više od četrdeset kazališnih predstava, a nedavno je glumio i u filmu Marija Kovača. Gospodin Perić je rekao kako nikad nije zadovoljan i ističe

kako glumac uvijek ima što učiti: „U trenutku kada glumac nema što učiti, mora prestati glumiti.“

I naša maturantica, samozatajna Elena Mrkonja, izrazito je kreativna osoba. Iako prati predstave kazališta slijepih, sama se ne zamišlja u kazalištu niti je interesira gluma. Nju zanima hrvatski jezik. Piše, najčešće pjesme, a ponekad i članke i kratke priče. Uživa u suradnji s Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovlje, u sklopu koje je sudjelovala na predavanju o traženju novih hrvatskih riječi.

Psi vodiči nezamjenjivi su pomagači

Upoznavanje sa životom i radom slijepih osoba, osim na kazališnim predstavama i u školi, organizirali smo i u Tifološkom muzeju, a za potrebe našeg školskoga lista razgovarali smo i s voditeljicom Udruge za školovanje pasa vodiča slijepih osoba. Gospođa Mira Katalenić posvjedočila nam je koliko važna uloga čovjekova najboljeg prijatelja, kako se pse obično naziva, u životu slijepice osobe. Kujica Cili, kojoj je glavna životna preokupacija biti pas vodič, ponosno je uz svoju gazdaricu Kristinu Šporčić pozirala za list. Uz crvenu maramu koju su joj novinari stavili oko vrata, Cili je imala i specifičan povodac zahvaljujući kojem ju je lako prepoznati kao psa vodiča. Gospođa Šporčić rekla je kako joj njezin pas vodič olakšava svakodnevnu orijentaciju, na čemu može zahvaliti Udruzi koja postoji od 1991. Udruga se bavi školovanjem pasa vodiča za slijepice, pasa pomagača za djecu s teškoćama u razvoju, za osobe u invalidskim kolicima i terapijskih pasa za stručnjake koji će psa uključivati u rad s djecom. Udruga je i član nekih međunarodnih organizacija: European Guide Dog Federation (predsjednica Udruge članica je Upravnog odbora), Assistance Dogs Europe / Assistance Dogs International, Animal Assisted Intervention International (vanjska suradnica L. Katalenić članica je Upravnog odbora). Kristina Šporčić rekla je i da se *uz iznimno važnu razmjenu iskustava, stjecanje novih spoznaja o inovativnim pristupima školovanju pasa pomagača, razvijaju zaista dobri profesionalni i prijateljski odnosi koji su važni za razvoj pokreta korisnika pasa pomagača u svijetu.*

Disleksija nije bolest, ali nije ni izgovor Kad slova plešu

Normalna sam, samo čitam, pišem i učim na drugačiji način!

Amalija Danjek, I. f

Nedavno mi je postavljena dijagnoza disleksije koja je objasnila sve moje višegodišnje frustracije u školi i do tada redovno neobjašnjive situacije u vezi s pismenim testovima, posebno gramatike i matematike, kao i u pamćenju i izgovaranju složenih riječi i znanstvenih pojmova. U osnovnoj sam školi razvila mnoge strategije i načine kako stanje svladati i prikriti. Bilo je to donedavno prilično uspješno, ali mi u gimnaziji postaje sve teže jer je gradivo vrlo opsežno i osjećam da me „gazi“. Ne pomaže ni plakanje ni ljutnja i moram prihvatiti disleksiju kao svoju cjeloživotnu „dodatnu opremu“.

Čudaci, lijenčine ili...

Disleksija je teškoća u učenju konstitucijskog podrijetla koja nije rezultat općih razvojnih ili senzoričkih teškoća. Obilježavaju je poteškoće u kodiranju i dekodiranju riječi pri čitanju i pisanju, neočekivane s

obzirom na inteligenciju, dob, akademске i ostale sposobnosti. Znači, osoba je zdrava, ali iz nekog (još uvijek nepoznatog!) razloga mozak drugačije doživljava napisane znakove.

Ova definicija obuhvaća sve ono što se događa disleksičaru: zamjenjuješ, samo tebi, slična slova, radiš „čudne“ pogreške u pisanju, ne možeš izgovoriti neke riječi iako ih u glavi pravilno čuješ, izgubljen si u vremenu i prostoru (u mom slučaju posebno u prostoru – nisam osoba koju bi trebalo pitati za smjer na ulici, u koji tramvaj ili autobus ući), teže se usredotočiš na čitanje jer slova plešu, treba ti puno vremena da pročitaš tekst i onda možda shvatiš da nisi baš ništa razumio, uhvati te panika tijekom pisanja testa ili čitanja naglas.

Donedavno se za disleksiju gotovo nije znalo, a ljude s disleksijom njihova je okolina oduvijek različito doživljavala. Smatrali su ih čudacima, lijenčinama, glupanima,

genijima ili sramežljivcima. Srećom, sada je stanje mnogo bolje. Shvatilo se da disleksija nije nešto negativno ili bolesno, već samo drukčije. Disleksičare treba prihvaćati i poticati ih da ostvare svoj potencijal za životni uspjeh. Odnedavno je disleksija prepoznata i kod nekih uspješnih ljudi koji su zbog svog drukčijeg načina razmišljanja zadužili čovječanstvo. Među njima su mnogi znanstvenici (A. Einstein, T. Edison i I. Newton), političari (J. F. Kennedy, W. Churchill), likovni umjetnici (P. Picasso, L. da Vinci, W. Disney, A. Rodin), boksač M. Ali, košarkaš M. Johnson, glumice (W. Goldberg, J. Aniston), glumci (H. Ford, T. Cruise), pisci (E. Hemmingway, G. Flaubert, A. Christie, L. Carrol, M. Twain) i glazbenici (J. Lennon, E. Caruso).

Sada sam mirnija i samopouzdanija jer sam shvatila da nisam sama, da sam posebna i da dijelim disleksiju kao osobinu s nekim ljudima kojima se divim.

Ljepota je u malim stvarima

Polako, ali sigurno

Zimsko sunce

Što ne biste trebali reći osobi s disleksijom:

Izgledaš normalno kao da ti ništa ne fali... – Jesam „normalna“, samo čitam, pišem i učim na drugačiji način!

Odakle ti disleksija? – Nije zarazna bolest i nešto zbog čega bih se trebala sramiti.

Ne ide ti učenje?! – Nisam glupa.

Spora si. – Nisam lijena!

Moraš se organizirati! – Nisam neorganizirana!

Imaš disleksiju?!. Čuo sam o tome. Pomoći ću ti da da ozdraviš. Biti će ti bolje. – Nisam bolesna, ne trebaš me žaliti.

Jesi li sigurna da ti „disleksija“ nije samo izgovor kada nešto zabrljaš ili ne naučiš? – Trudim se, ali rezultati nisu uvijek u skladu s trudom.

Ne moraš ići u gimnaziju. Ne moraju svi studirati! – Ja želim i mogu ići u gimnaziju, želim učiti i studirati jer sam sposobna i pametna!

Tribina Društva studenata socijalnoga rada
povodom 16. tjedna zagovaranja prava beskućnika

Fajter

Ukupni kapacitet prihvatilišta u Hrvatskoj iznosi 420 osoba, a postoji više od 1000 beskućnika

Josipa Rendulić, III. b

Svi znamo tko su oni. Dok se vozimo tramvajem ili šećemo gradom, znamo i ugledati nekoga od njih. Ipak, najčešće okrećemo glavu.

Upravo zbog toga u Studentskom naselju „Stjepan Radić“ održana je, 21. prosinca 2017., tribina povodom 16. tjedna zagovaranja prava beskućnika u organizaciji Društva studenata socijalnoga rada. Gosti tribine bili su izv. prof. dr. sc. **Olja Družić Ljubotina** i doc. dr. sc. **Marijana Kletečki Radović**, autorice istraživanja „Uvodna razmatranja: Slika podrške beskućnicima u Hrvatskoj“, te gospodin **Mile Mrvalj**, bivši beskućnik i predsjednik udruge „Fajter“. Cilj tribine bio je ukazati ljudima na problem beskućništva u Hrvatskoj i potaknuti posebno mlade na razmišljanje i pomoć.

Uzroci beskućništva

U Hrvatskoj trenutačno postoji više od 1000 beskućnika i beskućnica. Većina su muškarci, no sve je veći broj i žena, a često su beskućnici i pripadnici mlađe populacije. Ukupni je kapacitet prihvatilišta u Hrvatskoj do 420 osoba. U 2015. godini djelovalo je ukupno 14 prihvatilišta i prenoćišta, i to u Zagrebu, Karlovcu, Varaždinu, Osijeku, Rijeci, Puli, Zadru, Šibeniku, Splitu, Kaštel Gomilici i Dubrovniku. Sva su mjesta gotovo uvijek popunjena, stoga oko 500 osoba boravi negdje na javnim površinama, u velikim gradovima, kao i u gradovima u kojima ne postoje prihvatilišta.

Najčešće je pitanje kako ljudi uopće postanu beskućnici. Vjerujte, lakše je nego što se čini. U jednom trenutku čovjek ima sve, a u sljedećem više ništa. Stvar

je u tome što *ništa* doslovno znači *ništa*. Gospodin Mrvalj pokušao je to objasniti svojom pričom. Naime, on je iz Sarajeva došao u Zagreb, kupio kuću na kredit, otvorio svoju galeriju koja je nakon kratkog vremena propala, a njezinom propašću nije više mogao otplaćivati kredit i završio je na ulici. Nakon toga napustili su ga svi, i žena i dotadašnji prijatelji. Ostao je potpuno sam, na ulici, i ondje se zadržao sljedeće tri i pol godine. To je samo jedan primjer, a postoje različiti razlozi zbog kojih se može završiti na ulici. Uzrok može biti nasilje i trauma u djetinjstvu (zlostavljanje, zanemarivanje), život u disfunkcionalnim obiteljima ili u institucijama, gubitak posla, financijski problemi, loše zdravstveno stanje, prisilno izgnanstvo, raspad obitelji nakon razvoda, gubitak doma, progonstvo zbog rata, smrt bračnoga druga i mnogi drugi.

Tko su oni?

U prosjeku beskućnik provede pet godina na ulici. Neki nakon toga uspiju ponovno stati na noge, a neki nastave takvim životom. Najgore je, kaže gospodin Mrvalj, što neki nikada ne uspiju ustati, već se predaju. Imao je nekoliko takvih iskustava, kaže, gdje se ljudima jednostavno nije moglo pomoći. „Što je značilo uopće pružiti nekome pomoć kad je ta osoba nije ni htjela jer je već dotaknula dno. Teško je u takvom životu ostati pozitivan, boriti se i nadati se boljem sutra kada nemate potporu obitelji, prijatelja, ni države.“

Većina ljudi na sam spomen beskućnika olako pomisli kako su oni sami krivi što su beskućnici, što se

Svašta su nas naučili

... što u njemu znači moja mala kap?

nalaze u situaciji u kakvoj se nalaze. Svi vide rješenje njihovih problema – mogu se zaposliti, mogu zatražiti nečiju pomoć. Međutim, analiza istraživanja koje su nam predstavile izv. prof. dr. sc. Olja Družić Ljubotina i doc. dr. sc. Marijana Kletečki Radović pokazuje da je prosječna dob beskućnika 50,5 godina, da oko 58% njih ima srednjoškolsko obrazovanje, a prosječni radni staž je 14 godina. Problem nije u tome što se beskućnici ne žele zaposliti kako bi dobili stalni izvor prihoda, već taj što ih ljudi ne žele zaposliti zbog činjenice što su beskućnici. Osim toga, što je vidljivo i iz analize, to su uglavnom stariji ljudi i kako nekoliko godina nisu ništa radili, uglavnom su njihove sposobnosti i vještine oslabjele, što znači da je i njihova radna sposobnost manja.

Beskućnici nisu opasni

Tek dio beskućnika može se skloniti u prihvatilišta i prenočišta koja im pružaju pomoć (u prihvatilištu mogu boraviti cijeli dan i osigurana im je prehrana, dok je prenočište mjesto gdje provode samo noć, i to u određenom vremenu). Nažalost, boravak u prihvatilištu razlog je što neki beskućnici nemaju pravo na zajamčenu minimalnu naknadu od 800 kuna mjesečno jer se smatra da je sam boravak u prihvatilištu dovoljan za život i da nije potrebna nikakva druga materijalna pomoć. Neki beskućnici nemaju ni osobne dokumente, najčešće zbog straha da će im banka oduzeti sav novac ili će završiti u zatvoru ako se otkrije da imaju neki stari dug. Gospodin Mrvalj tvrdi da beskućnici nisu opasni, većina nikad neće nauditi nekome, a neki neće ni tražiti pomoć. No, što je s onima koji ipak prose i mole za pomoć? Na tribini je postavljeno pitanje kako se ponijeti prema nekom beskućniku, kako mu pomoći, je li pametno dati mu novac kada znamo da ga vjerojatno neće potrošiti na hranu, već na alkohol ili cigarete. Profesorice su savjetovale da, kad vidimo nekog beskućnika, normalno mu pridemo i popričamo s njim, pitamo ga kako je i treba li mu što. Često se zna dogoditi da beskućnik kaže da mu je potreban komad odjeće, hrana ili neka druga pomoć. Osim toga, u razgovoru se mogu spomenuti i prihvatilišta i prenočišta u kojima može zatražiti pomoć. U Zagrebu postoji

dislocirana jedinica za smještaj beskućnika Rakitje Caritasa Zagrebačke nadbiskupije, prenočište Crvenoga križa u Kosnici i samostan „Misionarke ljubavi – sestre Majke Terezije“.

Snaga kapi

S druge strane, gospodin Mrvalj je rekao da u slučaju kad beskućnik traži samo novac, damo bar kunu i ne opterećujemo se time što će učiniti s tim novcem. Možda će ga potrošiti na pecivo iz pekarnice, možda na alkohol iz dućana. Ali, neka nam to ne bude važno jer ponekad i loša stvar, u ovom slučaju alkohol, čini tog beskućnika sretnim, a nema ljepše stvari, kaže gospodin Mrvalj, nego kad beskućniku izmamite osmijeh na lice.

Unatoč naporima mnogih zajednica i udruga koje pokušavaju ukazati na problem beskućništva ljudima, pa i državnim tijelima, ishod do sada nije mnogo bolji. Nažalost, većina okreće glavu od toga ili se daju prazna obećanja. Udruga „Fajter“, koju je osnovao gospodin Mrvalj, zalaže se za prava beskućnika i pronalazi načine kako im pomoći. To je tek kap u moru raznih udruga koje pokušavaju riješiti ovaj problem i ukazati na njegovu ozbiljnost, no gospodin Mrvalj kaže: „Kapi kiše naprave i rupu u stijeni, ne svojom snagom, nego samim padanjem.“

U paučini činjenica mnoge su istine zapletene

Što čovjeka zaista usređuje?

Ako upališ svjetlo nekome, osvijetlit ćeš i svoj put

S vremenom prestanete razmišljati o opravdanjima kako će sigurno netko drugi pomoći i automatski sami poduzmete nešto

Marija Bencun, III. f

„Što vas može učiniti sretnima?“ bilo je pitanje koje sam tijekom jeseni postavljala ljudima različitih dobi i zanimanja nadajući se da će najčešći odgovor biti vezan uz nečiji postupak, neku lijepu gestu. Međutim, uskoro se pokazalo da nijedan od odgovora nije bio zadovoljavajući. Govorili su da ih uglavnom sretnima čine neki skupocjeni pokloni, poput nove igrice ili para štikli, ili pak odlazak na putovanje i šoping vikendom. Gotovo su se svi redom teže prisjećali trenutaka kad im je netko priskočio u pomoć ili ih utješio. Izgleda da se ljudi teško prisjećaju najjednostavnijih događaja i malih stvari koje su zapravo potrebne za sreću. A ustvari, ljudima ne treba mnogo, više se pretvaraju da im treba. Misle da se očekuje da posjeduješ najnoviju tehnologiju, odijevaš se po najnovijoj modi i da imaš niz gluposti koje ti u stvarnosti nisu potrebne. Mnogo ljudi živi u takvoj iluziji, ali

ima i onih koji se svaki dan susreću s grubom stvarnošću. Stoga sam odlučila izmijeniti svoj zadatak i osvrnuti se na one koji znaju cijeniti male stvari i pritom dokazati koliko je čovjeku zapravo malo potrebno da bi živio ispunjen.

Zar je važno tko je kriv?

Mjesec dana od te spoznaje obratila sam više pažnje na ljude koji su na bilo koji način u današnjem društvu zanemareni. Često sam se vozila tramvajem u kasnim večernjim satima pa nije bila rijetkost da vidim bar jednog beskućnika. Jednom je prigodom na zadnjem sjedištu bio gospodin koji je jeo mrvice kruha. Sa sobom je nosio samo plastične vrećice u kojima su bile sve njegove potrepštine, sav njegov život. Svi su se od njega odmicali, čak i tiho komentirali, kao što to ljudi i inače rade: »Sam si je kriv za svoju sudbinu.« Samo mu je jedna žena prišla i

ostavila nešto novca i svetu sličicu. Fascinantno je da se čovjek gotovo nije ni obazirao na novčanice, uzeo je svetu sličicu i promatrao ju. Tad je bilo jasno što ljudi trebaju, za čime

Ljepote prirode su beskraje

teže. To su zaista male stvari, ali u njima se može pronaći velika vrijednost, možda čak i spas.

Tijekom tog bih mjeseca gotovo u svakoj prilici prošnjacima ostavila nešto novca. Nisam znala na što će potrošiti, ali nisam htjela proći pokraj njih ignorirajući ih. Smatram da je moja dužnost pomoći koliko mogu, a ne osuđivati. Nekoliko sam se puta našla u prigodi da nekoj starici treba prenijeti kolica preko tračnica ili pomoći pri izlasku iz tramvaja, a nekad i samo ustupiti sjedalo. S vremenom prestanete razmišljati o opravdanjima kako će sigurno netko drugi pomoći i automatski sami poduzmete nešto, što me potaknulo i na druge ideje. Za vrijeme zimskih praznika s tatom sam posjetila njegova ujaka u staračkom domu. U razgovoru mi je rekao da ga najviše boli što ljudi s kojima je nekoć bio dobar, kojima je nekoć pomagao, više ne mare za njega. Valjda to čovjeka zaista najviše boli. Samo mu treba netko da ga nazove i pita kako je, koliko god to zvučalo banalno. Nažalost, mnogo starih ljudi danas se tako osjeća.

Sat vremena mira i topline

Potaknuta tramvajem punim beskućnika na sam Badnjak, odlučila sam istražiti zagrebačke pučke kuhinje. U pučku kuhinju na Kaptolu, koja radi u sklopu franjevačkog samostana, odnijela sam božićne kekse i saznala da se tamo svaki dan podijeli oko sto pedeset obroka. Do tog trenutka nisam ni bila svjesna koliko je to ljudi. Uglavnom se radi o

ljudima bez posla, samohranim roditeljima i gladnoj djeci, ali i starim ljudima bez mirovine ili ikakvih primanja. Crkvene pučke kuhinje u pravilu dijele obroke svakom tko dođe i zatraži obrok, što ima i dobrih i loših strana jer, nažalost, postoje ljudi koji zloupotrebljavaju tu uslugu, doznala sam od jedne od volonterki. Za primanje obroka u ostalim pučkim kuhinjama potrebna je uputnica Centra za socijalnu skrb upravo kako bi se to izbjeglo. „Podjela obroka odvija se između 15 i 17 sati. Dolaze ljudi najrazličitije dobi iako ima više starijih ljudi. Ponekad dođu s posudicama kako bi si ponijeli nešto hrane kući. Nažalost, mnogo korisnika ima tužne priče i teške sudbine. Ovo im mjesto omogućava sat vremena mira i topline“, rekla mi je jedna volonterka.

Valja osvještavati ljude oko sebe, motivirati ih da čine dobro jer, promatrajući okolinu, shvatite kolike su razlike prisutne. Dok jedni žive kao u bajci, drugi se doslovno bore za koru kruha. Mnogi ni ne pomišljaju da bi mogli pomoći nekome, ali ohrabrujuće je što uvijek postoje i oni koji će priskočiti u pomoć. „Ako upališ svjetlo nekome, osvijetlit ćeš i svoj put“, izreka je čiji smisao tek sad potpuno shvaćam jer, pomažući drugima, i sama sam se osjećala bolje i tako pomogla i samoj sebi. Mogu reći da je moja teza potvrđena, ljudima zaista ne treba mnogo, to može biti i jedno „kako si“, jedan kompliment, neki jednostavni znakovi pažnje.

Istražili smo koliko halo-efekt utječe na naše svakodnevne odluke

Varke „bliješćućih omotača“

Da bi se izbjegli jednostrani zaključci i zablude, treba biti svjestan halo-efekta

Karla Kereković, III. f

„Ajme! Pogledaj joj kosu! Tako crvena! Protiv koga se ona buni?!“ samo je jedan od brzopleto izrečenih komentara kakve čujemo često. I sve bi bilo u redu da ostane tek na kratkotrajnom komentaru, ali vrlo često upravo na ovakav način, slijedeći *ekspresni* dojam, donosimo i neke važne odluke, procjene i zaključke.

Marketinški trikovi

Pogledajte svoj mobitel, odjeću ili neke od kućanskih aparata i komada namještaja. Sigurno ste barem jedan od tih predmeta vidjeli kod neke slavne osobe ili kod nekoga koga smatrate dovoljno „dobrim“ i upućenim u modna kretanja. Upravo pri donošenju odluke zbog „dobrih“ ili „pouzdatih“ ljudi uočavamo *halo-efekt* (*halo* na engleskom znači aureola, bliješćuća omotač), odnosno postupak kad se na temelju jedne, nama privlačne, osobine donosi sveopći zaključak o toj osobi. Tako, na primjer, procjenjujemo slavne osobe koje „poznamo“ samo iz medija. Medijska slika postaje naša. Zbog toga se poznati „na dobrom glasu“ koriste u marketinške svrhe ne bi li promovirali perilicu posuđa, odjevni predmet ili hranu, ne imajući nužno znanje za opis samoga proizvoda. No, to ne moraju biti samo poznati. Tvrtke zapošljavaju glumce koji odgovaraju našim „dobrim slikama“. Drugim riječima, na reklamama za kolače sigurno nećemo vidjeti fotomodel, nego dražesnu bakicu koja ima iskustva u pečenju kolača.

Izlog iz časopisa

Ali, to nije nimalo čudno, način je to na koji naš mozak funkcionira jer smo okruženi mnogim različitim izborima i novim spoznajama, pa se, kako bismo izbjegli negativan ishod, usmjeravamo na ono što znamo i što nam je donijelo pozitivna iskustva. U tome nema ništa loše, to je samo želja za osiguravanjem vlastitoga dobra. Ipak, halo-efekt ima i negativnosti, a koje su to, saznali smo u razgovoru s profesoricom psihologije Ivanom Delač.

Ladice pune stereotipa

„Halo-efekt nastaje zbog kognitivnih shema koje stvaramo“, otkriva nam prof. Delač. „Zašto postoje kategorije ljudi? Zašto nastaju stereotipi? Zato što stvaramo kognitivne sheme koje bi nam mogle i trebale olakšati brže informiranje o ljudima. Naime, da bismo donijeli zaključke o ljudima, trebali bismo

sa svakim čovjekom razgovarati i uložiti mnogo vremena u njegovo procjenjivanje, a često nemamo vremena za tako iscrpnu procjenu ili nam dubinska procjena nije ni potrebna. U svakodnevnim situacijama dovoljno je da se osoba uklapa u neku našu kognitivnu shemu iz koje onda, kao iz ladice, izvučemo informacije o njoj. Znači, stereotipi mogu biti i korisni. Na primjer, znamo da su Japanci vrlo vrijedni ljudi pa, kada upoznamo Japanca, imamo prednost koja pomaže u donošenju brzog zaključka pa zaključujemo da je i on marljiv. No, stereotipi često mogu voditi i do predrasuda, recimo da su plavuše glupe ili da su žene loši vozači. Halo-efekt dovodi do toga da na temelju općeg dojma zaključujemo o pojedinim osobinama. Na primjer, profesori mogu zaključiti o učeniku

koji ne radi na njihovom satu da je takav i u svim ostalim predmetima, pa čak i u osobnom životu, ne imajući znanja o tome da je taj učenik zapravo uspješan sportaš. Vrijedi i obratno – možda će neki profesor biti skloniji „popustiti“ učeniku koji je uspješan sportaš jer zbog njegova uspjeha u sportu zaključuje da je učenik marljiv i vrijedan i u izvršavanju školskih obveza, čak i ako on to nije. Naravno, takve zaključke mogu donositi i učenici o profesorima, pa mogu za profesora koji je strog na nastavi misliti da je strog i ozbiljan i u privatnom životu, što uopće ne mora biti slučaj. Upravo zbog takvih jednostranih zaključaka treba biti svjestan halo-efekta i boriti se protiv njega.”

Lijepo je dobro?

Engleska riječ *halo* na hrvatskome znači aureola. Zamislimo da naše oči vide jedino „omotače“ oko ljudi. Ti se omotači mogu zamisliti kao vanjski izgled koji pri prvom susretu s nepoznatom osobom najprije primjećujemo i svoje ponašanje prema toj osobi, prije upoznavanja, temeljimo jedino na tim površnim informacijama. Tako nas fizički lijepe osobe privlače i želimo ih upoznati, dok fizički neprivlačne osobe pokušavamo čak i izbjeći prije nego upoznavanje eventualno razbije naše predrasude. Kako bismo potkrijepili ove tvrdnje, provedli smo anketu kojom smo pokušali dokazati stereotip *lijepo je dobro* koji proizlazi iz halo-efekta. Anketu su činile četiri fotografije, na kojima su bile dvije ženske i dvije muške

Jedan dodir prirode čini svijet dražim

osobe, od kojih je jedna ciljano bila, prema kriterijima uvriježenima u našem društvu, „ljepša“ od druge, a uz osobe su navedene osobine.

Ispitanici su bili učenici trećih razreda srednje škole koji su trebali ocijeniti izgled osobe ocjenom od 1 do 5 te zaokružiti dvije osobine koje najbolje opisuju osobu. Očekivalo se da će prva i treća slika biti najbolje ocijenjene i povezane s pozitivnim pridjevima, dok će ostale dvije biti slabije ocijenjene. Rezultati su bili sljedeći: prva slika imala je prosječnu ocjenu izgleda 4.69, druga 2.94, treća 3.81 i zadnja 2.25, što je potvrdilo očekivanja. Prvu osobu najveći broj učenika opisao je kao *dobru* i *društvenu*, druga je karakterizirana *dobrom* i *pametnom*, treća *sebičnom* i *društvenom*, a uz četvrtu su vezane osobine: *nema puno prijatelja* i *sklon agresiji*. Iz ovoga

možemo zaključiti da ispitani učenici nisu bili potpuno pod utjecajem halo-efekta. Prva i zadnja slika najviše se razlikuju prema ocjenama i pridruženim osobinama jer je prva dobila najviše ocjene, a zadnja najniže čime je potvrđen utjecaj halo-efekta. No, iako su druga i treća slika *pravilno* ocijenjene, pridjevi kojima su opisane osobe nisu očekivani tako da u tim primjerima halo-efekt nije potvrđen. Dakle, rezultati ankete djelomično su potvrdili koliki je utjecaj halo-efekta u donošenju odluka i stvaranju mišljenja o ljudima. Ipak, trebali bismo biti svjesni njegova utjecaja ne samo u komunikaciji s drugima, već i u reklamama, vijestima o popularnim osobama i informacijama s interneta jer nas halo-efekt, premda ima i nekih dobrih strana, češće dovodi u zabludu.

dobra
pametna
pokvarena
sklona
agresiji
nema puno
prijatelja
društvena
sebična

1 2 3 4 5

dobra
pametna
pokvarena
sklona
agresiji
nema puno
prijatelja
društvena
sebična

1 2 3 4 5

dobar
pаметan
pokvaren
sklon agresiji
nema puno
prijatelja
društven
sebičan

1 2 3 4 5

dobar
pаметan
pokvaren
sklon agresiji
nema puno
prijatelja
društven
sebičan

1 2 3 4 5

Intervju s dr. sc. **Kristijanom Krkačem**

Heraklit i Diogen - najveći frajeri antičke filozofije

*Filozofija vas prvenstveno treba
naučiti kako razmišljati, govoriti i pisati*

Pavao Jančijev, Bruno Đapić i Lucija Matijašević, IV. f

Predavanje u Kirchberg am Wechsel Alws (Austrija, 2016.)

Što je demokracija?

izv. prof. dr. sc. Kristijan Krkač

Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta

Jordanovac 110, 10000 Zagreb

kristian.krkač@gmail.com

Pozvano predavanje na Međunarodnom sveučilištu
Libertas u Zagrebu

Predavanje na DIU Libertas (Zagreb, 2017.)

Doktor znanosti i profesor filozofije, poslovne etike, korporacijske društvene odgovornosti i održivosti **Kristijan Krkač** u našoj je školi održao predavanje s temom „Etika u poslovnom svijetu“ što je bio povod razgovoru s njim. Profesor Krkač predaje na ZSEM-u (Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta), a filozofijom se bavi i izvan nastave, objavljuje redovito članke u časopisima i na blogu, piše knjige i udžbenike, ali i duhovite kolumne nevezane izravno za struku. Pa, iako je nedavno objavio kolumnu o Amerikancima koji su počeli prodavati kiselinu od krastavaca u galonima, nas je zanimalo što misli o filozofiji u Hrvatskoj danas, o nastavi filozofije u srednjim školama i potrebi filozofskog promišljanja u svakodnevnom životu.

Profesor se rado odazvao pozivu na intervju. Iako opušten, otvoren i neformalan u našem susretu, što nam je razbilo početnu tremu, s dubokom je ozbiljnošću odgovarao na sva naša pitanja.

Kako ste se uopće zainteresirali za filozofiju i odlučili se upisati Filozofski fakultet Družbe Isusove?

Zapravo neobično. Išao sam u veterinarsku školu i planirao upisati veterinara, koju sam i upisao i studirao, ali onda sam shvatio da s time u to doba neću imati puno uspjeha. Na kraju su me kolege sa studija veterine i Filozofskog fakulteta Družbe Isusove nagovorili da dođem studirati s njima i ja sam odlučio tome dati priliku i – evo me. Dakako, u tom procesu najviše imam zahvaliti pokojnom profesoru, mentoru, učitelju i prijatelju Ivanu Macanu.

Filozofija u školi

Predavali ste tamo gdje ste i studirali, na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove.

Znamo da se filozofija također studira na Bogoslovnom i Filozofskom fakultetu. Postoje li razlike u proučavanju i predavanju filozofije na ovim fakultetima?

U Hrvatskoj danas postoji nekoliko filozofskih škola. U 19. stoljeću prevladavale su dvije struje, kršćanska filozofija i struja koja je pratila kontinentalnu njemačku filozofiju (npr. Kanta, Hegela i sl.). Početkom 20. stoljeća pojavile su se znanstveno-pozitivistička i marksističko-socijalistička filozofija. To vam govorim zato što su danas fakulteti tako podijeljeni. Na primjer, Filozofski fakultet preuzeo je nasljeđe kontinentalnih filozofa, koji su meni bili uvijek neshvatljivi. Isusovački fakultet slijedi više kršćansku filozofiju, no tada, kad sam ja krenuo na

taj faks, predavalo je nekoliko starijih, danas već pokojnih, podosta uglednih filozofa koji su u filozofiji zagovarali strog objektivno-znanstveni pristup bez ikakvih pristranosti. Igrom slučaja, naletio sam na jednog od njih, spomenutog prof. dr. sc. Macana i rekao mu čime se hoću baviti, a to je bila više znanstvena, analitička filozofija, a profesor mi je na to rekao: „Nema problema, time ćeš se onda baviti.“ Kako mi to nisu branili, ja sam mislio da je to normalno, ali nije baš bilo. Naime, ovdje je bila utjecajna kršćanska filozofija kao i na, recimo, Teološkom fakultetu, dok se analitički pristup njegovao na Hrvatskim studijima, a ovaj fakultet bio je povezan s Hrvatskim studijima.

Predavanje u Rigi Sveučilište Riseba (Latvija, 2016.)

Tako zaista imate, na primjer, u Zagrebu podjelu prema filozofskim školama, na Filozofskom fakultetu predaje se kontinentalna, postmoderna i postmarksistička filozofija, na Hrvatskim studijima donedavno se predavala analitička filozofija (sa snažnim naglaskom na naturalizam), a na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti (bivšem Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu) predaje se uglavnom kršćanska filozofija.

Ta podjela se ne vidi po srednjim školama, pretpostavljam.

Vidi se, itekako se vidi. Vi možete ne vidite, ali ja vidim. Čim vidim profesora i kako predaje, sve mi je jasno. Za profesora Runju mogu reći da zna jako puno povijesti filozofije i iako je sklon kršćanskoj filozofiji, on dosta objektivno pristupa, pogotovo kad se radi o povijesnim tekstovima, drži se činjenica, analize, argumenata i jasnih zaključaka. Mislim, tako se i treba raditi. Mislimi jasno i pregledno filozofski je cilj sam u sebi. Pogledajte samo koliko nejasnoća vas svakodnevno okružuje,

ne samo u vašem društvu, nego i u medijima, i taj zahtjev bi vam se trebao nametati sam po sebi.

A koji je pristup najbolji za srednjoškolsku nastavu filozofije? Bi li se više trebala raditi povijest filozofije ili tekstovi?

To ovisi o udžbeniku kojim se koristite i koji je profesor fakultet završio. Evo, recimo, meni se ne sviđa rad prema udžbeniku Tomislava Reškovca, u kojem su samo filozofski tekstovi, što vam ništa pri samom shvaćanju ne pomaže, a uostalom, sve te tekstove možete danas naći na internetu, za to vam ne treba takva knjiga. Ovo govorim u svjetlu činjenice kako sam protiv povijesti filozofije podvaljene u školi pod filozofiju. Ustvari, ja bih ukinuo filozofiju u srednjoj školi. Jedna studentica, kojoj sam bio mentor, studirala je na FFDI-u i sad upisuje doktorat iz filozofije, predaje u Varaždinu u dvjema školama filozofiju. Predložio sam joj da isproba finški model obrazovanja primijenjen na filozofiju. To znači da se barem oko dvije trećine sadržaja nastave

filozofije ukine te da se na nastavi više potiče razmišljanje o tome što radimo na ostalim satima i da se razvijaju korelacije s drugim predmetima i populariziranim formama izlaganja tema filozofije (kroz film, glazbu, strip i sl.). Predložio sam joj također da napravi zatvorenu Facebook stranicu – profesor vama pošalje neki citat i onda vi imate 24 sata za pisanje i komentiranje tog citata, što pokrene raspravu. Svi koji su sudjelovali u tome dobiju neke bodove koji se kasnije preračunavaju u ocjene. Zatim, može vam profesor zadati zadaće da sami čitate tekstove i istražujete, da gledate isječke ili cijele filmove, pročitate neku popularnu knjigu, npr. „Pink Floyd and Philosophy“. Sve je izvedivo, samo što ljudima kod nas nije stalo do toga.

Od filozofije do poslovne etike

Što mislite o hrvatskoj filozofiji danas?

Hrvatska filozofija danas na jako je niskim granama, nekvalitetna u svjetskim omjerima. Samo desetak ili petnaestak od oko stotinu i pedeset filozofa iz Hrvatske međunarodno su

prepoznati, dakle objavljuju redovito knjige kod svjetskih nakladnika, članke u stranim svjetskim časopisima, a njihovi članci, studije i knjige su citirani. Što ostali rade, ne znam. Svake godine oko Badnjaka osvježim novim informacijama svoje podatke, što sam sve objavio i profesionalno radio tekuće godine. I sve je na engleskom, naravno, i javno objavljeno na internetu. Mislim da je to elementarno pošteno prema struci, kolegama i svima zainteresiranim u RH, EU i ostatku svijeta. Samo temeljem tog dokumenta na internetu i nekoliko članaka u svjetskim kvalitetnim časopisima dobio sam nekoliko ponuda za objavljivanje koje se ne dobivaju baš svaki dan, jer se radi o enciklopedijskim natuknicama koje će u online ili tiskanom izdanju čitati i citirati tisuće studenata i zainteresiranih ljudi.

Biste li i nama preporučili da udemo u filozofske vode?

Svakako. Mislim da bi se svi trebali baviti filozofijom, ali ne samo filozofijom. Najveći hrvatski filozofi, kao što su Herman Dalmatin, Frane

Petrić, Ruđer Bošković, nisu se bavili isključivo filozofijom, nego su bili znanstvenici, književnici, teolozi. Trebali bi se baviti filozofijom, ali definitivno ne na ovakav način, kao u srednjoj školi. A ako ste mislili studirati filozofiju, studirajte nešto uz nju, npr. ekonomiju, tako da imate šire područje zapošljavanja. Filozofija vas prvenstveno treba naučiti kako razmišljati, govoriti i pisati, naučiti vas debatirati o nekim filozofskim pitanjima. A učiti napamet Platonove tekstove nije filozofija. Povijest filozofije meni se čini više spada u povijest nego u filozofiju. Ona nije svrha sama sebi, jer sveto ponavljanje klasičnih tekstova poput mantri ne čini ih živima, nego prije utjehom onima koji ih ponavljaju, nekom vrstom mentalne samopomoći ili, u najboljem slučaju, slova na karminama pogreba filozofa čiji se tekst ponavlja i ponavlja. Ukratko, treba se baviti filozofijom, ali ne samo filozofijom, nego uz nju i nekom praktičnom vještinom, jer treba imati na umu da „filozofi trebaju znati mnoge

stvari, ali i da mnogoznalaštvo ne uči mudrosti“, kako nas je podučio Heraklit.

Na predavanju koje ste održali u našoj školi dosta ste lošim opisali naš poslovni svijet. Što Vas je na to ponukalo?

Statistika nam govori da je Hrvatska jako korumpirana zemlja. Usto ima i ogroman državni aparat. To su stvari koje treba riješiti, ali to kod nas nitko neće. Osim korupcije, prisutna je i birokratizacija. Korupcija je ilegalno olakšavanje svojih procedura dok je birokratizacija legalno otežavanje suparničkih. Ne vidim kako iz toga slijedi da su nam poslovni ljudi pošteniji. Navest ću i za primjer trgovačke lance, nešto što sam malo istraživao. Blagajnica u Dm-u jedina je blagajnica koja po primanjima spada u srednju klasu. Poslodavac je, dakle, Nijemac. Njemu je također profit na prvom mjestu, ali on je uračunao kako mu se više isplati održavati bolje uvjete na radu. U Konzumu blagajnica radi za minimalac. Pa razmislite, jesu li ovdje ljudi pošteniji. Zato su moje zadnje riječi studentima uvijek: „Nemoj da vidim negdje, na portalu ili u novinama, da si nešto loše napravio. Onda će ljudi pitati tko je njemu predavao poslovnu etiku.“

I jedno klasično pitanje za kraj: Platon ili Aristotel?

Ni jedan ni drugi. Iz antičke filozofije izdvojio bih Heraklita iz Efeza i Diogena iz Sinope, to su dva najveća frajera antičke filozofije. U srednjem vijeku najdojmljiviji mi je Aurelije Augustin, u novom vijeku Michel de Montaigne i Blaise Pascal, a u suvremenoj filozofiji to su mi Ludwig Wittgenstein i Richard Rorty. Bez imalo natezanja njihove filozofije su direktno razumljive, privlačne i poticajne suvremenom čovjeku, više su nego relevantne za današnje vrijeme, a čak su i praktično životno korisne.

Predavanje u Varaždinu (FOI, 2017.)

Padova, Verona i Gardaland

Odlična zabava zajamčena

Maria Švalek, II. e

Prošlogodišnji prvi razredi, 7. i 8. travnja, posjetili su Padovu, Veronu i, naposljetku, Gardaland, jedan od najpoznatijih zabavnih parkova u Europi. Na put se krenulo u ranim jutarnjim satima, a pred učenicima je bila duga vožnja do Padove. U busu nije prevladavala razigrana atmosfera, već ponajprije umor i san. Već oko 9 sati bili su u Padovi, posjetili crkvu Svetog Ante Padovanskog i razgledali grad koji je sve očarao svojom jednostavnošću i ljepotom. Ni u Veroni nije bilo manje zanimljivo, pošli su u razgledavanje kuće i balkona poznate Shakespeareove Julije, a zatim i prelijepe Arene. Nakon obilaska Verone smjestili su se u hotel izvan

Zbog umora nisu mogli do kraja stepenica

grada, večerali te prošetali uz mirno i tiho jezero Garda. Sljedećeg su se jutra uzbuđeni zaputili prema Gardalandu. Usprkos umoru i manjku vremena za silne uzbudljive vožnje, svi su se odlično zabavili.

Jedna razredna

Slapovi nijagare

Proljetni izlet u Crnu Goru

Velike jahte izazivale su uzdahe

Dugo, ali zanimljivo putovanje

Tamara Riška, III. b

Prošlogodišnji trodnevni proljetni izlet drugi a i b razred proveli su u Crnoj Gori. Prva destinacija bio je lijepi i osunčani Dubrovnik u kojem se nismo predugo zadržali. Razgledali smo zidine, sjeli pola sata na kavu, a onda krenuli dalje prema Crnoj Gori. Ubrzo nakon ulaska u Crnu Goru stali smo u gradiću

Pogled na Dubrovnik

Dab!

Proljeće u Toskani

U srcu europske kulture

Karla Kereković, III. f

Prošlogodišnji izlet u Toskanu tada drugog e i f razreda, od 6. do 9. travnja, zahvaljujući dobrom vremenu i odličnoj atmosferi, prošao je izvrsno. Noćna vožnja prema Pisi nije bila previše naporna i prošla je brzo tako da su već u jutarnjim satima uživali u veličanstvenim čudima Pise. Nakon toga uputili su se prema manjem gradu Luci, u kojem su proveli dio poslijepodneva. Drugi su dan proveli razgledavajući Firencu čija arhitektonska ljepota nema granica. Njezin povijesni centar UNESCO je uvrstio na popis svjetske baštine, a u srednjem vijeku bio je središte trgovine i kulturne

predrenesanse. Dovoljno je prisjetiti se nekih važnih osoba koje su šetale ovim gradom, kao što su Dante, Boccaccio, Machiavelli, da Vinci, Michelangelo ili Galilei, da se osjećate kao da ste u velikom muzeju.

Izlet je završio razgledom Vincija, rodnog mjesta Leonarda da Vincija, smještenog na obroncima u okolici Firence. Površinom i sadržajem mali grad s muzejima, nekoliko restorana i kafića okružen je tipičnim talijanskim

krajoikom, vinogradima i maslinama. Na ovom smo se izletu još jednom divili bogatoj talijanskoj povijesti i umjetnosti.

Ljepše od pogleda

Bez ijednog atoma energije

Momci na okupu

Kako nas je prof. Anda naučila

Tivatu koji nas je osvojio svojom prekrasnom obalom prepunom velikih usidrenih jahti. Nakon kratkog odmora od dugoga puta krenuli smo prema hotelu koji se nalazio nedaleko od Budve.

Drugi dan rano ujutro obišli smo Cetinje, povijesno središte Crne Gore, razgledali tri od pet povijesnih muzeja i saznali nešto više o crnogorskoj povijesti. Naše sljedeće odredište bilo je Skadarsko jezero, poznato i kao najveće jezero Balkanskog poluotoka. Ondje se nismo dugo zadržali jer smo svi željno iščekivali posjet Budvi u koju smo došli tek pred kraj dana. Nakon kratkog razgledavanja starog

Duhovne obnove

grada imali smo puno slobodnog vremena koje smo potrošili na šetnju plažom. Zadnji smo dan posjetili Kotor i Perast u kojem smo išli na otočić Gospe od Škrpjela. Nakon toga čekao nas

je dug put do Zagreba. Naravno da smo svi bili jako umorni, no prepuni dojmova.

Vidi jahte

Prvi razredi u Gorskom kotaru i Hrvatskom primorju

Izlet za dušu, tijelo i um

Jelena Crnogorac, I. e

Patkiceee

Rijeka i Risnjak prva su odredišta na koja su prvaši putovali zajedno, 13. listopada 2017. godine, kako bi ojačali svoje odnose i zbližili se.

Najprije su posjetili Nacionalni park Risnjak. Vrijeme ih je poslužilo pa su sve uspjeli obići. Ondje su uživali u svježem zraku i šarenom okruženju, naučili su ponešto i o endemskim biljkama, o izumirućim kao i nekim brojnijim životinjama. Nakon uživanja u šumi i planinarenja

Osunčane građevine

Vidjeli smo puno znamenitosti...

na putu prema Rijeci svratili su i do najstarijeg marijanskog svetišta u Hrvatskoj. Crkva Gospe Trsat-ske, Franjevački samostan i Kapela

Negdje u šumi...

Balkoni poput talijanskih

I još malo znamenitosti...

zavjetnih darova otvorili su im svoja vrata i pokazali svoje tajne. Jedno od zanimljivijih mjesta na popisu posjećenih zasigurno je Astronomski centar Rijeka. U 3D planetariju pogledali su zoran prikaz nastanka Zemlje, Mjeseca i zvijezda. Naposljetku su obišli gradsku jezgru Rijeke i neke znamenitosti te se uputili prema Zagrebu.

Od Beča do Bratislave U potrazi za dobrom fotkom

Već planiramo kamo bismo mogli ići na sljedeći izlet

Klara Mišković, II. e

Dva dana u listopadu bila su rezervirana za izlet drugaša u Beč i Bratislavu. Prvi su sati izleta započeli razgledavanjem velikog dvorišta bečkog Parlamenta i Gradske vijećnice, no konji i kočije odvlačili su našu pažnju. Ispred Muzeja Albertine nastale su prve dobre fotografije.

Dojmla nas se i katedrala Svetog Stjepana zbog iznimne veličine koja se ne viđa svaki dan. U Prirodoslovnom je muzeju bilo *preludo* – vidjeli smo dinosaura toliko realnog da se pomicao!

Neki su se i prepali, no na kraju smo se svi nasmijali dobroj zabavi. I, naravno, sve obilježili slikama. Ne smijemo zaboraviti ni Starbucks, svima dragi *coffee shop*, koji smo jedva pronašli, ali smo se zabavili tražeći ga.

Bratislava – grad lijepih vidika

Dan u Beču završio je večerom u Bratislavi, i to onom na brodu. Isprva nam se brod činio malo zastrašujućim zbog čovjeka sumnjiva izgleda i neugodne atmosfere. Međutim, večera se odigrala odlično za nas. Nakon što smo se najeli, imali smo zabavu i sjajno se proveli. Smijali smo se do kasnih sati i zaspali puni impresija.

Bratislava nas je također oduševila, iako ima manje znamenitosti. No, ima lijepe vidike, što je dobra stvar ako ste u potrazi za dobrom fotografijom. Posjetili smo Glavni trg s Rolandovom fontanom i prekrasnim

pogledom. Više smo se fotografirali i zafrkavali nego slušali vodiča.

Pogled su nam najčešće mami-li veličanstveni dvorci Bratislave. Vidali smo ih često tijekom našeg boravka. Na povratku u Beč svratili smo u vrt tvornice čokolade, koji nas je oduševio ljepotom prirode i veličinom zelene površine. Mnogstvo biljaka, stabala, fontana, vrtnih puteva krase taj predivni komadić zelenila.

Krenuvši kući, uhvatila nas je tuga što već završava putovanje. Veselimo se idućem izletu i već planiramo kamo bismo mogli ići.

Izlet u Bratislavu i Gradišće Noćna zabava uličnih svirača

Gabrijela Đuras, III. f

Odredište dvodnevnog jesenskog izleta trećih razreda bio je slovački grad Bratislava. Iako je vožnja do Bratislave trajala oko šest sati, vrijeme je brzo prošlo zahvaljujući glazbi i veselom društvu u autobusu. Upoznavanje grada počelo je pogledom iz visine koji pruža „Bratislavsky hrad“,

točnije bratislavski dvorac iznad samoga grada. Nakon šetnje dvorištem dvorca i fotografiranja smjestili smo se u hotelu u samom centru Bratislave, a zatim uputili u razgledavanje grada. Iako grad nije velik, ima dosta zanimljivih mjesta koja se mogu posjetiti, poput katedrale svetog Martina ili Mihaelovih vrata.

Ni noćni život grada nije nezanimljiv, a vjerojatno je najveselije bilo društvu iz b i f razreda koje se priključilo pjesmi i plesu uličnog svirača u jednom gradskom prolazu. Sve je zabilježeno fotografijama i snimkama

tako da se toga uvijek mogu prisjećati.

Idućeg dana nakon doručka kretalo se u Eisenstadt, mali austrijski grad koji se nalazi u pokrajini Gradišće poznatoj po gradišćanskim Hrvatima. Ondje je bio organiziran posjet dvorcu, a zatim smo slobodno vrijeme iskoristili za ispijanje kave i šetnju mjestom. Neprospavana noć učinila je svoje, pa su mnogi jedva dočekali povratak u Zagreb da bar malo odspavaju, koliko je to u „glazbenom“ autobusu bilo moguće.

Naše svoje mjesto u hladu

*Stvarno sam očekivala više plesa i glazbe po španjolskim ulicama
ili da ću bar sresti nekog poznatog nogometaša*

Valentina Kolak, IV. d

Jeste li spremni za malo španjolskih priča? Brzo spakirajte kofere jer avion za Andaluziju samo što nije poletio!

Nakon što smo u avionu pozirali hrvatskim novinarima koji istražuju sigurnost maturalnih putovanja u doba sve češćih terorističkih napada, za tren smo stigli u Reus – mali grad s još manje ljudi, no to je bila tek prolazna točka na putu do Andaluzije.

Lorcina Cordoba nije nas pretjeralo oduševila. Iako je katedrala La Mezquita zaista iznimna građevina u kojoj se isprepleću utjecaji arapske i španjolske kulture, to je bilo to.

Možda takvome dojmu pridonoši činjenica da nas je *vrhunsko* poznavanje španjolskog koštalo doručivanja čipsa umjesto krumpirića, kave bez mlijeka i akrobatskih pokreta ruku i nogu da uspostavimo

pristojnu razinu komunikacije sa Španjalcima. Mali rječnik španjolskog ili kratak tečaj istoga toplo preporučujem.

Rasplesane ulice - mit

Gdje početi s opisom Seville, naše sljedeće stanice? Kolijevka flamenca, vječno počivalište Kristofora Kolumba, sveučilišni grad okupan suncem... To je mjesto u koje ću se sigurno vratiti. Međutim, kao što znate, svako savršenstvo ima svoje *ali*. Hod po hodniku od sobe do prijateljice i zadržavanje u trajanju od dviju minuta rezultirao je uzimanjem pologa u hotelu za nas nekoliko. No, to nas nije ni najmanje omelo da sutradan uživamo u kraljevskim palačama Real Alcazara i prošetamo labirintom kuda je možda hodao i John Snow za vrijeme

snimanja *Igre prijestolja*. U svakom slučaju, oborujajte se hranom, previše je razgledavanja da biste hodali praznih želudaca.

Možda smiješno zvuči, ali stvarno sam očekivala više plesa i glazbe po španjolskim ulicama ili da ću bar sresti nekog poznatog nogometaša. Ipak, plesači i nogometaši su uzrečicu „mañana“ (ako nešto možeš prebaciti na sutra, prebaci) shvatili ozbiljno.

Sljedeća postaja bila je Malaga. U predivnom gradu koji je luka na obali Sredozemnog mora mogli smo se samo diviti lijepim plažama i brodovima. Napokon je na red došlo i slobodno vrijeme u gradu do kasnijih sati. Za razliku od ostalih razreda koji su išli na plažu, mi smo ostali ispred hotela u „kanalu“. Budući da smo imali ograničeno vrijeme, htjeli

smo svaku sekundu iskoristiti za još koju pjesmu.

Bez Google karte nikamo

Da mi je netko prije maturalca rekao da će mi Google karte biti najbolji pomoćnik, ne bih mu vjerovala. Jedan od glavnih zadataka bio mi je naći Sephoru, Primark, Starbucks, neki restoran ili pak put do dogovorenog mjesta. Treći smo dan posjetili Granadu gdje se nalazi Alhambra. To je palača posljednjih muslimanskih vladara Španjolske, ali i jedna od najposjećenijih turističkih atrakcija Europe. Ako se na nečijoj listi želja nalaze islamske zemlje, bar se na trenutak osjećao kao da je tamo. Nakon razgledavanja grada koji odiše islamskom kulturom vratili smo se u Malagu.

Obilazak još jednoga mjesta ostat će sigurno u sjećanju, bar zbog majmuna. Jeste li znali da se na Gibraltaru nalaze jedini europski majmuni? Dok se dio učenika družio s njima, ostali su iskoristili vrijeme za kupanje ili „akademski” posjet Primarku.

Nakon slobodnog dana u Malagi cijelu smo noć putovali do Barcelone, posjetili glavne atrakcije i zaronili u noćni život Calelle. Iako se većina prepustila uživanju u ritmu balkanske muzike, na donjem se katu Menfisa pleše odlično uz strane hitove.

Moj razred je jedini koji nije imao ograničeno slobodno

vrijeme, na čemu smo zahvalni razredniku Iliji Barišiću i profesoricu Ivi Starčević Gudelj koja nam je bila pratnja. Uz to, naš vodič Marko uvijek je, na našu zamolbu, pokušavao skratiti govorne točke. Naša pratna ekipa stvarno je bila odlična, opuštena, uvijek spremna na zafrkanciju, ali i ozbiljna i odgovorna kada je to bilo potrebno. Mislim da smo i mi kao razred ispunili svoj zadatak i pokazali odgovornost ne iznevjerivši dano povjerenje.

U svijetu Jamesa Bonda

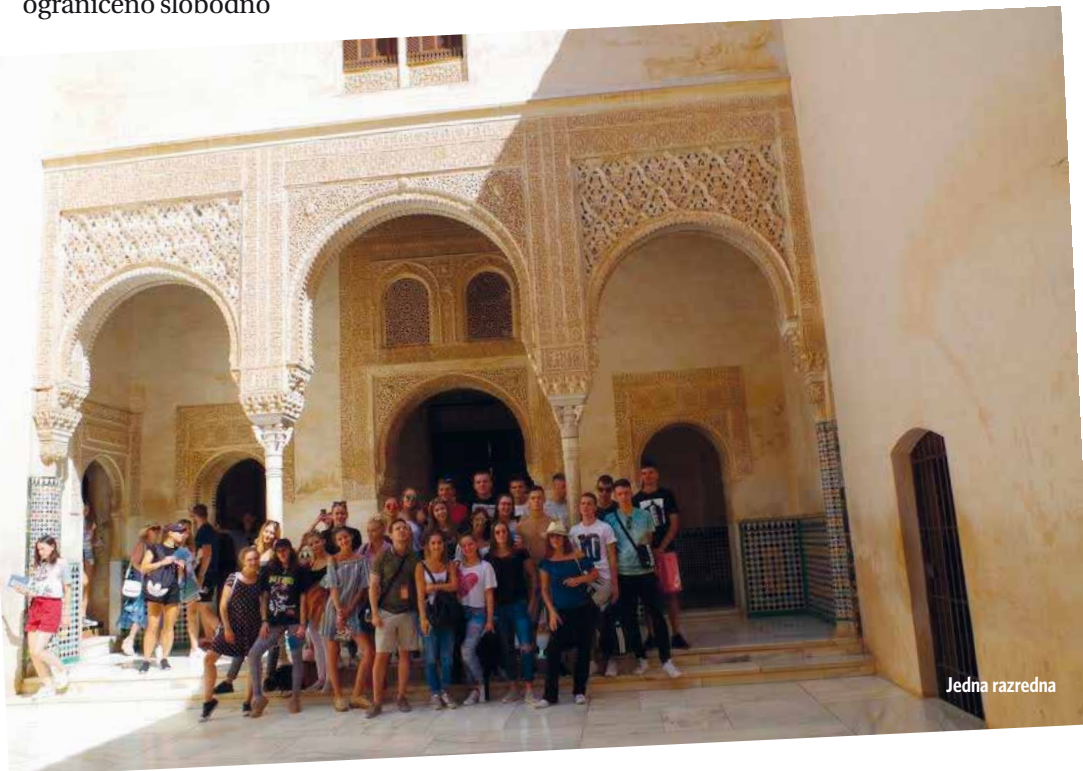
Posljednja postaja našeg maturalca bila je Francuska. Prenoćili smo u Avignonu i nabacili *selfije* kraj Pont du Gard, najvećeg sačuvanog akvadukta u Europi. Zatim je uslijedila nova razina akrobatskih pokreta, ovaj put na francuskom jeziku. Mislim da smo svi svjesni kako su Francuzi stajali u redu za modu i hranu dok se dijelio sluh za strane jezike, a da ne spominjem restorane brze

hrane koji nisu nimalo brzi. Isplati se uložiti malo truda i obići lokalne restorančice.

Nica je bila potpuno drugačija priča. Hotel na hotelu, sunce, plaža i more – grad idealan za njemačke umirovljenike. Iznenadila me količina naoružanih vojnika koji u svakom maturanu s ruksakom vide potencijalnog terorista. Monaco me se, s druge strane, više dojmio. Bez obzira na to što već izlazak iz autobusa košta zadnjih eura maturantskog džeparca, bilo je fora pretvarati se da si bar na minutu dio svijeta Jamesa Bonda. Ranojutarnji pogled na maksimirske reflektore i crvenožuti natpis hrvatske pekarnice dao nam je do znanja da smo stigli na Borongaj. Umor se pokazao tek nakon prespavanog dana, ali to nije važno. Najvažnije je zajedničko vrijeme na maturalcu jer je tada zabava osigurana gdje god se nalazili.

Zdravi obroci

Jedna razredna

Ain't no mountin high enough...

Moje putovanje u Ujedinjene Arapske Emirate Prvi put iz četvrtog pokušaja

Gotovo svi govore engleski i čim vide da si stranac, trude se pomoći.

Matija Krznar, I. c

Moje putovanje u Ujedinjene Arapske Emirate uspjelo je tek iz četvrtog pokušaja (da, da, dobro ste pročitali). Naime, svaki put bih se dan prije putovanja razbolio, a mama je i ovog puta strepjela sve do samog polaska. Osim toga, moram napomenuti da mi je ovo bio prvi let avionom u životu i bilo je odlično. Od ove godine

tvrtka Emirates leti u UAE direktno, bez presjedanja. Let prema tamo trajao je pet, dok se na povratku zbog vjetrova oduljio na šest sati. Bez obzira na to, vrijeme u avionu mi je proletjelo. Razlog mog odlaska bio je posjet tati kojeg nisam vidio gotovo tri mjeseca. Već skoro dvije godine radi kao pomoćni trener u nogometnom klubu Al Ain.

U šest dana ne stigne se običi ni najvažnije

Prvo što sam primijetio pri izlasku iz aviona bio je vruć zrak koji mi je zapuhnuo u lice poput sušila za kosu. Iako smo po ovdašnjem vremenu sletjeli u 20:30 sati, odnosno 23:30, dočekalo nas je vrućih i sparnih trideset i šest stupnjeva. Avion je sletio u Dubai, a mi smo se do mjesta Al Ain autom vozili još sat i pol. Već iz zraka Dubai zabljesne svojim svjetlima u raznim bojama, baš kao da je Božić. Grad je osvijetljen toliko da se na nebu ne vidi niti jedna zvijezda. Kasnije sam grad upoznao i izbliza, ali

po danu. Iskreno, nije me se dojmio i uglavnom ga pamtim po gužvi, prljavštini, mnoštvu gradilišta, kranovima i sparini. No, krenimo ispočetka.

U Al Ainu svi stranci žive u *compoundima*, naseljima zatvorenoga tipa. Moj tata dijeli kuću sa svojim kolegom, trenerom Željkom Sopićem. S obzirom na to da smo stigli nakon ponoći, jedva sam dočekaao jutro da vidim kako sve izgleda po danu. Bilo je vruće, ali za razliku od Dubaja ne toliko sparno. *Compound* je organiziran kao mali grad. Ima sportski kompleks s teretanom, dvoranom za *fitness*, skvoš, nogomet i bazen kojim se svi mogu koristiti, a koliko sam primijetio, to su najčešće djeca. Ujedinjeni Arapski Emirati smješteni su na obali Perzijskog i Omanskog zaljeva, na istoku rapskog poluotoka u Jugozapadnoj Aziji. Graniče na jugu i zapadu sa Saudijskom Arabijom, a na istoku s Omanom. Sastoje se od sedam emirata: Abu Dhabi, Ajman, Dubai, Fujairah, Ras al-Khaimah, Sharjah i Umm al-Qaiwain. Svi su smješteni na

Opresz – deve na cesti!

jugoistočnoj obali Zaljeva, osim Fujairaha, koji izlazi na more na obali Omanskog zaljeva. Veći dio zemlje zauzima Pješćana pustinja s planinama na sjeveroistoku, čiji je najviši vrh Yibir u gorju Hajar, a visok je 1.527 metara. Duž obale nalaze se slane ravnice zvane *sabkah*. U oazama sjeveroistočnih emirata rastu datulje, a vegetacija je uglavnom smještena u okolici većih gradova gdje uspijeva isključivo natapanjem. Od divljih životinja najčešće se mogu vidjeti pustinjski glodavci. Počinjem od kraja – šest dana moga boravka apsolutno je prekratko da bi se uspjelo vidjeti i ono najvažnije, ali zato se veselim zimskim praznicima jer bismo tada trebali ostati duže.

Oaza u pustinji

Al Ain zapravo je oaza u pustinji i pun je zelenila, prvenstveno palmi, lovor-višnji oblikovanih u drveće, datulja i bugenvilija. Jedno je od najstarijih naselja svijeta. Zbog tolikog zelenila zovu ga i *Garden City*, odnosno *Vrtni Grad*. Ima oko 380 000 stanovnika, vrlo je uredan i organiziran, kao i cijeli Emirati.

Nisam vjerovao da je moguće, ali sam doživio i ovo. Tata je, plaćajući parking na aerodromu, slučajno ostavio svoj kofer kod naplatnog mjesta na kojem su se nalazile naše putovnice. Kad se nakon desetak minuta vratio po njih, sve je još uvijek stajalo na istom mjestu. Nisam siguran da bi se isto dogodilo u Zagrebu. Isto

tako, kad smo išli na utakmicu, njegov kolega na stolu je u kafiću ostavio mobitel, ključeve od kuće i automobila te mirno pogledao cijelu utakmicu. Tek nakon puna dva sata shvatio je da mu sve to nedostaje. Trebam li uopće napominjati kako ga je sve još uvijek čekalo na stolu?

Kulturna mjesta Al Aina (Hafit, Hili, Bidaa Bint Saud i oaze) upisani su na UNESCO-ov popis mjesta svjetske baštine u Aziji i Oceaniji 2011. godine kao prva svjetska baština u UAE. Nažalost, nismo ih stigli obići, ali ću se potruditi to nadoknaditi sljedeći put. U Hiliju se nalazi jedan od najstarijih primjera sustava navodnjavanja, *falaj*, koji potječe čak iz bronzanoga doba. Grad je iznimno čist i prepun velikih šoping centara u kojima su, osim njihovih, zastupljene i sve vodeće europske marke. Gотово svi govore engleski i čim vide da si stranac, trude se pomoći, osobito ako im se čini da se ne snalaziš. Posjetio sam i Stadion FC AL Ain i mogu reći da je jedan od najljepših koje sam u životu vidio. Ljubičaste je boje i noću stvarno veličanstveno izgleda.

Abu Dhabi – grad s dušom

Posljednji smo dan posjetili i Abu Dhabi, glavni grad UAE te Dubai. Ako je Al Ain kulturno srce Emirata, onda je Abu Dhabi grad s dušom. Od Al Aina, udaljen je, baš kao i Dubai, oko jedan i pol sat vožnje. Upravo ta tri grada čine pravilni trokut povezan autoputom. Osim što sam

Čudo čovječje ruke

u Abu Dhabiju pojeo najukusniju pizzu u životu, fascinirala me džamija šeiha Zayed (prvog predsjednika EAU) koja je inače treća po veličini u svijetu. Upravo je šaik Zayed stvorio ideju o islamskoj vjeri koja je primjer tolerancije. Gradila se jedanaest godina, a šaik nažalost nije doživio završetak gradnje. U nju smiju ući pripadnici svih vjera, ali pravilno odjeveni. Žene moraju nositi *abaje* (duge haljine) i moraju prekriti kosu. U džamiju se ulazi bosih nogu. Zanimljivo je da žene mole odvojeno od muškaraca. U svakom pogledu, džamija izgleda veličanstveno i skupocjeno, poput Taj Mahala. Puna je bijelog mramora, zlata i poludragog kamena. U nju bez problema stane gotovo 40 000 ljudi. U Abu Dhabiju obišli smo i poznatu Emirates Palace koju su dali izgraditi vladari Abu Dhabija. Nekoć je služila kao palača, a danas je hotel sa službeno pet, a neslužbeno čak sedam zvjezdica. Luksuzna je i prepuna zlata, na svakom se koraku osjeća bogatstvo. Iz Abu Dhabija istog smo poslijepodneva odjurili u Dubai, grad rekorda. Ima najviše zgrade, najviše gradilišta i kranova, najveći šoping centar na svijetu, snijeg usred pustinje, mogao bih još dugo nabrajati... Ipak, izgleda previše umjetno, jako je sparno, prenapučeno i puno je glasnihih turista za razliku od Al Aina i Abu Dhabija gdje je sve nekako tiše i ljepše. Na kraju sam otišao razočaran jer sam znao da me škola neće čekati, a volio bih da sam mogao ostati duže.

Matija u Abu Dhabiju

Planinarenje na Vogel

Osvojena Šija i Orlova glava

Wow...

Naporno penjanje nagrađeno je prekrasnim vizurama

Gabrijela Đuras, III. f

Planinarska skupina ove se jeseni uspela na slovensku planinu Vogel. Voditelj grupe bio je profesor Antonio Perić, a s njim i profesionalni planinari HPD Matice te ravnateljica Darka Sudarević. Iako broj planinara nije bio ni približno velik kao što se očekivalo, ova mala skupina uspjela je učiniti izlet prilično zanimljivim i zabavnim.

Prvi dio puta bio je lakši. Laganom šetnjom kroz šumu stigli su na izvor rijeke Save, odnosno Savicu. Izvor se nalazi između dviju visokih stijena, a izvire iz samoga vrha. Sljedeće odredište, a ujedno i ključni dio ovog putovanja bio je Vogel, planina na Julijskim Alpama koja se nalazi iznad Bohinja te u blizini Bleda. Žičarom

se došlo do početne točke uspinjanja odakle se planinarilo prema samom vrhu planine, Orlovoj glavi i Šiji. Iako se nekolicina planinara izgubila na putu prema vrhu, zahvaljujući voditeljima, sve je dobro završilo i put je bio uspješan. Penjanje do vrha trajalo je oko dva sata, a strme padine nikako nisu zaustavljale naše uporne i hrabre planinare. Nakon napornog penjanja uzbrdo, došlo je vrijeme za odmor tijela, ali i duše u prekrasnom pogledu na planinske lance. Zatim je slijedilo spuštanje, vraćanje na početnu točku planinarenja. Mnogi bi rekli da je to bio lakši dio jer se ide nizbrdo, ali i nije baš bilo tako.

Iako je za ovo penjanje trebala upornost, isplatila se svaka kapljica

Moj profesor i ja, prijatelja dva

znoja jer će prekrasan krajolik i divni prizori dugo ostati u sjećanju planinara.

Naši planinari

Ravnateljica u ulozi fotografa

Mala Vesna u autu

Razgovor s profesoricom **Vesnom Prpić** **Pamtite lijepe trenutke,** **zaboravite one druge**

Kroz život treba ići podignute glave, nipošto tako visoko da druge ne vidite, ali tako da svakoga možete pogledati u oči. A onoga u ogledalu na prvom mjestu.

Marcela Mikulić, IV. c

Profesorica fizike Vesna Prpić nakon četrdeset godina radnoga staža, od toga dvadeset i pet godina u Trećoj gimnaziji, odlazi u mirovinu. Tom prigodom razgovarali smo o prošlim, a još više sadašnjim vremenima, o njezinim planovima, željama, hobijima i ljubavima. Otkrila nam je da je bicikl naučila voziti tek prije četiri godine, što je teško povjerovati kada je gotovo svaki dan vidimo kako biciklira do škole, kao i mnoge druge stvari. Sigurni smo da će vam se neke profesoričine poruke urezati duboko u pamćenje.

Iza Vas je četrdeset godina rada s učenicima. Jesu li se vremena mnogo promijenila?

Od mojih prvih generacija prošlo je puno vremena, pa se puno promjena moralo i dogoditi, ali pomalo i neprimjetno, iz dana u dan.

A što se najviše promijenilo?

Okolnosti, a s njima i svi mi. Odnos učenika prema školi i radu, a i prema profesorima, dosta je drugačiji. Ja sam po prirodi liberalna i

slobodniji odnos učenika i profesora apsolutno podržavam, ali uz nezostavno uvažavanje i poštovanje. Toga je danas puno manje nego nekada, a mislim da to nije dobro ni za koga. Možda je to u skladu s onim „dobra stara vremena“, uostalom – svako vrijeme nosi promjene i moramo im se prilagođavati. Naravno, to nas mijenja.

Postoji li ipak nešto što se nije promijenilo?

Na žalost, postoji nešto što se nije promijenilo tijekom svih ovih godina: na pitanje nabavke opreme za kabinet za nastavu fizike, vječni je odgovor – nema novaca. Ono što mi je jako, jako žao jest to što nisam mogla raditi i učiti vas onako kako fizika zahtijeva – na pokusu promatrati i istraživati. Takva fizika je puno zanimljivija i ljepša. Evo, ja odlazim u mirovinu, a tih novaca još nema. Vjerujem i nadam se da će se to uskoro konačno promijeniti. A imati kabinet za pokuse, ne samo učionicu, vrlo je važno. Pa ja i radim cijelog života ovaj posao zahvaljujući kabinetu za fiziku i mojoj razrednici u 7. i 8. razredu osnovne škole. U kabinetu smo provodili sate i sate, dane i dane, radeći pokuse, rješavajući zadatke, pripremajući se za natjecanja. Tako se rodilo moje zanimanje i moja ljubav za fiziku koji su

mi odredili životni put. Voljela bih da sam tako mogla raditi s vama i upoznati vas na jedini pravi način s ljepotom i značajem fizike i istraživanja.

Nikad nije kasno

Zavirimo još malo u prošlost. Školu i fakultet završili ste u Sarajevu, no je li Vam i Zagreb uspio prirasti srcu?

Dugo sam govorila da sam pola svog života provela u Sarajevu, a pola u Zagrebu. Sada je to gotovo 1:2. Kako god bilo, za Sarajevo me vežu uspomene na djetinjstvo, mladost, roditeljsku ljubav i obitelj, lijepe godine i doživljaje te uvijek nostalgija za davnim danima pri spominjanju Sarajeva. Ipak, Zagreb je odavno postao moj grad, grad mojeg sljedećeg, većeg dijela života, grad kojem pripadamo i ja i moja djeca, grad u kojem živim i radim. Sada mi se čini gotovo kao cijeli život. Da, prirastao mi je srcu, duboko.

U Trećoj gimnaziji radite od 1993. godine. Možete li izdvojiti neke lijepe trenutke koji Vas vežu uz školu, neke događaje ili ljude?

U toliko puno vremena, školskih godina i školskih sati, mnogo je događaja, učenika, kolega, svega. Ostaju u sjećanju mnogi, zaboravljaju se mnogi. Ostaje onaj lijepi osjećaj ispunjenosti i svrhe na satima na

kojima se u učeničkim očima vidi i prepozna zanimanje, pitanja, znatiželja, ostaju lijepa sjećanja na izlete i maturalna putovanja, međusobna druženja s učenicima i kolegama. Susreti s nekadašnjim učenicima koji su postali ozbiljni ljudi koji također nose svoja sjećanja na nekadašnje doživljaje i nepodopštine. Dolazi mi u sjećanje nedavni susret s dvjema mojim bivšim učenicama, bila sam im razrednica, i dogovor za mrvicu vremena uz kavu i onda tri sata koja su proletjela u prizivanju starih uspomena, a nakon toga poruke s toplim riječima prijateljstva: „Zaista je lijepo imati uspomene na profesoricu koja je ujedno i prijatelj. Nadam se da ću i ja jednog dana nekome pružiti taj osjećaj.“ To je ono što naš posao čini lijepim.

Neobično Vas je vidjeti bez bicikla. Živite li zdravo?

Vjerovali ili ne, bicikl sam naučila voziti tek prije nešto više od četrir godinu. Cijeloga života to nisam znala, iako sam željela. I onda, na jednom izletu na Bledu (dva dana na Bledu – poklon mog maturalnog razreda, hvala im i ovom prilikom), gledajući muža i sina kako odlaze biciklima na vožnju uz jezero, shvatila sam da je vrijeme da im se priključim. Po povratku doma na sinovom sam biciklu odlazila u Maksimir kasno navečer, uporno učila, krivudala, prilično se mučila, ali i naučila. Jednom su mi neki mladi dečki, gledajući moje teturanje na biciklu, dobacili: „Gospodo, kad se pije, ne vozi se!“ A ja sam odgovorila: „Nisam ja pila,

samo učim ono što nisam kad je bilo vrijeme.“ Nakon toga, rođendanski poklon od moje djece i muža – bicikl. Ostalo i sami znate, vidite me na njemu svaki dan.

Stvarno divna priča. Nikad se ne bi reklo.

Eto, važna pouka za vas: nema toga što se ne može kad se hoće, nikad nije kasno! Samo treba biti uporan i htjeti.

Sada je život

U odličnoj ste formi, vjerojatno ne samo zahvaljujući biciklu. Vježbate li redovito?

Što se tjelovježbe tiče, moram se nasmijati – nije to za mene, previše sam lijena za to. Prehrana mi je, s druge strane, vrlo bitna. Smatram da je jako važno zdravo se hraniti, pogotovo u današnje vrijeme, ali moram priznati da u svakodnevnoj trci s vremenom jedem i kuham što stignem. Ipak, svaki dan, s ponekim izuzetkom, doma jedemo svježe kuhani, zdravi ručak.

Sada će toga vjerojatno biti još više jer ćete u mirovini imati više slobodnog vremena. Čemu se planirate posvetiti?

Moja je želja imati više vremena za obitelj, za moju veliku i malu djecu, za što do sada i nisam imala vremena koliko sam željela. Nije lako uskladiti obaveze prema obitelji i poslu, ali može se. I vi polako idite prema tome. Ne zaboravite da je zadovoljstvo koje donosi obitelj, djeca, na jednoj strani i posao koji vas ispunjava na drugoj, vrijedno truda i stalnog napora.

Sada ću u mirovini biti više baka mojoj maloj djeci, kako ja zovem svoje unučiće. Imam ih pet, a to je bogatstvo. To treba cijeniti i posvetiti im se, uživati s njima.

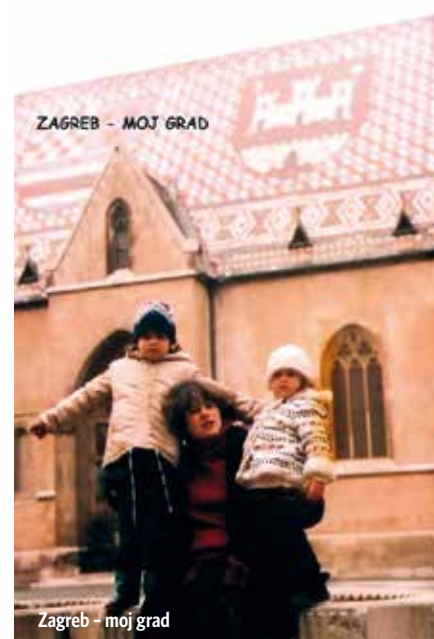
Ipak, vjerujem da ću imati vremena i za još neke stvari za koje do sada nisam imala dovoljno vremena – više knjiga, više kazališnih predstava, više šetnji, više vremena za vunu i filcanje koje me veseli.

Mislite li nastaviti surađivati sa školom na bilo koji način?

Planove nemam. Vrijeme će pokazati. Nikad se ne zna. U životu postoje različite faze. Kad jedna završava, počinje druga. Mislim da je stvar zrelosti i možda neke životne mudrosti to prihvatiti i uživati u onome što imaš sada. Prečesto smo okrenuti prošlosti ili budućnosti i promiče nam „sada“, a to je život. A vi – uživajte u đačkim danima sada, dok ste tu, a kasnije u onome što vam dođe tada. Često to ne znamo.

Iako ste nam i ovime poslali vrijednu poruku, nekako je uobičajeno da u ovakvim situacijama upitamo želite li nam što posebno poručiti.

Kroz život treba ići podignute glave, nipošto tako visoko da druge ne vidite, ali tako da svakoga možete pogledati u oči. A onoga u ogledalu na prvom mjestu. I još nešto – uvijek, pa i kad budete odlazili iz ove škole, pamтите lijepe trenutke, zaboravite one druge. Bit ćete sretniji i život će vam biti ljepši.

Treća – škola koja promiče zdravlje

Sve miriše na SHE

Naše zdravlje počinje na tanjuru, održavamo ga tjelesnom aktivnošću, smijehom i druženjem

Sanda Ilić, prof.

Zamislite školu u koju dolazite s veseljem i najvećim pouzdanjem, u kojoj se osjećate ispunjeno jer ste sigurni da vam pruža, ne samo potrebna znanja, već i aktivnosti koji unapređuju vaše fizičko zdravlje i emotivnu zrelost. To je sigurno bila i želja našeg bivšeg ravnatelja, gospodina Oršolića, koji je prije dvije godine prepoznao važnost razvoja nove platforme Hrvatske mreže škola koje promiču zdravlje (SHE platforma) te uključio našu školu u pokusni projekt koji zajedno provode Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo znanosti i obrazovanja te Agencija za odgoj i obrazovanje.

SHE - School for Health in Europe

Prvih osam srednjih škola u Hrvatskoj koje su se uključile u projekt jesu: Srednja škola bana Josipa Jelačića iz Zaprešića, Tehnička škola Sisak, Škola za cestovni promet iz Zagreba, II. gimnazija iz Varaždina, Srednja škola Pregrada, Srednja škola Bedekovčina, Srednja škola Krapina i, naravno, naša Treća.

U Europi se program provodi već više godina, a provodi ga 47 zemalja, primjerice sve osnovne i srednje škole u Portugalu i Walesu, sve srednje škole na Islandu, oko 50 % osnovnih i srednjih škola u Sloveniji, 20 % osnovnih i srednjih škola na Kosovu, u Litvi, Rusiji i Ukrajini te ispod 10 % osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj, Austriji, Češkoj, Danskoj, Malti i Poljskoj.

U Hrvatskoj su se do sada uključile 44 škole, a to otprilike obuhvaća

oko 300 djelatnika škole i 24 000 učenika te 40 zdravstvenih djelatnika koji se bave školskom medicinom.

Mnogim učenicima i djelatnicima škole nije bilo jasno što je zapravo SHE-mreža i što to točno znači postati dio te mreže. SHE-mreža je mreža škola koju čine sve škole koje su odlučile i sustavno provede aktivnosti promicanja svih oblika zdravlja učenika, ali i svih djelatnika škole. Uloga je SHE-mreže olakšati povezanost i rad između zdravstva i obrazovanja (međusektorski rad) jer postoji uska povezanost između dobrog zdravlja učenika i njihovih obrazovnih postignuća.

Važnost prehrane i fizičke aktivnosti

Ako imate dobru volju i jasan cilj, školom koja promiče zdravlje postaje se lako. Nakon završene edukacije, u ljeto 2016. u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, profesori,

članovi SHE-tima, dobili su potrebne materijale kojima su se koristili u planiranju i provođenju projektnih aktivnosti. Slijedili su pet koraka, odnosno faza koje su bile potrebne da postanemo škola koja promiče zdravlje: 1. Kako početi, 2. Ocjena početnog statusa škole, 3. Planiranje akcija, 4. Provedba aktivnosti i 5. Praćenje i vrednovanje.

U prvoj fazi osnovana je radna skupina te su podijeljene uloge i odredio se način rada. Radnu skupinu činile su profesorice: Ana Čačić, Sanda Ilić, Marijana Ivica, Ljubica Kostanić, Darka Sudarević, Zrinska Zrnčić Krajnović, a ove godine u radnu skupinu primljeni su i novi članovi: profesorica Ksenija Bedeković, Anđela Gojević i profesor Luka Kumbrija.

U drugoj su fazi svi profesori, pomoću alata za brzu procjenu, ocijenili početni status škole, a na temelju te ankete i ankete učenika o izboru

Koliko kila dodaje kamera?

fakultativne i izborne nastave, članovi radne skupine odredili su prošlogodišnju temu kojom su odlučili promicati zdravlje. Naslov teme bio je: „Naše zdravlje započinje na tanjuru, održavamo ga tjelesnom aktivnošću, smijehom i druženjem“. Prema naslovu teme vidjelo se da su prioriteti poboljšati tjelesnu aktivnost učenika i poraditi na kvalitetnijoj prehrani učenika.

Sve je djelovalo idealno na papiru, ali treća i četvrta faza, planiranje i provedba projektnih aktivnosti, zahtijevala je dosta vremena i truda. Srećom, bilo je mnogo profesora koji su se dobrovoljno uključili u projektne aktivnosti i bili velika pomoć i podrška članovima radne skupine.

Projektne aktivnosti

Sve projektne aktivnosti prošle školske godine bile su vezane uz poboljšanje tjelesnih aktivnosti pa su članovi radne skupine sa zadovoljstvom konstatirali da se većina učenika uključila u različite sportove koji su se nudili kao izborni ili fakultativni predmeti. Posebno ih je

obradovalo što su i učenici koji sami sebe ne doživljavaju kao „sportske tipove“ birali fakultativnu nastavu iz TZK-a te se tako, na primjer, čak 240 učenika prijavilo za planinstvo. Sljedeći korak bio je upoznati javnost s projektom te je održana sjednica Vijeća učenika i Vijeća roditelja na kojima su učenici i roditelji upoznati s projektom. Također, na školskim stranicama predstavljen je projekt i otvoren tečaj na Loomenu – Škola zdravlja (*online* sustav za tečajeve), kao pomoć razrednicima pri

obradi zdravstvenih tema na satovima razredne zajednice. Predstavljen je i rad Folklornog ansambla Zagreb Markovac s ciljem da naši učenici postanu članovi ansambla. Osim toga, Večer matematike tematski je bila vezana uz sastavljanje jelovnika, a i cijeli je božićni sajam bio u duhu sretnih i zdravih blagdana. Poseban doprinos promidžbi projekta dali su naši novinari pa je i tema prošlogodišnjeg školskog lista nosila naslov: Vrijeme je za zdravlje.

Izuzetno nam je bila vrijedna suradnja s Prehrambeno-biotehničkim fakultetom jer su studentice nutricionizma (univ. bacc. nutr.: Karla Ferk, Ivona Hanžić, Jana Frkonić, Josipa Matanić, Ana Oguić, Lucija Novak-Perjanec i Petra Polančec) i nutricionistica Tihana Kunić uz vodstvo dc. dr. sc. Martine Bituh priredile *online* anketu za procjenu prehranbenih navika učenika III. gimnazije. Anketa je poslužila kao smjernica za organizaciju radionica o pravilnoj prehrani, a anketirani su svi tadašnji prvi i treći razredi.

U proljeće su studentice na satima razredne zajednice održale po tri radionice za sve učenike i razrednike trećih razreda, a kako su snimane, sada su dostupne svim ostalim razrednicima. Uz pomoć bivših učenika izradili su se različiti promotivni materijali, primjerice majice s natpisima i projektni logo. Održano je i nekoliko predavanja: školske liječnice dr. Rančić-Karabatić, djelatnika PUZ-a i drugih stručnjaka koja nisu bila izravno vezana za prošlogodišnju temu, ali su bila vezana općenito za projekt.

Prezentacija

Druga gimnazija

Predavanje o zdravoj prehrani

Osim toga, projekt je pokrenuo i humanitarne akcije kojima se potpomogao globalni projekt „Marijini obroci“, a neki su naši učenici volontirali u pučkoj kuhinji. Krajem školske godine na manifestaciji „Dođi osmaš“ predstavili smo se kao škola koja promiče zdravlje te prigodno uredili školu za otvorene dane škole.

Praćenje i vrednovanje

Posebno stručno povjerenstvo, više puta godišnje, prati projektne aktivnosti pojedinih škola. U stručnom povjerenstvu bile su: dr.sc. Ivana Pavić Šimetin, dr.sc. Dijana Mayr i dr. sc. Iva Pejnović Franelić iz Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Jadranka Huljev, prof., viša stručna savjetnica u Ministarstvu znanosti i obrazovanja i mr. Olgica Martinis, viša savjetnica za kemiju u Agenciji za odgoj i obrazovanje.

Povjerenstvo je našu školu prvi put posjetilo u prosincu kada im je predstavljen plan projektne aktivnosti, a ponovno smo se sastali u ožujku u srednjoj školi u Pregradi. Tamo su gostovali i predstavnici svih ostalih srednjih škola, članica SHE-mreže, s kojima je naša radna skupina izmijenila zanimljive ideje i iskustva. Iskreno nas je iznenadilo kako s malo sredstava, a s puno dobre volje učenici i njihovi profesori promiču zdravlje u svojim školama. Kao kruna svega, 27. lipnja 2017. u prostorijama Hrvatskog zavoda za javno

zdravstvo, održano je završno predstavljanje projektne aktivnosti i svečana dodjela diploma svim školama koje su time i službeno postale dio SHE-mreže. Na dodjeli diploma bili su predstavnici nadležnih institucija Ministarstva zdravstva, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Agencije za odgoj i obrazovanje te predstavnici medija. Našu gimnaziju predstavile su učenice Marcela Mikulić i Ema Krndelj, a priznanje je preuzela školska koordinatorka projekta, profesorica Sanda Ilić.

Klub za užinu

Ove godine naš SHE-tim nastavlja započeti rad, a posebno ih raduje što je nova ravnateljica, nekadašnja članica radne skupine, spremna na sve načine pomoći u projektne aktivnostima. Zahvaljujući njenoj inicijativi, naša gimnazija ove godine uključila se u Shemu školskog voća, a u proljeće planirala Dan pješačenja i Sjam zdravlja. Također je odlučeno nastaviti s prošlogodišnjom temom uz malu nadopunu, a to je briga za mentalno zdravlje. Što se tiče naših učenika, koji su i ove godine uključeni u projekt, treba pohvaliti učenice 4. razreda koje su za Dan Pešče nudile napitke i kolače s poželjnim šećerima. One će u drugom polugodištu svoja znanja o pravilnoj prehrani, stečena na radionicama,

prenijeti učenicima sadašnjih trećih razreda. Nastavljena je i suradnja s Prehrambeno-biotehničkim fakultetom pa su maturanti ispunili izlaznu *online* anketu koja će pokazati kolika je bila efikasnost prošlogodišnjih radionica.

U želji da se projektu priključe i ostale škole, profesorice Ljubica Kostanić i Sanda Ilić predstavile su, 19. prosinca, projekt u na **Županijskom stručnom skupu** profesora biologije održanom u zagrebačkoj V. gimnaziji. Naravno, i dalje se nastavlja druženje sa školama uključenima u SHE-mrežu te je nedavno održan i seminar u II. gimnaziji u Varaždinu. Sigurno je da će projektne aktivnosti ove godine biti usmjerene i na suradnju s roditeljima potičući ih na prikupljanje sredstava za uređenje nekih školskih prostora. Razmišlja se o uređenju prostora koji bi se nazvao „Klub za užinu“ gdje bi se naši učenici družili prije ili poslije nastave.

I za kraj, zamislite jedan poneđjeljak kako ulazite u školu u kojoj sve miriše na toplu kavu (onu zdravu) i svježe pecivo, svira neka *laganini* muzika, a u razredu vas čekaju prijatelji s kojima jedva čekate popričati o planinarenju sljedećeg vikenda. Svemu se tome veselite, ali vas ipak najviše raduje posljednji sat, sat fizike gdje ćete rasturiti sve zadatke koje ste uvijekbali još prošli tjedan u Školskom klubu za podršku u učenju.

Martina Čvek – nekoć odlična učenica,
danas poznata glumica

Kao na nebu

*Rad je izvorna cijena, on je prva kupnja
i on plaća sve ostalo.*

Marija Bencun, III. f

Martina Čvek, bivša učenica Treće gimnazije, danas je vrlo uspješna glumica koju na televizijskim ekranima možete vidjeti kao Helenu u seriji Čista ljubav, a od 2016. godine u stalnoj je postavi Gradskog kazališta Gavella. Međutim, njezin put prema ostvarenju snova nije bio bez prepreka i vrlo je zanimljiv jer je prije studija na Akademiji dramske umjetnosti magistrirala kroatistiku i južnu slavistiku na Filozofskom fakultetu. Iako je danas vrlo zaposlena, uz pun raspored ipak je uspjela izdvojiti malo vremena za razgovor s nama.

Kada se javila Vaša ljubav prema glumi?

Zapravo, moja strast prema glumi dogodila se početkom srednje škole. Prijateljica iz razreda, moja Iva, odvela me na nekakvu dramsku grupu i jako mi se svidjelo, a nedugo zatim je profesorica Maja Ilić oformila tadašnji/današnji GTTG. Probe smo imali subotom, a na početku, sjećam se, nije imao status fakultativnoga predmeta. Bili smo fantastična i entuzijastična ekipa. Te momente nosim kao najljepše uspomene.

Gluma je svakako bila Vaše područje. A jeste li voljeli učiti, koji su Vam predmeti išli bolje?

Uh, voljela sam doći pripremljena. I, iskreno, preplavila bi me užasna trema kad bi krenulo nasumično ispitivanje. Nažalost, nisam imala volje, ni »žicu« za prirodne predmete. Matematika, kemija, fizika. Danas me fizika amaterski jako uzbuđuje i privlači, pa često iščitavam knjige o potonjoj. Kada bacim pogled unatrag, žao mi je što nisam još više iskoristila te dane i uzela sve znanje koje mi se nudi. Danas ljudi plaćaju tečajeve jezika, a onaj »besplatni« četverogodišnji mogli bismo bolje iskoristiti.

Vrag mi nije dao mira

Prisjetite se malo svoga razreda. Kakvi ste bili, u kakvim odnosima?

Bili smo poprilično velik razred. Oko 30 do 35 đaka. Jedini u generaciji tzv. »talijanski ogranak«. Bilo je raznih struja i jakih individualaca pa nam je nerijetko manjkalo složenosti. Sjećam se, kada je u pitanju bio odabir destinacije maturalca, kako smo se polarizirali na španjolsku i češku ekipu. Išli smo na koncu u Prag. Razrednica je razumno posredovala pri odabiru jer je tada, ako ne varam, bio teroristički napad u Madridu.

A tko Vam je bila razrednica?

Divna Zrinka Korbar. Sjećam je se kao stroge, ali pravedne. Jako je cijevala, motivirala i nagrađivala marljive učenike.

Možete li izdvojiti najdražeg profesora?

Ne dijelim ih na loše ili dobre, više ili manje drage, već pamtim i zahvaljujem na onima koji su me oplemenili, oformili i utjecali na to da budem osoba kakva danas jesam. Tek danas shvaćam koliko je profesija nastavnika važna jer u srednjoj školi, osim što polako sazrijeva organizam, sazrijeva i ličnost koja vodi mladu osobu u svijet. Psihosazrijevanje, osim što ovisi o mladima samima, ovisi i o nastavniku; bogatstvo je ako u njemu mogu vidjeti obrazovanu, principijelnu i pravičnu osobu jer je danas mladima prijeko potrebna potpora temeljena na permanentnim sustavima vrijednosti. Uostalom, mladi vrlo često grade sliku o sebi i o svojim vrijednostima na temelju toga kako ih njihovi nastavnici opažaju i vrednuju.

Nakon mature čekao Vas je prijamni ispit. Kako ste se osjećali kad ste shvatili da niste upali na ADU iz prvog pokušaja?

Razočarano. Prijamni je specifičan jer ne dolaziš samo kao osoba

koja nije znala odgovor na pitanja znanja, već ti se čini, jer pokazuješ svoj intimni spoj s tekstom, da padaš kao osoba.

Koji su bili Vaši daljnji planovi?

Upisala sam u ljetnom roku Filozofski fakultet »za svaki slučaj«, pa kako u rujnu nisam uspjela upisati ADU, taj »svaki slučaj« je potrajao pet godina i rezultirao diplomom.

Jeste li se za vrijeme studija na Filozofskom bavili glumom u slobodno vrijeme?

Jesam, jesam. I to dosta. Išla sam na dramske, amaterski se bavila dječjim tetarom, ozbiljnim tekstovima, dramskom pedagogijom. Vjerojatno sam mislila kako će sve to biti dostojan surogat, ali »vrag nije dao mira« i morala sam se vratiti na prijamni. Došla sam, opuštena, neopterećena, i upala. Očito je tako trebao izgledati moj put.

Čista ljubav pravi je trening

Od 2016. godine članica ste Gavellina ansambla. Kako je došlo do toga?

Na završnoj godini studija glume Rene Medvešek me pozvao kao vanjskog suradnika u Gavellinu predstavu *Kao na nebu*. Budući da je sve prošlo jako dobro (napravili smo divnu i

Štefica Čvek na Državnoj smotri Lidrano u Dubrovniku

Lijepa Martina

toplu predstavu), ravnatelj Boris Svrčan je kazao kako bi mu bila čast da postanem stalni član Gavelline obitelji. I eto me. Lijepo mi je. Velik smo tim, poštujemo se i podupiremo.

Možete li nešto više reći o predstavi *Kao na nebu* gdje igrate jednu od glavnih uloga?

Kao na nebu govori o zajedništvu i stvaranju homogene grupe ljudi iz posve nepovezivih jedinki (među njima su i žrtva obiteljskog nasilja, mladić s posebnim potrebama, pastorova supruga, djevojka kojoj predbacuju promiskuitet...), ali i o moći glazbe i umjetnosti da mijenja ljude i liječi ih; govori i o potrebi za izražavanjem te o tišini i slušanju.

Odnedavno Vas možemo vidjeti i u televizijskoj seriji *Čista ljubav*. Kako ste se u početku snašli pred kamerama?

Snimala sam poznatu seriju *Crno-bijeli svijet* Gorana Kulenovića i to mi je bilo prvo pravo profesionalno iskustvo pred kamerama, no projekt *Čista ljubav* pravi je trening koncentracije, brzine, fokusiranosti, prilagodbe i kameleonstva svih vrsta. Jako dragocjeno iskustvo. Puno sam naučila i još učim.

Kako izgleda Vaš radni dan? Koliko slobodnog vremena Vam ostane?

Trenutačno sam u paradoksalnoj situaciji. Cijeli dan na neki način radim za sebe i učim o sebi i za sebe, ali nemam ništa slobodnog vremena za sebe. Jedva čekam ljeto.

Vjerojatno ste puni planova. Što još želite ostvariti u bližoj budućnosti?

Imam mnogo toga u planu. Posvetila bih se i nekim autorskim projektima, okušala bih se u pisanju scenarija. Znatiželjna sam i volim učiti.

I za kraj, imate li kakvu poruku za one koji se žele baviti glumom i umjetnošću?

Danas, nažalost, nakon srednje škole i studija, u ovim vremenima izvrsnih vrijednosti, mlade ljude zna čekati bezobziran put, a normalno je da svi streme kapitalizaciji. Zato mislim da ih u grotlu nepravde, faktora sreće, nepotizma, pseudoznanja treba konstantno podsjećati na onu: *rad je izvorna cijena, on je prva kupnja i on plaća sve ostalo.*

Jedna s maturalka

Pregled sportskih zbivanja

Još jedna sjajna sezona

Čak tri medalje osvojene su na trima svjetskim prvenstvima

Tamara Riška, III. b

Naši najbolji sportaši u Mađarskoj

Za sport u našoj školi nije potrebno trošiti mnogo riječi jer dugogodišnji vrhunski rezultati govore sami za sebe. Kao i svaka prethodna, ova je školska godina bila jednako plodna za naše sportaše. U kratkom pregledu sportskih događanja nakon prvog dijela školske sportske sezone ističe se pet različitih sportova.

Prvenstvo školskog sportskog saveza grada Zagreba

Nakon jednog poraza i jedne neriješene utakmice **nogometaši** se nisu uspjeli plasirati u treće kolo natjecanja te je kraj polugodišta za njih označio i kraj natjecanja za ovu godinu. Međutim, za **odbojkaše** i **odbojkašice** prvo je polugodište bilo jako dobro jer su se plasirali u treće kolo. Rukometašice su se plasirale u drugi krug gdje se nalazi šest najboljih ekipa u gradu te nastavljaju natjecanje po sustavu „svatko sa svakim“, dok **rukometaše** čeka borba za sljedeći krug natjecanja početkom drugog polugodišta. **Košarkaši** i **košarkašice** nastavili su u svojem fantastičnom stilu – nizanjem pobjeda. Košarkaši su treće kolo završili sjajnom pobjedom, a košarkašice treće kolo čeka nakon zimskih praznika.

Plivačice svjetskoga glasa

Ne smijemo zaboraviti ni prošlogodišnje uspjehe. Na Prvenstvu grada Zagreba srednjih škola održanom 4. ožujka 2017. naše plivačice osvojile su prvo mjesto. U ekipi pod vodstvom profesora Zorana Galića bile su **Ivona Krmpotić, Tena Pernar, Paola Horvat, Martina Andrašek, Kristina Miletić, Marija Dodik, Karla Kvesić** i **Paula Krakić**.

Od 20. do 25. travnja održano je u Budimpešti Svjetsko prvenstvo srednjih škola u plivanju. Na natjecanju su sudjelovale 33 ekipe iz sedamnaest zemalja svijeta, a Hrvatsku je predstavljala ekipa učenica III. gimnazije, u školskoj selekciji.

Najbolji rezultat postigla je naša i hrvatska najbolja plivačica – **Martina Andrašek**, koja je krajem prosinca primila nagradu Sportskog saveza grada Zagreba za najbolju sportašicu grada Zagreba, osvojivši dvije brončane medalje, na 50 i 100 metara leđnom tehnikom. Štafeta III. gimnazije, u sastavu **Andrašek, Pernar, Blažević** i **Miletić**, osvojila je peto mjesto na svijetu. Osim toga, **Kristina Miletić** osvojila je peto mjesto u disciplini 100 m kraul.

Košarkašice bez poraza do državnog natjecanja

Odlične rezultate III. gimnazija postiže, kao i svake godine, na državnom natjecanju u Poreču. Djevojke su osvojile Državno prvenstvo bez ijednog poraza. Svojim zalaganjem, trudom i borbom zaslužile su zlato i pobjedu u finalu. Završnicu su okončale u drugom produžetku tako da je pobjeda bila još slađa. Ovoga su se puta na državno plasirale samo djevojke tako da je Treću gimnaziju predstavljao naš *girl power* tim.

Međutim, na **Svjetskom školskom prvenstvu u Poreču** sudjelovale su obje ekipe III. gimnazije i završile na odličnom 8. mjestu. Posljednji dan Svjetskog prvenstva u košarci za srednje škole donio je dvoboj košarkaša Hrvatske i Danske za sedmo mjesto te poraz naših košarkašica protiv Mađarske, također u borbi za sedmo mjesto.

Košarkašice na Svjetskom

Košarkašice s mentoricom Anom Čačić

Zlatne košarkašice

Svjetsko prvenstvo u atletici

Od 24. do 30. lipnja u Nancyju, u Francuskoj, održano je Svjetsko prvenstvo u atletici srednjih škola. Na natjecanju je sudjelovalo 75 ekipa iz 27 zemalja svijeta. Hrvatsku su predstavljale četiri ekipe, a učenici i učenice III. gimnazije sudjelovali su kao dio selekcijskih ekipa. Posebno se istaknuo naš **Jure Pirić** koji je osvojio brončanu medalju u bacanju diska u konkurenciji selekcijskih ekipa među dvadeset natjecatelja iz cijelog svijeta.

Jure, naš najbolji atletičar

Atletičari

Martina Andrašek – najbolja plivačica Grada Zagreba

Uvijek na vrhu

Tamara Riška, III. b

Martinu Andrašek, učenicu III. d razreda, sigurno svi poznajete jer redovito puni stupce našega školskog lista i zidnih novina. Nova plivačka nada ruši sve rekorde i svake nas godine iznenađuje sve boljim rezultatima i plivačkim uspjesima. Međutim, njezin trud i talent ove je godine primijećen i u Gradu Zagrebu tako da je, prigodom tradicionalnoga izbora najboljega sportaša na adventskoj pozornici na Trgu bana Josipa Jelačića, Martina proglašena najboljom sportašicom u kategoriji plivačica. Govoreći o njezinim plivačkim uspjesima, mora se spomenuti i rezultat postignut na bazenu Utrina gdje su se najbolji zagrebački plivači okupili na Regionalnom prvenstvu Hrvatske – Regija 3 za seniore, mlađe seniore, juniore i mlađe juniore kako bi provjerili kondicijsko stanje i isplivavanje normi za Prvenstvo Hrvatske koje će se održati u Rijeci. Najbolji su nastup imale juniorke postavivši novi ženski juniorski rekord Hrvatske u disciplini 4x200m slobodno s vremenom 8:27.51. U ekipi su, uz Martinu Andrašek, bile i djevojke iz naše škole – **Paula Krakić** i **Kristina Miletić**.

Zlatna Martina

Sjajna bronca Tije Tkalčević na Svjetskom natjecanju u stepu Najdraža medalja

Laura Šimunjak, III. e

Našu plesačicu stepa Tiju Tkalčević predstavili smo u prošlogodišnjem listu nakon što je briljirala na Svjetskom prvenstvu u Njemačkoj s triom *Move* i osvojila

Prljavi ples

Dance all night

zlatu. Na istom prvenstvu Tija se našla i ove godine, osmi put na prvenstvu, no prvi put u seniorskoj kategoriji. Nastupila je samostalno natječući se u konkurenciji od četrdeset solo nastupa te osvojila sjajno treće mjesto u svijetu. Osim u solu Tija je nastupila u još četirima koreografijama te osvojila ukupno tri medalje. Ipak, za nju je samostalni nastup najvažniji, a do te je medalje, kaže Tija, bilo najteže doći jer je konkurencija najveća.

Zlatna Tija

Kao i u svakom sportu, bez napornoga truda i rada nema rezultata, a do svojih je Tija došla zahvaljujući upornosti te dugim i napornim pripremama. Za kvalifikaciju je, kaže, znala već u mjesecu lipnju kada je i započela pripreme, a nešto intenzivnije pripremala se tijekom rujna. Čime je zaslužila medalju i brojna priznanja, pokazala je i nama izvevši svoj solo na božićnoj akademiji.

Na natjecanju

Državna prvakinja u atletici

Kopljem do vrha

*Pokušavam srušiti normu
za europsko mlađe juniorsko
natjecanje*

Bruno Radić, I. b

Adrijana Ljubić (I. b) ove je godine upisala našu školu i već se, s pravom, našla na stranicama našega lista kao državna prvakinja u atletici i sportašica godine u svome klubu.

Adrijana je članica kluba Zagreb Ulix, a bavi se atletskom disciplinom bacanja petstogramskog koplja. Trenira od svoje sedme godine na nagovor prijateljice, a prije nego što je krenula, nije ni znala što je to atletika. Njeno prošlogodišnje natjecanje u Osijeku prebačeno je zbog oluje u Zagreb gdje je postala državna prvakinja.

U prvim godinama treniranja jako je nastojala biti među najboljima pa je čak tri godine zaredom (2013., 2014. i 2015.) dobila pehar za najbolju u višeboju (svim disciplinama). Istih je godina (2014. i 2015.) dobila još dva pehara za najbolju atletičarku u svojem godištu. Kako ju kasnije nitko nije posebno tjerao na treninge, više se posvetila školi nego sportu. Ipak, prošle je godine u ožujku odlučila prijeći na koplje i ići redovito na treninge. Atletiku jako voli, a osim na klupska ide i na državna natjecanja, a natječe se sama protiv djevojaka iz drugih klubova. Kaže da će se, ako dostigne nešto još više, baviti i profesionalno atletikom. Trenutačno pokušava srušiti normu za europsko mlađe juniorsko natjecanje koja je ograničena na 2001. i 2002. godište, a kako je ona rođena 2003., ne može sudjelovati.

Još jedna medalja oko vrata

Posjet Gimnaziji Šentvid povodom Dana šentvidske košarke **Međunarodni košarkaški turnir**

Boreći se u produžetcima, djevojke su osvojile drugo, a mladići četvrto mjesto

Darka Sudarević, prof. i Antonio Perić, prof.

Sve je počelo pozivom našoj školi za sudjelovanje na Danima šentvidske košarke – tradicionalnom međunarodnom košarkaškom turniru gimnazije Šentvid na kojem sudjeluju škole iz Slovenije i drugih zemalja. Puni volje i elana okupili smo dvije ekipe, mušku i žensku, skupili opremu, pripremili bajadere za poklone našim domaćinima, spakirali kofere i 18. prosinca ujutro krenuli na put prema Ljubljani u slatkim crvenim minibusu. Nismo daleko dospjeli, točnije do Heinzlove, kad se dogodio sudar. Srećom, nikome nije bilo ništa, ali je naš minibus bio onesposobljen za nastavak putovanja. Sat vremena kasnije nastavili smo put prema Ljubljani u drugom, puno većem autobusu te, unatoč svim predviđanjima o mogućim novim problemima na putu, stigli na vrijeme na početak turnira.

Odličan početak

Turnir je bio u tzv. košarci 3x3 u kojoj su pravila nešto drugačija od onih u standardnoj košarci. Ekipe imaju po četiri igrača (tri u igri) koji se mogu smjenjivati, igra se na jedan koš, igra traje 10 minuta, a

trener nema pravo utjecati na igru, nego odluke o taktici i promjeni igrača donose sami igrači. Prvi dan igrali su naši mladići: Luka Mionni (1. a), Filip Paponja (1. a), Lovre Maločić (2. b), Marko Marunić (3. b) i Danko Branković (3. e). Odigrali su tri

Naše djevojke vs. Slovenke

utakmice, suvereno pobijedili i osigurali ulazak u razigravanje za plasman od prvog do osmog mjesta.

Nakon prvih dojмова i ručka naši sportaši raspodijeljeni su kod svojih domaćina i s njima proveli ostatak dana, dio na treninzima, dio u šetnji centrom Ljubljane. Dojmovi su bili raznoliki, što se dalo pratiti na uzavreloj WhatsApp grupi. Neki su imali svoju sobu i kupaonicu, neki ljuljačku u dnevnoj sobi, a neki su spavali na madracu na podu. Sve u svemu, vrlo vrijedna iskustva.

U utorak ujutro muška ekipa ostala je, nažalost, bez jednog člana. Naime, Luka Mionni razbolio se i s visokom temperaturom vratio u Zagreb.

Srodna škola

Prije podne družili smo se s ravnateljem šentvidske gimnazije mag. Jakom Erkerom. Prošetali smo školom (u prvih pet minuta primijetili smo da svi učenici nose papuče), pogledali njihov astronomski centar na krovu škole te oduševljeno slikali zmije, kornjače i činčile u hodniku s terarijima. U kasnijim razgovorima shvatili smo da imamo mnogo sličnosti: gimnazija je po broju učenika i razrednih odjeljenja slična našoj, ima 70 godina dugu tradiciju, vrlo jak sportski program (dva sportska razreda), odličnu dramsku grupu, dijeli zgradu s osnovnom školom, organiziraju sličnu primopredaju simbola škole maturanata budućim maturantima. Ono u čemu su mnogo bolji od nas velika je, sjajno opremljena sportska dvorana s razglasom i tribinama koja se jednostavnim spuštanjem pregrada

pretvara u tri manje odvojene dvorane. Uz veliku dvoranu tu je i tere-tana, plesna dvorana, niz svlačionica i dodatnih prostorija. I baš na tim lokacijama snimljen je kratki video kojim su se naši učenici predstavili i koji je, koju minutu kasnije, montiran i objavljen na Instagram profilu gimnazije (osim Instagrama imaju i službenu stranicu škole i Facebook stranicu).

Bravo, Danko!

Poslije podne nastavljen je turnir, a ovaj put igrale su naše djevojke: Nika Mühl (2. a), Lucija Marić (3. f),

Nikolina Marić (4. b), Patricija Perić (2. c) i Petra Jurić (1. f). Kao što smo i očekivali, djevojke su pobijedile sve svoje protivnice i ušle u završnicu. No, to nije sve za taj dan. Druženje smo nastavili navečer u centru Ljubljane gdje smo s ravnateljem škole prošetali njihovim Adventom. Na obalama Ljubljane božićni ukrasi, lampice, štandovi s hranom i kuhanim vinom, glazba i okićene jelke stvorili su bajkovitu atmosferu. Samo da nije bilo tako hladno...

I konačno, srijeda – posljednji dan turnira. Muška ekipa, već oslabljena odlaskom jednog igrača, hrabro se borila i izborila četvrto mjesto na turniru izgubivši polufinale u produžetcima. Djevojke su bile uspješnije i vratile se s turnira s peharom za osvojeno drugo mjesto. One su, također, izgubile završnu utakmicu u produžetku. Obje su ekipe platile danak neiskustvu u igranju prema ovim pravilima. Naime, u košarci 3x3 u Hrvatskoj ne postoje službena natjecanja!

No, to nije sve. U pauzama između utakmica atmosferu su svojim koreografijama podgrijavale šentvidske navijačice, a bome i navijači. Posebno zabavan dio programa bilo je natjecanje u tricama, te natjecanje u najatraktivnijem zakucavanju. Naravno da smo ponosni što je pobjednik u zakucavanju naš Danko.

Što reći na kraju? Tri smo se dana odlično zabavljali, družili s učenicima i profesorima, stjecali nova iskustva i dogovarali nova druženja i susrete.

Zrinka Korbar, prof.

Uskoro na hodnicima škole predstavljamo: **Slike koje govore**

Fotografija zaustavlja trenutak koji bismo zaboravili

Troje naših fotografa, čije ćete fotografije uskoro gledati na školskim hodnicima, otkrilo nam je kako se rodila ljubav prema fotografiji i planiraju li se i profesionalno tome posvetiti.

Kako se rodila ljubav prema fotografiji i kada ste se počeli baviti fotografiranjem?

prof. Korbar: Ljubav se rodila još davnih dana, u osnovnoj školi. Tata mi je tada bio donio prvi fotoaparat iz Poljske, u koji su još išli filmovi. Nakon toga su došle razne obaveze i fotografija je prešla u kategoriju fotografiranje za uspomene koje pospremiš u album. Ponovno rođenje ljubavi prema fotografiji dogodilo se iz jedne grupe na Facebooku. Bila sam s prijateljicama na ljetovanju gdje smo mobitelima sve fotografirale. Ulaskom u tu grupu, krenulo je intenzivnije fotografiranje, a i kupnja novog fotoaparata. Zatim sam ušla i u druge grupe koje se bave fotografijom, gdje učim gledajući fotografije drugih.

Robi: Sjećam se da sam kao mali dobio na poklon jedan od onih starih aparata na navijanje i film. Stvarno

mi se sviđao taj koncept zaustavljanja nekog trenutka u fotografiji i od tada sam počeo fotografirati kada god bih imao priliku. Prije pet godina sam na starom mobitelu pronašao slike koje sam snimio kad sam imao sedam godina. Nisu bile nimalo zanimljive, ali perspektiva je bila odlična, fotografije su imale priču i smisao i od tada sam se baš počeo baviti fotografiranjem.

U svakom od nas krije se nešto što nas čini posebnim. Vrlo često ljudi oko nas ne znaju za te naše interese i sposobnosti, odnosno talente. Ali, među nama kriju se takvi pojedinci, čak i među našim profesorima. U ovom broju predstaviti ćemo vam nekoliko talenata iz naše škole. Naši fotografski talenti su Robert Šilić (IV. a), Gabrijela Đuras (III. f) i profesorica Zrinka Korbar, čijim smo fotografijama uredili i naš školski list. Zatim, slikarice Mia Maurović i Iva Vidalina (obje iz I. f) te profesorica Vesna Prpić koja nam je predstavila svoj neobičan hobi – tzv. filcanje.

Uredila: Josipa Rendulić, III. b

Gabrijela: To je jednostavno došlo samo od sebe. Oduvijek sam voljela fotografirati jer me to činilo sretnom. Ne postoji zapravo određen početak.

Što najčešće fotografirate i gdje pronalazite inspiraciju?

prof. Korbar: Teško pitanje. Inspiraciju pronalazim svuda oko sebe, a fotografiram ovisno o tome gdje sam. U prirodi fotografiram

Robert Šilić

Zrinka Korbar, prof.

doslovno sve. U gradu volim fotografirati zanimljive zgrade i detalje na njima, odnosno sve što uočim, a čini mi se zanimljivim.

Robi: Pokušavam uvijek održati određenu razinu spontanosti u svojim fotografijama, što zahtijeva dosta strpljenja. Budući da često putujem i upoznajem ljude, imam jako puno materijala koji se uglavnom svrstava pod „streetphotography“ koji podrazumijeva slikanje ulica, grada, okoline i odnosa ljudi i okoline.

Gabrijela: Prirodu ili ljude. Zapravo, kako mi dođe. Nije mi potrebna inspiracija. Jednostavno pronađem trenutak koji želim obilježiti, i to je to!

Što najviše volite kod fotografiranja?

prof. Korbar: Volim to druženje i upoznavanje novih i zanimljivih ljudi, različitih zanimanja, mlađih i starijih, kojima je zajednička ljubav prema fotografiji. Volim i putovanja, traženje motiva, način kako nešto fotografirati.

Robi: Najviše volim to što na fotografijama možemo vidjeti neke trenutke koje bismo zaboravili tijekom vremena. Fotografija je vječna, isto kao i riječ, ali riječi uvijek pobliže odgovaraju stvarima, dok fotografija pokazuje ono što je.

Gabrijela: Jednostavno sve. Od samog događaja koji proživljavamo, namještanja kamere, do kasnijeg gledanja kako je neka fotografija ispala.

Kako uz posao, obitelj, odnosno školske obaveze pronalazite vremena za svoj hobi?

prof. Korbar: Samo dobro isplaniram vrijeme i odlučim kamo ću. Ako nešto volite, uvijek se nađe barem malo vremena.

Robi: Stvar je u tome što je to vrlo praktičan hobi. Uz sve nove

tehnologije, danas gotovo svaki uređaj ima nekakvu kameru.

Gabrijela: Ne fotografiram toliko često. Uglavnom kada idem nekamo na put ili izlet. To zapravo nije hobi koji oduzima mnogo slobodnog vremena.

Planirate li nešto više napraviti na tom području? Možda kakvu izložbu ili se profesionalno baviti time?

prof. Korbar: Dvije grupe sa Facebooka jednom su organizirale izložbu fotografija svojih članova pa sam i ja sudjelovala. To su zapravo grupne izložbe, no planiram napraviti izložbu na hodnicima škole.

Robi: Volio bih se profesionalno baviti nečime što je povezano fotografijom, a to je film. Mislim da on daje još više mjesta za istraživanje.

Gabrijela: Nemam baš namjeru baviti se time. Mislim da će mi i dalje ostati samo hobi.

Imate li kakav savjet za ostale koji se bave fotografiranjem?

prof. Korbar: Nosite uvijek fotic sa sobom. Provjerite je li vam baterija fotoaparata puna, je li kartica u foticu i ima li dovoljno mjesta na njoj. Šetajte uokolo i gledajte svijet oko sebe. Želim vam dobro svjetlo!

Robi: Nije bitno imate li profesionalnu kameru, već je bitan stil i poruka koja se šalje!

Gabrijela: Samo naprijed!

Gabrijela Đuras

Crtanje kao odmor od stresa

Bijeg u novu stvarnost

Nije važno koliko smo „dobri“ u nečemu, već koliko nešto volimo

U istom razredu, i to matematičkom, sjede dvije vrlo kreativne djevojke koje svoje slobodne trenutke posvećuju slikanju i crtanju. U kratkom razgovoru otkrile su nam u čemu pronalaze inspiraciju ih veže uz ovaj hobi.

Kako se rodila ljubav prema crtanju?

Mia: Moja mama je oduvijek obožavala crtati i izmišljati priče pa sam ja, oponašajući nju, isto počela crtati.

Iva: Moja baka je često slikala i kada bih došla k njoj, uvijek bih ju zamolila da i meni da jedno platno. Voljela sam druženja s njom pa sam tako zavoljela crtanje i slikanje. Slikala sam, dakle, odmalena, ali tek sam prije par godina shvatila koliko zaista uživam u tome.

Gdje pronalazite inspiraciju?

Mia: Uglavnom crtam ljude, prirodu i sve što vežem uz nekakve uspomene i slično. To mi je zapravo i inspiracija.

Iva: Najčešće crtam ljudske portrete, no volim crtati i prirodu. Inspiraciju pak najčešće pronalazim na internetu ili u prirodi.

A čime najčešće crtate?

Mia: Najčešće crtam usput u školi pa koristim olovku, a ponekad, kad imam vremena, znam slikati vodenim bojama.

Iva: Uglavnom crtam olovkom, ali također i slikam temperama.

Što najviše volite kod crtanja?

Mia: Crtanje je, za mene, bijeg od stvarnosti u nekakav zamišljeni svijet.

Iva: Volim to što se mogu opustiti i na neko vrijeme isključiti iz vanjskog svijeta. Također volim vidjeti

napredak koji postižem uz trud i vježbu.

Kako, uz školu i učenje, pronalazite vremena za svoj hobi?

Mia: Dobro je što nikad nemam neko određeno vrijeme kada moram napraviti neki crtež ili do kada ga moram dovršiti pa mi škola i učenje ne predstavljaju problem. Crtam u slobodno vrijeme, jednostavno kada mi se da.

Iva: U zadnje vrijeme nemam baš previše slobodnog vremena, ali svaki put kada se nađe prilika nešto nacrtam.

Biste li se voljele time profesionalno baviti?

Mia: Ne znam bih li se voljela profesionalno baviti umjetnošću. Mislim da je umjetnost nešto na što se ne može prisiliti i ne može se

Ivina djevojka

Mia Maurović, kuća

suditi i vrednovati nečija ljepota ili vrijednost zato što je umjetnost jako subjektivna i individualna.

Iva: Voljela bih, no mislim da se time sigurnije baviti kao hobbijem.

Imate li kakav savjet za ostale koji se bave crtanjem?

Mia: Nije važno koliko smo „dobri“ u nečemu, već koliko nešto volimo. Mislim da je smisao crtanja, glazbe, općenito umjetnosti, prvenstveno odmor od stresa i mogućnost izražavanja osjećaja koje inače ne možemo izraziti, odnosno koje je teže izraziti na bilo koji drugi način.

Iva: Ne odustajte, jer se uz vježbu i volju može se puno toga postići, no najvažnije od svega je da radite ono što volite!

Iva Vidalina, vuk

Mijin violinist

Stari zanat koji je prerastao u umjetnost

Kriva je kapa

Filcanje daje nepregledne mogućnosti i zadovoljstvo stvaranja

Profesorica Vesna Prpić vrlo često privlači pozornost neobičnim i zanimljivim odjevnim predmetima i nakitom koji sama izrađuje služeći se starom tehnikom filcanja. Želeći saznati nešto više o samome postupku, popričali smo s profesoricom o njenom neobičnom hobi.

Možete li ukratko objasniti čime se zapravo bavite?

Moj hobi se naziva filcanje. Mnogima je to nepoznat pojam, a do nedavno je bio i meni. Međutim, filcanje vune izuzetno je star zanat i žene su se bavile njime još od prapovijesti. I danas se u nekim predjelima filcanjem pravi autentična odjeća kao i prije nekoliko tisuća godina. U mnogim našim krajevima dijelovi narodnih nošnji izrađivali su se na taj način. Filcanje se izvodi pomoću vune: niti prave vune imaju na sebi nešto poput „kukica“ ili ribljih krljušti. U dodiru s vodom, sapunom i toplinom one se međusobno prepliću i stvaraju kompaktan materijal. Posebna je tehnika, meni najprivlačnija, kada se niti vune na sličan način spajaju s podlogom od svile. Kombinacija svile i najmekše merino vune daje bezbroj mogućnosti za kreiranje prekrasnih šalova, torbi, odjevnih predmeta i nakita.

Kako ste se i kada počeli baviti time?

Prije nešto više od dvije godine, slučajno. Naišla sam na jedan oglas za tečaj suhog filcanja. Nisam imala pojma što je to pa sam malo „proguglala“ i učinilo mi se zanimljivim. Iako mi se baš

to poslijepodne nije dalo nikamo ići, ipak sam otišla na tečaj gdje sam se po prvi put susrela s pramenovima vune i iglom za filcanje. Kući sam se vratila s malenom vunenom figuricom, a prije odlaska nam je naša „učiteljica“ pokazala jednu predivnu kapu za koju je rekla da je napravljena tehnikom mokrog filcanja, što je bila tema drugog tečaja. Kapa me oduševila, a kako sam bila jako nestrpljiva, počela sam sama pretraživati internet, gledati i učiti kako se to radi. Neki su pokušaji bili više, a neki manje uspješni, no na kraju sam uspjela napraviti neke ogrlice, torbe, šalove i tome slično. Od tada je to postala moja nova zanimacija.

Što najčešće izrađujete?

U početku sam radila samo nakit, a onda šalove, kape, torbe – nešto za sebe, a nešto i za poklon kome se to sviđalo. Kasnije sam napravila jednu haljinu, suknju, tuniku, čak i „maturalnu“ haljinu kada je moj razred prošle godine imao maturalnu večeru. Sada radim šalove, prsluke, tunike, uglavnom odjeću. Sljedeće namjeravam napraviti proljetnu jaknu.

Što Vam se najviše sviđa kod filcanja?

Volim taj dodir vune, tu mekoću i podatnost, a najviše od svega boje i bezbroj mogućnosti kombiniranja i stvaranja. Oduvijek sam voljela odjeću i još kao malu me mama naučila štrikati i vesti.

Gdje pronalazite inspiraciju?

To dolazi neka samo. Promatram vunu, boje, kombiniram

ih kako se meni sviđa, onda na red dolazi pravi posao i, na kraju, nestrpljivo čekanje rezultata. Kod mene nema nekog velikog plana, sve je stvar trenutka i raspoloženja.

Kako uz posao i obitelj pronalazite vremena za svoj hobi?

E, pa to i nije baš lako. Najčešće je na račun spavanja jer se nakon cijelog dana znam i do kasno, kasno u noć „igrati“ s vunom, a ujutro moram ustati spremna za radni dan. Ali, sve se može kad se hoće!

Planirate li nešto više na tom području?

Nekih pravih planova baš nemam. Sad već imam filcanih stvari i više nego što mi zapravo treba, no volim to raditi pa mi nije strana pomisao da bih mogla izrađivati nešto i za nekog drugog tko bi to rado imao i nosio.

Želite li reći nešto kako biste i druge potaknuli da se počnu baviti ovim „neobičnim“ hobiem?

Prije svega, što god poželite raditi, pokušajte, bez straha i bez ustručavanja! Ako ne pokušate, nećete znati je li to za vas i jeste li vi za to. Za onoga tko voli raditi svojim rukama, ima afinitet prema lijepome, prema odjeći ili nakitu, filcanje daje nepregledne mogućnosti i zadovoljstvo stvaranja. Meni je to jako lijepo i ako se nekome učini zanimljivim, neka mi se slobodno javi, možemo zajedno istraživati i učiti, ne samo fiziku!

Drugo lice profesorice Ljubice Kostanić

Dominantna od srednjoškolskih dana

Na tridesetoj obljetnici mature jedan dečko koji je uvijek bio naša žrtva sjedne pored nas pet i samo kaže: „Tako ste mi falile!“

Tamara Riška, III. b

Na slapovima Krke

Naša profesorica biologije, Ljubica Kostanić, otkrila nam je dosad malo kome poznate zanimljivosti o sebi, kako iz privatnoga, tako i iz školskog života. U ovom iskrenom razgovoru upoznali smo njezino drugo lice. Do sada smo je poznavali kao predanu i pouzdanu profesoricu, ozbiljnu kada se radi, sklonu zafrkanciji kada se opušteno razgovara i zabavlja. A sada ćete ju upoznati kao mladu djevojku koja je tek krenula u život u kojem su joj se dogodile razne zgode i nezgode.

Kako biste se opisali u nekoliko riječi?

Principijelna sam i maksimalno organizirana. Znam da ljudi ne pate na to, ali ja zaista volim sve organizirati, držati se toga te, bez nužnog pozitivnog ishoda, volim završiti započeto. To zaista dominira mojim životom, a i definitivno sam dominantna žena. Mislim da se to primijeti – kada nije po mome, bez problema ignoriram.

Kada ste i kako shvatili da su biologija i škola područje kojim se želite baviti?

Oduvijek sam bila prirodoslovac, odrasla sam u okruženju prirodoslovaca, jedino je mama bila izuzetak s hrvatskim i ruskim jezikom. I nisam pogriješila. Uživam u svom poslu, a posebno mi je drago raditi s mladima. To je najpozitivnija strana posla.

A najnegativnija?

Negativnih nema mnogo, osim kad moram upisati negativnu ocjenu. Ne volim ni kad moram pozivati na red, ali sam odlučna što se tiče discipline, ne samo u

školi, već i u privatnom životu. S obitelji se ponašam isto kao i s učenicima; zahtijevam organizacijski maksimum, a jedino što dobijem u maksimalnoj količini, kao i od učenika, jest ignoriranje. (smijeh)

Biseri – tuđi i vlastiti

Načitajte se i naslušajte svakakvih gluposti kada ispituje naše znanje. Što Vam prvo pada na pamet?

U svakoj generaciji nađe se povećani broj bisera, pa je teško prisjetiti se najboljih. Sigurna sam da sam u godinama koliko predajem uspjela skupiti više bisera nego što sam razreda imala. Evo, rado pamtim prošlogodišnji kada je jedno pitanje glasilo: „Kako se zove biljka koja ima dvije spore?“ a učenica je odgovorila *dijaspora*.

Sigurni smo da ste se svega nagledali i na maturlim putovanjima. Pamтите li što posebno?

Maturalci su uvijek zanimljivi i jednostavnije je prisjetiti se najboljih trenutaka s putovanja nego iz škole. Posebno mi je urezano u pamćenje putovanje u

Španjolsku. Jedan dan gledaš svoj razred u standardnom izdanju, a drugi dan gledaš svoj razred s kompletnom muškom populacijom obojane kose! Bilo je raznih komentara, ali je ideja svakako bila štosna.

Postoji li išta što biste voljeli zaboraviti?

Ne volim se prisjetiti, ali se prisjetim, kada me na jednom maturalcu *pokupio* motor. To je, u svakom slučaju, manje vrijedno spomena. Ljepše su ugodne uspomene. Na primjer, svojedobno mi je u zbornici najzabavniji bio, sada već umirovljeni, profesor Mato Banovac. S njim sam imala nezaboravne izlete i divna putovanja te mi je čak bio i pratnja u šoping u pošto mi noseći vrećice.

A kakvi ste bili u srednjoškolskom razdoblju? Uzorna učenica ili sklona nevoljama?

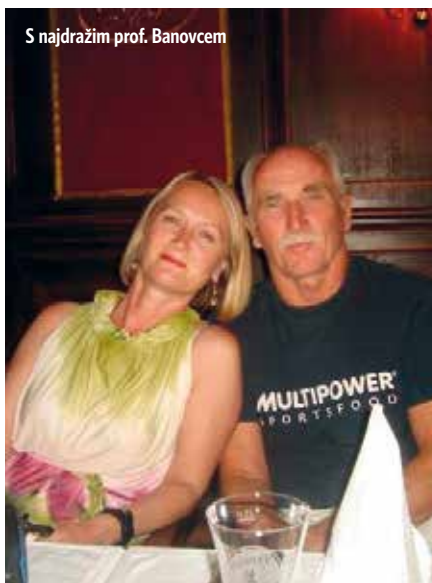
U razredu je bila silna ekipa, bilo je nas pet dominantnih žena koje smo maltretirale ostale, pogotovo dečke. I sad, zanimljiva je stvar, na tridesetoj obljetnici mature, jedan dečko koji je uvijek bio naša žrtva sjedne pored nas pet i samo kaže: „Tako ste mi falile!“

Na Etni

Prof. Kostanić s prof. Kosić

S najdražim prof. Banovcem

Znači da niste bili baš uzorni. A što pamтите kao najveću glupost iz tog vremena?

Kod nas je, kada su se dijelile kazne u školi, išla oglasna knjiga koju je čitao dežurni učenik. U trećem razredu, čini mi se, moja prijateljica i ja pušile smo u WC-u kad je naišao ravnatelj. U tom smo se trenu sakrile u kabinu i zaključale se. On je, naravno, shvatio što smo radile, ali je to vrlo mudro odigrao. Poslao je oglasnu knjigu u kojoj nije pisalo da smo kažnjene zbog pušenja, jer smo mi bacile cigarete i pokušale prikriti dim što, naravno, nismo uspjele, već je napisao da je kazna zbog zajedničkog zaključavanja i sklonosti promiskuitetnom ponašanju. Normalno, kako je knjiga išla po cijeloj školi, svi su to čuli te su za nama vikali da smo lezbijke.

Osmijeh se nije promijenio

S profesoricom **Martinom Krajnović** o svemu pomalo, a o glazbi najviše

Od novog vala do Berlinske filharmonije

Postavljanje temelja za razvijanje glazbenog ukusa učenika trajni je izazov i najkreativniji segment mogega posla.

Kristina Husinec, III. b

Profesorica Martina Krajnović u našoj školi radi sedam godina pokušavajući nas zainteresirati za klasičnu glazbu i potaknuti razvoj našeg glazbenog ukusa. No, osim glazbe voli čitati, boraviti u prirodi, putovati, uživa u druženju s kućnim ljubimcima, ali i u kuhanju i vrtlarstvu. Rado odlazi u Slavoniju uz koju je vežu prelijepe uspomene iz djetinjstva, sjećanje na djeda i baku i odrastanje na slavonskoj ravnici.

U Slavonskom Brodu završila je CUO „Zlatko Šnajder“ (danas Gimnazija „Matija Mesić“), a pripadala je prvoj generaciji učenika glazbeno-teorijskog odsjeka, što je predstavljalo kontinuitet glazbenog obrazovanja nakon završene Osnovne glazbene škole „Ivan Zajc“. Diplomirala je na Odsjeku za muzikologiju i glazbenu publicistiku Muzičke akademije u Zagrebu. Spletom okolnosti, kako sama kaže, postala je profesorica glazbene umjetnosti, a za vrijeme studija najviše su je privlačila etnomuzikološka terenska istraživanja, kao i ona veza na uz povijest hrvatske glazbe.

Privlačila su Vas istraživanja, a ipak ste odabrali školu. Zašto?

Poslije diplome počela sam se baviti glazbeno-pedagoškim radom u glazbenim i općeobrazovnim školama u Zagrebu. Nakon nekog vremena ukazala se mogućnost stalnog rada pri Glazbenom odjelu Gradske knjižnice, ali mi se taj posao činio manje zanimljiv, kreativan i intenzivan u odnosu na rad s učenicima te je očito rad u prosvjeti ostao moj konačan izbor.

Što biste izdvojili kao najbolje, a što kao najgore u svome poslu?

Rad s učenicima daje mi osjećaj da radim svrhovit posao u kojem im postupno otvaram vrata u svijet umjetnički vrijedne glazbe, kakvu većina nedovoljno poznaje, uopće ne poznaje ili ju smatraju nerazumljivom i prezahtjevnom jer „ne sjeda u uho“ pri prvom slušanju. Postavljanje temelja za razvijanje glazbenog ukusa učenika trajni je izazov i najkreativniji segment mogega posla. A ono što bih mijenjala premala je satnica glazbene umjetnosti.

Ipak, dovoljno je to vremena da čujete svakakve učeničke bisere. Sjećate li se nečega što Vas je baš nasmijalo?

Najčešće me zabavlja nova, originalna terminologija koju upoznajem čitajući analize glazbenih djela. Na primjer, snimke „live“ izvedbi skladatelja renesanse i baroka koje se ponekad spominju u pisanim provjerama ili hrvatski skladatelji s prezimenima naših nogometaša.

Najdraži bend - U2

Rijetko tko među nama može se pohvaliti slušanjem klasične glazbe. Slušate li Vi samo tu vrstu glazbe ili i nešto drugo?

Slušam raznoliku glazbu. Naravno, najviše tzv. klasičnu, tj. glazbenu literaturu različitih glazbeno-stilskih razdoblja, domaću i inozemnu izvornu tradicijsku glazbu, ali i kvalitetnu komercijalnu glazbu različitih vrsta i podvrsta. Često se vraćam bendovima *novog vala* i Dini Dvorniku, koji su obilježili moju mladost.

Možete li izdvojiti najdraži bend?

Najdraži bend? Pa... Berlinska filharmonija. (smijeh) Evo, izdvojit ću grupu U2. Oduvijek ih rado slušam,

Mlada glazbenica

njihov koncert 10. kolovoza 2009. u Zagrebu stvarno je nezaboravan.

A što mislite o glazbi koju mladi danas slušaju?

Mladi danas, kao i uvijek, slušaju raznoliku glazbu. Ta se raznolikost u najvećoj mjeri odnosi na brojne glazbene pravce tzv. komercijalne glazbe koji utječu na stvaranje osobnog i generacijskog identiteta. Utjecaj glazbenog biznisa na suvremene tehnologije i medije snažniji je nego ikad, što u velikoj mjeri utječe i na masovnost pri kreiranju glazbenog ukusa. No, uvijek se i u toj ogromnoj ponudi koja stoji pred konzumentima glazbe može uočiti i izabrati nešto više i manje kvalitetno i vrijedno. Glazbeni ukus i njegova razina nisu statični, vezani su uz sazrijevanje i osobni rast koji nikada ne prestaje.

Pamtite li Vi sebe iz srednjoškolskih dana? Kakvi ste bili?

Imala sam puno obveza što je normalno i uobičajeno za svakoga tko odluči u isto vrijeme prihvatiti dva velika izazova, a u mojem su slučaju to bile gimnazija i srednja glazbena škola. Ipak, uvijek sam nalazila vremena za ono što volim, a posebno sam uživala u zajedničkim putovanjima i zbornskom pjevanju.

Biste li vratili vrijeme i promijenili što?

Ne bih, jer... sve u svoje vrijeme. Iskustva su dragocjena.

Darko Rundek – dvadeset godina solističke karijere

Apocalypso Now

Muzika mora proizlaziti iz života koji se živi ovdje – muzika bez korijena budalaština je

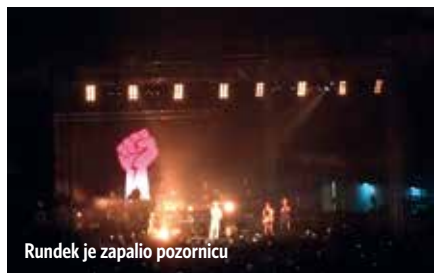
Amalija Danjek, I. f

U prepunoj dvorani Doma sportova, 16. prosinca 2017., održan je koncert Darka Rundeka kojim je proslavljena dvadeseta godišnjica od izdavanja kultnog (prvog solističkog) albuma *Apokalipso* na kojem je u suradnji s tridesetak glazbenika spajao nespojivo: različite stilove, svjetove i vremena. Album je postigao izniman uspjeh kod publike, ali i glazbenih stručnjaka te osvojio čak pet *Porina* i četiri nagrade *Black Cats*.

Koncert je, kao gošća, otvorila kantautorica Sara Renar, a njezina je izvedba bila dostojna predgrupe Darka Rundeka.

Predstava za sva čula

Rundek je s proširenim bendom (*Ekipom*) koncert temeljio na materijalu s *Apokalipsa* ubacujući pjesme

Rundek je zapalio pozornicu

iz ostalih faza, u rasponu od *Haustora* do *Rundek Cargo Trija*, a nisu izostale ni obrade starih hrvatskih narodnih pjesama (kao što je *Ljubav se ne trži* s albuma *U širokom svijetu*).

Koncert je bio nalik predstavi ili performansu, isprepleten dramskim, instrumentalnim i poetičnim izvedbama, što i ne čudi ako znamo da je Rundek završio studij režije na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu. Pažljivo osmišljene koreografije i scenski nastupi s projekcijama na platnu i igrom svjetala uz glazbu (za što su zaslužni H. Brkušić, O. Jularić, D. Radić i S. Hrzić), dovele su zadovoljnu publiku do dojmljivog emocionalnog iskustva.

Ekipa glazbenika koju je odabrao Darko Rundek (Isabel – violina, Dušan Vranić Duco – klavir, harmonika, ukulele, Igor Pavlica – truba, Roko Crnić – bas, udaraljke, Silvio Bočić – bas, gitara, udaraljke, Miro Manojlović – vibrafon i udaraljke te Ana Kovačić – saksofon i sintisajzer) nadmašila je sva očekivanja. Ljubav i sreća koja se prenosi na gledatelje i slušatelje fascinantna je, a instrumenti u njihovim rukama dobivaju novu dimenziju. Najdojmljiviji su bili udaraljkaš Miro Manojlović svojom nevjerojatnom vještinom i preciznošću u razvijanju ritma pomoću vibrafona, zvončića i drvenih pločica te Isabel koja je na violini stvarala *poletne* melodije.

Glazba je igra

Pozitivan dojam, nažalost, donekle je kvarila samo nesavršena akustičnost prostora. Dvorana je ipak namijenjena sportskim natjecanjima, a ne

Ništa bolje od koncerata

slušanju glazbe bržeg ritma. Mnogo bolji izbor bila bi Dvorana Vatroslava Lisinskog, a veličina prostora bila bi pritom zanemariva, jer je uvijek moguće održati nekoliko nastupa više večeri zaredom, dok bi kvaliteta koncertnog iskustva bila na višoj razini.

Unatoč nesavršenoj akustici koncert je bio odličan i još jednom potvrdio da je glazba savršena igra. Bogat opus Darka Rundeka spaja elemente *rocka*, *afro* i *reggae* glazbe, latinoameričkog folka, melodije Dalekog istoka s poznatim tradicionalnim hrvatskim napjevima tako da sve zvuči „zagrebački“. Još je 1980-ih Rundek izjavio: „Zagreb ima poseban okus, miris i boju. Muzika mora proizlaziti iz života koji se živi ovdje. Čak i ako to u ovom času i ne bi bilo popularno, komercijalno. Jer muzika bez korijena je budalaština. Možeš živjeti u različitim svjetovima ako znaš u kojem si kod kuće. Tek pod tim uvjetom možeš maštati.“

A Darko Rundek mašta, istražuje i izlazi iz okvira sadašnjice u potrazi za onim poznatim, ali zaboravljenim, čemu će udahnuti nov život. I to ga čini *world music* glazbenikom jer njegova glazba sadrži glazbu cijelog svijeta.

Posjet Krškom

Nastava izvan učionice

Lucija Beljan

Poslijepodne u školi, a prijedpodne u Krškom. Iako nisu bili oslobođeni nastave, zainteresirani maturanti, u pratnji profesorica Anđele Gojević, Mile Bartulović i Zrinke Korbar, cijelo su prijedpodne (22. ožujka) proveli u obilasku Nuklearne elektrane Krško. Najprije su u Tehničkom muzeju pogledali film koji je u najkraćim

crtama objasnio rad elektrane i procese koji se tamo događaju. Nakon filma i ankete koju su ispunili, vezano uz njihovo stajalište o nuklearnoj elektrani i izvorima energije, autobusom su krenuli prema Krškom gdje su sa zaštitnim kacigama na glavi i iskaznicama obišli dio nuklearne elektrane. Vodič je govorio o raznim aspektima vezanim za NEK – koliko košta gradnja, kojim se procesima pri radu služe i što se time dobiva, kakve su mjere sigurnosti i zaštita na radu te o planovima o nadogradnji same elektrane. Saznali su da NEK ima više prednosti nego mana te da je opasnost od nesreće minimalna jer

Krško

se sve odvija u kontroliranim uvjetima, što je rezultiralo drugačijim odgovorima na istu anketu koju su po povratku popunili.

Izložba: Nikola Tesla: The Mind from the Future Šetnjom do spoznaje

*Najvažniji osjećaj koji izaziva
ova izložba jest osjećaj iznimna
strahopoštovanja prema prirodi,
svakom pojedincu i čovječanstvu
uopće*

Ante Tomas, III. f

Iako sam, odlazeći na izložbu u Meštrovićev paviljon, vjerovao da ću vidjeti razne zanimljivosti, izložba Nikola Tesla: The Mind from the Future nadmašila je sva moja očekivanja. Naime, atmosfera mi se učinila izuzetno ugodnom već pri samome ulasku u paviljon. Nakon što sam bio upućen kuda i kamo ići, rečeno mi je da mogu uzeti audiovodič kako bih se upoznao s Teslinim životom i djelom, no odlučio sam se na samostalan doživljaj izložbe, pa sam krenuo u šetnju.

Izložba je kružno organizirana prateći oblik samog paviljona. U prizemlju se nalazi polovica velike Tesline stilizirane skulpture koja seže sve do stropa paviljona. Također, u prizemlju svoj začetak ima instalacija koja imitira staru ideju o velikoj zgradi u kojoj će biti sadržano sve što je gradskom čovjeku potrebno – trgovina, kazalište, stanovi. Naravno, i ta je instalacija stilizirana. Imate prigodu vidjeti i moderne uređaje kojima se koriste u najnovijim istraživanjima iz fizike, nekoliko prikaza zvučnih valova različitih frekvencija na ravnoj plohi koji su obojeni u razne boje, a postoji i kutak u kojem ljudi čitaju i pišu predviđanja o budućnosti i, naposljetku, trgovina s tematskim sadržajem.

Krug života

Kat je odijeljen na dva dijela, veliki kružni vijenac prepolovljen je. Ta unutrašnja polovica sadrži mnoge ekrane na kojima se mogu vidjeti priče ljudi o Nikoli Tesli. S ruba se pruža pogled na prizemlje, Teslin kip i stiliziranu instalaciju zgrade. Vanjska je polovica podijeljena na pet dijelova: Knjižnica, Europa, New York, Teslopolis i Radio Dream. Ti odjeljci

pružaju raznovrsne tematske sadržaje. Knjižnica nastoji u prolazniku probuditi osjećaj i atmosferu života Nikole Tesle iz mlađih dana, iz dana njegova boravka u rodnome selu, iz perioda srednje škole i slično. Odjeljak Europa zbori o vremenu kada se odlučio ispisati iz srednje škole, kada se upoznao sa znanosti i umjetnošću tadašnje Europe, s *art nouveau*, a odjeljak završava njegovim iseljavanjem u SAD. Već na putu za SAD čuje brojne tužne iseljeničke priče koje će se potvrditi kad se upozna sa surovosti SAD-a, a i ostatka zapadnoga svijeta toga doba. U odjeljku New York suočavamo se s instalacijama oblijepljenima fotografijama prizora toga doba koje prikazuju posljedice izrabljivanja siromašnog stanovništva od američkih kapitalista. Jedan od njih bio je i gospodin Edison koji se, u kontekstu priče o Nikoli Tesli, javlja kao zlikovac, dok je Tesla heroj. Situacija ipak nije tako crno-bijela, iako je istina da je Edison naginjao tamnoj strani, ponekad i malo više, što ga je i dokrajčilo – u svim izumima i djelima zanimao ga je uglavnom probitak i stjecanje kapitala. S druge strane, Tesla nije uopće mario za takve stvari iako mu je novac, naravno, bio potreban za izvođenje eksperimenata. Tesli je sam čin otkrivanja tajni prirode bio izvor najvećeg užitka, a na prodaju patenata bio je prisiljen radi dobra svoga rada i osnovnih egzistencijalnih potreba.

Prihvatite audiovodič

Ipak, neću vam ispričati sve o izložbi, a čak i kad bih htio, ne bih mogao jer je opseg informacija dosta prevelik.

Pri tom prvom kruženju suočio sam se s dosta zanimljivih stvari, poput filma, VR prikaza svemira i drugih zanimljivosti što je moj stav održalo pozitivnim. Ipak, nešto mi je govorilo da to nije sve. I stvarno: to nije bilo sve. Budući da sam znao da će mi ovo biti zadnja ili predzadnja prilika u životu da okusim sve čari ove izložbe, odlučio sam se na prihvaćanje pomoći audiovodiča. U tom trenutku izložba je počela dobivati svoj pravi smisao. Šetao sam, sjedao, ustajao i slušajući riječi o životu i djelu Nikole Tesle, upadao sam u neku vrstu meditativnog stanja – u tim trenucima počeo sam osjećati pravi duh izložbe. I što sam više slušao, duh je postajao izraženiji i izraženiji, priče o mnogim stvarima iz Teslina života raščistile su sliku o nekim nejasnoćama iz moga života, te sam sve više i više cijenio ovu izložbu. Ona je bila čak poticaj da više počnem cijeniti modernu umjetnost i školovanje na umjetničkim akademijama. Prema tim stvarima bio podosta skeptičan, no tada sam osjetio naznaku smjera u kojem se kreće umjetnost, ali i znanost, a možda i čovječanstvo u cjelini. Napokon, najvažniji osjećaj koji sam dobio tijekom razgledavanja izložbe osjećaj je iznimna strahopoštovanja prema prirodi, svakom pojedincu i čovječanstvu uopće. Stoga, proniknuti u samu srž života Nikole Tesle vrijedna je avantura koja tijekom nekoliko sati mnogo otkrije o životu, a ako i ne otkrije, barem vas stavi u lijep ugođaj.

Pogledajte

Josipa Rendulić, III. b

La la land

Glazba, ples, Ryan Gosling i Emma Stone – treba li išta više da vas potakne da pogledate ovaj film? La la land film je koji je 2017. godine osvojio čak šest Zlatnih globusa i pet Oscara, a stoji li sam film iza svih tih nagrada, saznat ćete kad ga pogledate. Radnja je smještena u Los Angeles, u vrijeme zlatne ere Hollywooda. Sebastian je mladi jazz glazbenik, a Mia glumica u usponu. Njih se dvoje zaljube i započnu čarobnu ljubavnu romansu s nizom zapleta. Kako se sve to završi, odu li oboje istim putem ili se njihovi putovi nakon svega ipak razidu, saznajte sami!

Sve, baš sve

Što biste sve žrtvovali za ljubav? Maddy je mlada tinejdžerica koja boluje od rijetke i vrlo opasne bolesti koja joj ne dopušta da izlazi iz svoje kuće. Njezina majka, medicinska sestra Cara, i četiri zida sobe jedino su što ima. Jednoga dana u njezino susjedstvo doseli se Olly, dečko njezinih godina koji će njezin svijet preokrenuti naopačke. Ponovit ću pitanje – što biste sve žrtvovali za ljubav? E, pa, Maddy je spremna žrtvovati sve, samo kako bi proživjela jedan dan kao normalna osoba izvan svoje sigurne kuće zajedno s Ollyjem.

Spider-Man: Povratak kući

Kao što sam naslov filma govori, mladi Spider-Man napokon se vratio kući nakon avantura koje je doživio s Osvetnicima. Peter Parker pokušava se vratiti svojoj svakodnevnoj rutini: običnom, pomalo dosadnom životu sa svojom ujom May, druženju s najboljim prijateljem Nedom i promatranju svoje simpatije Liz. No, Petera i dalje proganja misao da bi se trebao dokazati kao pravi superheroj. Iako se nalazi pod budnim okom svog novog mentora Tonyja Starka, Peter se ipak uspije uvaliti u nevolju i pronaći novog neprijatelja The Vulturea.

Pirati s Kariba 5

Čak sedam godina nakon posljednjeg filma, Jack Sparrow ponovno se vratio na velike ekrane, ovoga puta još zanimljiviji, smešniji i s još više pustolovina na vidiku. Iako je potpuno novčano slomljen, bez svog pravog broda i sreće te uz najstrašnijeg neprijatelja do sad, Jack je i dalje optimističan i traži izlaz iz te situacije. Uz pomoć Henryja, Willova sina, i Carine, mlade astronomkinje, traži legendarni Posejdonov trozubac koji je jedina nada za opstanak svih pirata na moru. Bili veliki ljubitelji Pirata s Kariba ili ne, pogledajte ovaj film jer nećete ostati razočarani.

Vozač

Baby je mlad i nevjerovatno talentiran vozač koji zarađuje pomazući pljačkašima u bijegu nakon izvršene pljačke. Još jedna njegova posebnost jest to što uvijek ima slušalice u ušima i sluša glazbu što je posljedica traume iz djetinjstva. Jednog dana Baby upoznaje djevojku svojih snova koja postaje njegova prilika za bijeg od kriminala. Sve bi bilo savršeno kad Baby ne bi bio prisiljen raditi s jednim od najvećih mafijaša u gradu zbog čega se njegovi planovi naglo mijenjaju. Čak ako vam se radnja ne sviđa, sigurna sam da soundtrack filma hoće.

Pročitajte!

Kristin Hannah, Ulica krijesnica

Tully i Kate dvije su potpuno različite osobe, ali svejedno najbolje prijateljice vezane čvrstim prijateljstvom kojemu ništa ne može stati na kraj. Da, tako se barem čini na početku. Iako su obje sanjale iste snove, Kate se odlučila na jedan, a Tully na drugi put. Ostale su najbolje prijateljice, no je li njihovo prijateljstvo i dalje bilo jednako čvrsto, provjerite sami. Ovo je nevjerojatna priča o ljubavi, iskušenju, izdaji i vječnom prijateljstvu. Neka vas 460 stranica knjige ne obeshrabri, pročitat ćete ju brže nego što mislite. Također pripremite maramice jer ćete na zadnjim stranicama sigurno pustiti suzu.

Jojo Moyes, Nakon tebe

Ovo je nastavak knjige Tu sam pred tobom prema kojoj je 2016. godine snimljen istoimeni film. Nakon Willove smrti Louisa nastavlja svoj život, barem se trudi, iako je nastavak teži nego što misli. Osim raznih nezgoda i neprilika koje joj otežavaju nastavak, na njezinim se vratima jednoga dana pojavljuje osoba iz davne Willove prošlosti koja će joj preokrenuti život naopačke. Čak i ako niste pročitali prvi dio knjige, nego ste samo pogledali film, uzmite ovu knjigu u ruke. I ne dajte da vas početak obeshrabri – nakon tridesete stranice sve postaje zanimljivije.

Cecilia Ahern, Godina u kojoj sam te upoznala

Godina u kojoj se Jasmine promijenio život. Izgubila je posao, no činilo joj se kao da je izgubila sve. Godina u kojoj je Jasmine pronašla dom. Cijeli njezin život vrtio se samo oko posla i njezine sestre, no ubrzo shvaća da postoji još nešto – njezina kuća, vrt koji je potpuno zapostavila i susjedi samo su neke od stvari koje tek treba upoznati i uvesti u svoj život. Godina u kojoj je Jasmine upoznala njega. Gubitak posla ružan je početak nakon kojega slijedi niz dobrih i loših događaja koji će obilježiti godinu u kojoj počinje učiti o sebi i ljudima oko sebe.

Guillaume Musso, Zato što te volim

Nemojte da vas zavarava naslov jer ovo nije još jedan ljubavni roman. U knjigama jednog od najpopularnijih francuskih pisaca današnjice miješaju se avantura, misteriji, igre sudbine, neočekivani zapleti i još neočekivaniji raspleti, pa čak i ljubav, ali ne na klasičan način. Ovo je priča o petogodišnjoj Layli koja je nestala u jednom trgovačkom centru u LA-u. Nakon njezina nestanka brak se njezinih roditelja raspao i oboje su se naučili nositi sa situacijom na svoj način. No, pet godina kasnije, u istom trgovačkom centru, na potpuno istom mjestu, u potpuno isto vrijeme, Layla je pronađena. Živa je, no ne govori. Gdje je bila, s kim je bila, zašto i kako se uopće vratila, saznat ćete u još jednom Mussovom bestselleru.

John Green, Gradovi na papiru

Dovoljno je reći Margo Roth Spiegelman jer svi već znaju tko je ona. Popularna, a opet toliko zagonetna djevojka ovjenčana brojnim školskim legendama. Quentin Jacobson samo je Margin susjed koji je od djetinjstva zaljubljen u nju i koji živi za to da ponovno postane dio njezina svijeta i da ju napokon uspije shvatiti. Jedne večeri Margo pokuca na njegov prozor i zatraži ga da pođe s njom u osvetničku misiju koja se pretvori u avanturu njegova života. No, nakon te nezaboravne noći Margo nestane. Nitko ne zna gdje je, a Quentin vjeruje da će ju, slijedeći njezine tragove, uspjeti pronaći i napokon otkriti tko je prava Margo.

Pročitajte
još i ovo!

Priča koja liječi

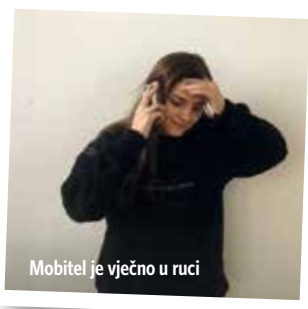
Damjan Ježić, III. f

Ispričat ću ti priču knjiga je Jorgea Bucaya, argentinskog psihoterapeuta i pisca, koji je dokazao da pričanje nema samo zabavlačku ulogu već i ljekovitu. Glavni lik, Demian, dolazi psihoterapeutu tražeći odgovore na pitanja koja si većina mladih postavlja, a psihoterapeut mu odgovara pomoću mitova, legendi, parabola i narodnih priča. Ova je knjiga otvorila oči mnogima jer, osim novog načina terapije, otvara mogućnosti i novom načinu života. Održao sam sat izborne lektire svojim kolegama u razredu i gotovo svi su bili ugodno iznenađeni, a priče su pročitali s lakoćom. Zato vjerujem da ćete i vi, čitajući ove priče, pronaći odgovore na dugo postavljana pitanja.

PET GLAVNIH UPUTA ZA RUKOVANJE VAŠIM TINEJDŽEROM

Chiara Pumper, I. d

Dragi odrasli, mi znamo da život s nama tinejdžerima nije uvijek lak, niti je uvijek jednostavan. Upravo zato, kako bismo vas (a, budimo realni, i nas) spasili od nepotrebne muke, donosimo vam kratak vodič za *rukovanje* vašim tinejdžerom. Uživajte u čitanju!

Mobitel je vječno u ruci

1. MOBITEL

„Stalno si na mobitelu! Čiji dan samo visiš na društvenim mrežama!“ Poznato? Vjerojatno, jer smo generacija koja je usko povezana s tehnologijom. To ponekad i nama samima ide na živce. Ipak, vrlo je važno pravilo

kojem slučaju, nemojte dirati mobitel jednog tinejdžera! Naročito ako se ne možete svrstati u najuži krug te osobe. I ne, pod najuži krug ne mislim na roditelje. Imajte razumijevanja. Ono što je srčanim bolesnicima *pacemaker*, nama je mobitel. Naime, i jednima i drugima srce će prestati kucati onog trenutka kad nas razdvojite od uređaja. Tako da... samo nemojte dirati mobitel, OK?

2. SOBA

„Zašto je ovdje sve tako prljavo? Knjige su ti neuredne! Jesi li ti sebi vidjela ormar? Jer ja nisam! Toliko je robe ispred da se više ne vidi pod!“ E pa, meni se, a vjerujem da nisam jedina, moja soba sviđa baš takva kakva je. Da, nered je, ali to je *kreativan* nered. Jedina stvar gora od toga da smo je prisiljeni pospremiti, jest ta kad je vi, dragi roditelji, idete pospremati. Vjerujte, ne pomažete nam.

3. POSLUGA U KREKET

Ležimo u krevetu, taman smo se *ušuškali* i baš nam se ne da ustati. Naravno, obično u tom trenu shvatimo smo žedni ili gladni – tada zovemo poslugu u sobu. „Mamaaa, doneseš mi...?“ Istina je, svi to radimo. Ali, dragi naši, ako ne vidite dobro je li lik na TV-u Modrić ili Brad Pitt, a naočale su pored vas... zar ima smisla da ja u sobi moram ustati iz kreveta i otići skroooooz do drugog dijela kuće da vam dohvatim te iste naočale? Ili, recimo, nešto što se nije upravo dogodilo i zato i završilo na popisu, ako ste u kuhinji i gledate nešto, koja je logika u tome da ja moram prekinuti svoj rad na članku i otići natočiti sok!? Da, lijepo je imati poslugu, ali bismo ju svi mogli malo manje koristiti.

Čišćenje

4. ČIŠĆENJE I OBAVLJANJE ZADATAKA

Dobra stara: „U moje vrijeme... joj da si ti mene vidio u tvojim godinama... ja sam uživala u pomaganju svojoj mami... meni je raditi s mojim ocem bila čast...“ E pa, dragi roditelji, vama je možda to i bilo uživanje, nama baš i nije toliko *gušt*. No, postoji još jedan problem. Kad nakon odslušane bukvice konačno i krenemo nešto raditi, to obično nikad nije dovoljno dobro. Na primjer, nakon što savršeno dobro obrišem, očistim i ulastim police, mama uđe u sobu i pod njenim se prstom istog trenu nekim čudom materijalizira cijela hrpa prašine! Dragi roditelji, mi se trudimo. Ako nešto i napravimo polovično ili loše, imajte razumijevanja za to.

5. COOL RODITELJI

Vašem djetetu u posjet dolaze prijatelji. Što je bolje nego odmah pri prvom susretu uvjeriti te klince da ste vi *super cool roditelji* koje bi svatko poželio? I, kreće šablona: od prastarih fora koje su bile u optičaju u doba dinosaura, pa do pokušaja usvajanja *mladenačkog slenga*. Noćna mora svakog tinejdžera. Možda mislite da ispadate fora. Da ispadate *cool*. Nažalost, moja je sveta dužnost prosvijetliti vas. Klinci vam se smješkaju, da. Da, kimaju glavama. Ali ne, niste im zanimljivi. Ljubazni su. Zato si učinite uslugu. Zapravo, učinite uslugu i sebi i nama. Nemojte glumiti *cool* roditelje. Malo će vam tko ovo reći u lice, ali vi ste vjerojatno dovoljno *cool* baš onakvi kakvi jeste. Kao mama, tata, teta, stric... i dok ste barem jednu sobu udaljeni od nas. Hvala vam.

Lagano na sljeme

DO VRHA, KAKO GOD!

Ante Tomas, III. f

Drugi planinarski izazov ove školske godine bio je uspon na Sljeme. Nekima pravi izazov, bez obzira na to koliko vam riječ izazov pretjerano zvučala. Na vrh smo stigli, ali različitim putevima i različitim načinima, kako profesor Perić kaže: „Bilo se na Medvednici: nekoliko zalutalih duša, dolazak taksijem, napad divljih zvijeri... sve u svemu – uobičajen dan u uredu. Bilo je *nice!*“

Naime, put do vrha, ali i s vrha, bio je obilježen nekim nesvakidašnjim trenutcima. Djevojku iz 1. razreda napala je „divlja zvijer“, rođak divljih vukova i kojota – *Canis lupus familiaris*. Dječak iz 3. razreda krivo je shvatio koncept planinarenja pa se našao usred taksi-ja koji je vozio prema vrhu. Neki su, pak, potpuno promašili destinaciju Planinarski dom Runolist, dok su neki mučili muke s kasnojesenskim dilemama. Naime,

Odmor na vrhu

Malo nas je, al' nas ima

bilo je dovoljno toplo za običnu majicu kratkih rukava, a opet hladno. To je posljedica vjetera i regularne jesenske atmosfere, pa su se mnogi našli u nedoumici: „Skinuti, obući, preko vrata, na ramena? Zašto sam nosio zimsku jaknu, samo mi smeta?“ A onda na vrhu: „Hvala Bogu što sam ponio zimsku jaknu, ledeno je.“ Neki su muku mučili sa stopaljskim utvarama koje se zovu žuljevi. Unatoč svim tim čudnovatim zgodama i nezgodama nas planinara, svi, i varalice i poštene, i napadnuti i prehlade-ni, uspješno smo došli na vrh.

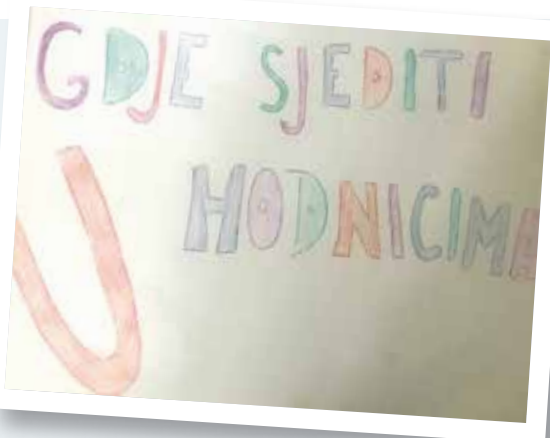
Kreativna domaća zadaća

PAZI GDJE SJEDIŠ!

Laura Šimunjak, III. e

Domaća zadaća učenicima je uglavnom tlaka. Vjerojatno ne postoje oni koji će, kada se sjete da moraju pisati zadaću, reći: „Jupiii! Idem napisati zadaću!“ Međutim, jedna učenica pokazala je da se zadaća, i to *kaznena*, može napraviti na zabavan način. Ona je, zbog neprimjerena sjedenja na prozoru, morala za zadaću sastaviti pravila o sjedenju na školskim hodnicima.

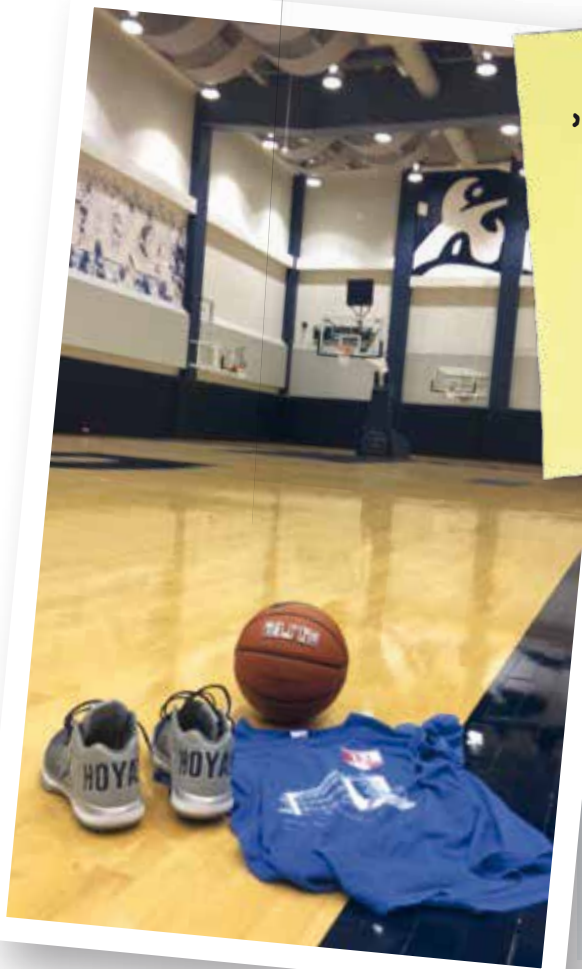
A sve je počelo slučajno. Za vrijeme velikoga odmora, čekajući da dođe profesorica, spontano se naslonila rukama na prozor, podigla se i sjela. Naravno, baš u tom trenutku, eto profesorice! Reakcije nije bilo sve dok na satu profesorica nije pokazala na nju i rekla da

mora napraviti plakat o sjedenju na hodnicima. Došavši kući, otkrila je da nema *hamera* i ne može napraviti plakat. „O, što ću sada?“ pomislila je, a onda se, kao grom iz vedra neba, rodila ideja. Napravila je komičnu slikovnicu o pravilima sjedenja na hodnicima i time kaznu pretvorila u novinsku vijest.

„Možeš ti iz Treće,
ali Treća
iz tebe neće!“

poručila je Anita Kelava,
naša bivša učenica iz
Georgetown Universityja.

ZAGONETKA

Marko Višić, I. f

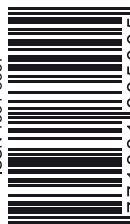

Odgonetnite koja se zanimljiva lektira
i njeni obojeni likovi kriju iza ove zagonetke!

ISSN 1331-8357

9 771331 835005